

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 148 (13.681)

Trst, sreda, 27. junija 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Mednarodni dan boja proti drogi priložnost za obračun opravljenega dela

Boj proti mamilom bo učinkovit če bo zajel vse družbene dejavnike

Na osrednji manifestaciji je notranji minister Gava orisal položaj v državi
V javnih in zasebnih ustanovah se več kot 45 tisoč mladih rešuje zasvojenosti

RIM — Po vsem svetu so včeraj proslavili mednarodni dan proti zlorabi mamil in njihovemu trgovanju. Ob tej priložnosti je predsednik Cossiga tudi podpisal zakon proti mamilom, ki je bil odoben pred nekaj tedni.

Osrednja politična manifestacija je bila na notranjem ministrstvu, kjer je Gava orisal položaj v državi. Podatki so vse prej kot pomirjujoči, saj se je izkazalo, da se samo v Italiji rešuje zasvojenosti več kot 45 tisoč mladih, od začetka leta pa je zaradi droge umrlo 900 ljudi. Zaskrbljujoče pa je tudi dejstvo, da se samo približno 35 odstotkov zasvojenecv odloči za zdravljenje. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in nemara tudi ustrezne informacije, pa se jih večina zateče v javne ustanove, kjer žal še nimajo urejenih razmer za tovrstne terapije. Stvari se bodo izboljšale šele z novim zakonom. Prav zato je notranji minister predstavil prvi uradni vodič o javnih in zasebnih službah za preenco in rehabilitacijo narkomanov.

Dan boja proti mamilom so z najrazličnejšimi pobudami počastili tudi v številnih rehabilitacijskih centrih. Med najbolj pretresljivimi pa je brez dvoma knjiga »Lettere dalla droga«
(Pisma iz droge), ki jo je uredil ustanovitelj neke zdravstvene skupnosti, duhovnik Piero Gelmini. V njej je zbranih 120 pism bivših zasvojenecv, ki potrjujejo, da se človek lahko reši mamil, vendar tega ne more narediti sam. Tudi OZN je na manifestaciji, ki je bila na Dunaju, ponovno poudarila, da bo boj proti mamilom učinkovit, samo če se bodo vanj vključile vse družbene in politične komponente in če bodo posamezne vlade prioriteto obravnavale ta problem.

Predsednik Cossiga podpisuje zakon proti mamilom, ob njem je minister za socialna vprašanja Rosa Russo Jervolini (AP)

Vladne krize zaenkrat ne bo Cossiga pa le terja pojasnila

RIM — V rimskih palačah se vztrajno slišijo napovedi vladne krize. Zadeva je že tako sumljiva, da je vanjo dregnil sam predsednik Cossiga, ki se je že nekajkrat posvetoval s predsednikom vlade Andreottijem, poslušal je Forlanijevo mnenje, razgovarjal pa se bo tudi s predstavniki vladne koalicije.

Vzmet, ki je sprožila govorice, je polemika o radiotelevizijskih postajah, podkrepilo pa jo je tudi vprašanje referendum o volitvah. V prejšnjih dneh pa se je na kup problemov usedlo še strašilo vsedrjavne splošne stavke, ki jo je sindikat napovedal za 11. julij. Glede radiotelevizijskih postaj in referendum se komunisti in levica KD strinjajo, socialisti pa netijo polemiko in očitajo Occhetto in De Miti nazadnjaška zavezništva. Splošna stavka pa združuje KPI, levico KD in PSI, medtem ko se liberalci, republikanci in dobršen del krščanske demokracije z njo ne strinjajo. Occhetto je zato pozval Craxija, naj si izjasni misli in naj v večini spodbudi širšo razpravo o družbenih problemih.

Položaj je torej napet, polemik ne manjka, kljub temu pa vladne krize (še) ne bo. Italija bo konec tedna prevzela šestmesečno predsedstvo ES in že to je menda dober razlog, da notranje probleme prenese na poznejši datum. Nerešena vprašanja bodo ponovno močneje udarila na dan šele spomladi, ko ni izključeno, da bo prišlo do predčasnih volitev. Ugled bi bil tako rešen, zahteva po volilni reformi pa bi se do takrat nemara še ublažila. Polemika med KD, levico KD in socialisti ni zamen najostrejša prav v zvezi s tem vprašanjem.

G. R.

V Trstu srečanje s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti

Dr. Rupel o uravnovešanju odnosov s Slovenci v Italiji

Z včerajšnjega srečanja na konzulatu SFRJ v Trstu

(Foto Križmančič)

VOJMRIR TAVČAR

TRST — Odkrit in jasen razgovor, ki ga bo treba nadaljevati s poglavljanjem marsikatega vprašanja s ciljem, da bi bili odnosi med slovensko narodnostno skupnostjo v Italiji in matično Slovenijo jasnejši in plodnejši. Tako bi lahko sintetično označili včerajšnje srečanje med slovenskim zunanjim ministrom dr. Dimitrijem Ruplom in predstavniki slovenske narodnostne skupnosti. Novi slovenski zunanji minister je prišel včeraj v Trst skupno s predsednikom vlade Lojzetom Peterleto in drugimi člani IS, da bi se srečal s člani zunanjepolitične komisije evropskega parlamenta. V tem okviru se je dr. Rupel srečal v jugoslovanskem konzulatu s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti Viljemom Černom (Slovenci iz videmske pokrajine), Marijo Ferletič (SSO), Milošem Budinom (KPI), Klavdijem Palčičem (SKGZ), Bogumilom Samso (PSI) in Marjanom Terpinom (SSK).

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Slovenska vlada bo danes predstavila svoj program

Izhodišče je suverenost

LJUBLJANA — Danes bodo v slovenski skupščini dobili program nove slovenske vlade, ki ga je potrdila na včerajšnji seji. Temeljno izhodišče nove vlade je uresničitev suverenosti Slovenije. Uresničitev minimalnih zahtev oziroma prvin slovenske suverenosti je pogoj, da bi vlada v celoti prevzela odgovornost za urejanje in upravljanje razmer v Sloveniji. Slovenska suverenost se po programu lahko uresniči tudi v konfederaciji, vlada pa podpira oba načina (dejansko, sporazumno) prehoda iz federacije v konfederacijo. Po mnenju zapisanem v programu, je treba pravni red v Sloveniji korenito in odločno spremeniti in sicer predvsem s sprejemom nove republiške ustave.

Kljub želji in potrebi narediti odločen zasuk na področju pravnih ureditev v Sloveniji, pa se v programu nove vlade kaže kontinuiteta z postavki prejšnje vlade. Gre predvsem za dosledno tržno naraven gospodarski sistem, kjer pa se država obnaša kot spodbujevalec določenih procesov. Vlada ocenjuje, da je bilo ob prevzemu mandata slovensko gospodarstvo pred razsulum, saj je reforma razkrla togost socialnih odnosov v vseh oblikah organiziranosti. Podjetja na pritiske niso reagirala s potrebnimi spremembami. Ker so možnosti za oživljanje gospodarstev

omejene, bo vlada še naprej selektivno posredovala pri preprečevanju stečajev, vendar ne bo štela neuspešnih, saj je prava rešitev prenova podjetij in gospodarstva v celoti. Ob tem bo gospodarstvo treba razbremenjevati na vseh ravneh, zato bo vlada tudi od ZIS zahtevala ustrezno zmanjšanje raznih dajatev, sama pa bo pripravila davčni sistem z enotno stopnjo obdavčenja, kar naj bi tudi pomagalo pri razbremenitvi. Spremembe v prenovi gospodarstva pa so tolikšne, da jih ne bo mogoče izpeljati brez aktivne vloge države.

Največ novosti lahko pričakujemo na področjih zunanje politike in obrambe, pač v skladu z zavzemanjem za slovensko državno suverenost. Zunanja politika in obramba, ki sta bili doslej v glavnem v zvezni pristojnosti naj bi bili poslej vedno bolj v službi slovenskih interesov, oziroma v interesu suverene države Slovenije. Tako naj bi imele slovenske oblasti pristojnost nad vsemi oboroženimi silami na ozemlju Slovenije. Vlada bo na novo uredila in organizirala tudi samostojno slovensko obveščevalno in protiobveščevalno službo, ki bo neposredno odgovorna skupščini in predsedstvu Slovenije. (ml)

Na svetovnem nogometnem prvenstvu se je tudi Jugoslavija uvrstila v četrtino finala. Po podaljških je z 2:1 premagala Špance. Ti so imeli več priložnosti, Butragueno je celo zadel vratnico, a Stojković je bil na drugi strani nezadržen in si je z mojstrskima zadetkoma zaslužil naziv junaka tekme.

Zadnji četrtfinalist pa je Anglija, ki je prav v zadnji minuti podaljška z Belgijo z rezervo Platom dosegla odločilni zadetek, s katerim si je prihranila streljanje enajstmetrovk.

Na mundialu bo zdaj kar tri dni od mora. V soboto pa bosta na vrsti prvi tekmi četrtine finala med Italijo in Irsko ter med Jugoslavijo in Argentino.

Italijanski semester bo odločilen za evropsko integracijo in združevanje

Evropska skupnost bo podprla Gorbačova s 15 milijardami dolarjev finančne pomoči

Zunanja politika v prvem planu

Evropski ministri obravnavajo v Dublinu posebno, privlačno temo. Predstavniki zahodno-evropske dvanajsterice se namreč dogovarjajo o tem, kakšna naj bo v prihodnje zunanja politika Evropske skupnosti in skozi kakšne faze naj bi se razvijala. To je pravzaprav prvič, da se javno in tako rekoč globalno lotevajo tega vprašanja; zunanje političnih problemov so imeli že večkrat na dnevnem redu, vendar je šlo zmeraj za posamezna vprašanja, ali pa za kratka obdobja.

Pravijo, da bodo tokrat skušali oblikovati »svojo« zunanje-politično identiteto. Predloge bodo odstopili tudi predsednikom zahodnoevropskih vlad, pričakujejo pa, da bodo do konca leta pripravili razčlenjen zunanje-politični program, ki pa bi ga dokončno pretresali v Rimu na posebni medvladni konferenci Evropske skupnosti. Vemo, da bo Italija v drugi polovici tega leta predsedovala glavnemu zahodno-evropskemu telesu; nekateri sodijo, da je bil prav italijanski zunanji minister De Michelis pobudnik predloga, da bi tokrat obravnavali evropsko zunanjo politiko.

V Rimu naj bi konec leta sprejeli poleg zunanje-političnega tudi obrambni program zahodne Evrope, kajpak, kakor pravijo, »posodobljen in v duhu korenitih sprememb na celini«. Nosilci novjših akcij v Evropskem svetu - do konca leta bodo v glavnem Italijani - večinoma sklepajo, da bi bilo treba »programske listine« o zunanji politiki, o obrambi, pa tudi, seveda o nadaljnjem gospodarsko-finančnem povezovanju osvojiti najpoznejše do sredine 1993 leta, ko bo nekako napočil rok za sprejem novih članov sveta: že pet let čaka pred vrati Turčija, prošnji pa imata tudi Ciper in Malta.

Program o skupni zunanji politiki Evropskega sveta naj bi formalno izhajal iz dokumenta o tako imenovanem »političnem sodelovanju«, ki ga je dvanajsterica sprejela pred štirimi leti; to je namreč za zdaj prvi in edini dokument evropske organizacije v zvezi z zunanjo politiko. Tedaj so ga oprli na ugotovitvi, da se gospodarsko sodelovanje hitro razvija in da si ga v bodoče ni moč več predstavljati brez »zunanje-političnega zaledja«. Ta ugotovitev je danes še bolj žgoča; vse kar se je zgodilo in se dogaja v vzhodni Evropi brez dvoma narekuje novo, drugačno in dolgoročno programirano zunanjo politiko.

Res je namreč, da Evropska skupnost dosedaj formalno ni vodila neke »celovite« zunanje politike; prav ima kdor trdi, da je doslej v glavnem »reagirala« na posamezne pojave ali poteze dejavnikov, ki so bili v drugem ali pa kar v nasprotnem taboru, medtem ko je opazno primanjloval njenih iniciativ.

Dosedaj v Evropski skupnosti tudi niso imeli določene-ga pravila o tem, kako naj bi zahodna Evropa »družno« se pravi v imenu Evrope, nastopala pri pomembnejših zunanjih političnih vprašanjih. Veljal je sicer sistem skupine (pri sprotne vprašanju je namreč Delors imenoval manjšo skupino, sestavljeno navadno iz predstavnikov dveh ali treh držav), vendar ni izhajal iz kake norme. Program naj bi zdaj opredelil tudi to vprašanje, namreč, kdo in kako naj bo Evropa predstavljena pri morebitnem problemu.

Med načelne probleme sodi na primer problematika o človekovih pravicah. Sliši pa se tudi, da bi bilo prav, če bi pohitili s problemom manjšin, ki da je bil v organih skupnosti že večkrat načet, vendar nikoli »zaokrožen«. Nekateri se tudi zavzemajo, da bi Evropska skupnost v svoji zunanji politiki natančneje opredelila svoj odnos do Sredozemlja: je to namreč sestavni del Evrope, ali pa evropsko obrobje? V ospredju je tudi odnos do neustreznih in nevršnih v Evropi. V Bruslju razmišljajo tudi o nekem organu, ki naj bi v prihodnje (potem ko bi »skupna« zunanja politika stekla na temelju programa) nadzoroval njeno izvajanje. Toda pri tem se res ne mudi.

MIRO KOCJAN

DUBLIN — Dvodnevni vrh Evropske skupnosti se je včeraj končal z načelnim sklepom, da se finančno pomaga obolelemu sovjetskemu gospodarstvu in da se sproži končni mehanizem za uresničitev popolne politične, gospodarske in monetarne unije dvanajsterice.

Največ pozornosti je naravno izval predlog zahodnonemškega kanclerja Kohla in francoskega predsednika Mitterranda, da Evropska skupnost takoj pomaga Sovjetski zvezi s 15 milijardami dolarjev pomoči. Po njunem mnenju je položaj predsednika Gorbačova iz dneva v dan težji, tako da je njegova usoda na nitki, če ga Evropa ne podpre. Odhod Gorbačova s sovjetskega prirozišča pa bi lahko povzročil dramatične zaplete tako v SZ kot v vsej Evropi. Zgodovinska dolžnost Zahoda pa je pomagati človeku, ki je toliko storil za spremembe v svoji državi in v Vzhodni Evropi ter je vsestransko pripomogel, da je popustila napetost v svetu.

Predsednica britanske vlade Thatcherjeva pa je imela nekoliko drugačno mišljenje. Po njenem so spremembe v Sovjetski zvezi še nezadostne in

bi bilo torej zgrešeno podaljšati agonijo zavoženemu gospodarskemu sistemu. Na koncu je prevladal kompromisni predlog. Program pomoči bo sestavila izvršna komisija ES, ki ga bo dopolnila s predlogi drugih industrijsko najbolj razvitih držav Zahoda; ki se bodo julija sestale v tekaškem Hustonu. Končni sklep o pomoči SZ pa bodo sprejeli šele oktobra.

Glede evropske integracije pa je zanimiv komentar, ki je včeraj krožil v Dublinu, in sicer, da je Charles Haughey izredno srečen, da je svoje-mu italijanskemu kolegu Andreottiju izročil vroč krompir, ne da bi si opekeli prste. Sodeč po voz-nem redu bo v italijanskem semestru prišlo do odločilnih sklepov, ki so jih med irskim predsed-nikovanjem le nakazali.

Šefi vlad dvanajsterice pa so včeraj sklenili, da ne prekličejo sankcij proti Južni Afriki kljub pozitivnemu razvoju dogodkov v tej državi. Osvojili so tudi posebno, a ne obvezujočo deklaracijo o zaščiti človekovega okolja, sprejeli resolucijo o boju proti mamilom in organiziranemu kriminalu ter obsodili porajajoči se antisemitizem.

28. kongres bodo baje odložili Gorbačov sprejel Landsbergisa

MOSKVA — Po vsej verjetnosti bodo na jesen odložili 28. kongres sovjetske partije, ki se bi moral začeti 2. julija. Sklep naj bi sprejeli na prihodnjem plenarnem zasedanju CK KPSZ. Govorice je včeraj najprej potrdila estonska tiskovna konferenca, čes da je partijski ideolog Vadim Medvedev že stopil v stik z delegati raznih republiških partij in predlagal odložitev, kasneje pa je vest potrdil tudi predsednik Ruske federacije Boris Jelcin, ki je kot član centralnega komiteja nedvomno obveščen o tem manevru. Jelcin se je jasno zavzel za odložitev, ker bi morebitna repriza ustanovnega kongresa ruske partije z zmago birokratsko-dogmatskega aparata dokončno pokopala možnost sprememb v partijski strukturi in ideologiji. Prav zato predsednik RSFSR navaja, da bi se partija razklala, če bi bil kongres kot predvidevano v ponedeljek. Medtem pa je v Moskvi prišlo do nepričako-

vanega srečanja predsednika litovskega parlamenta Landsbergisa s sovjetskim predsednikom Gorbačovem. Poslanci litovskega parlamenta se morajo namreč izreči o priporočilu litovske vlade, na podlagi katerega naj bi sprejeli sklep o razglasitvi moratorija za deklaracijo o republiški neodvisnosti.

Litovski parlament naj bi razpravo o moratoriju začel že pred tednom dni, a so jo na zahtevo poslancev preložili. Kot je znano je litovska vlada premierke Kazimire Prunskiene, po poprejšnjih konsultacijah s centralnimi oblastmi, republiškem parlamentu sporočila sprejem sklepa o razglasitvi moratorija za deklaracijo o neodvisnosti oziroma za sprejete podrejene zakonske akte. Litovska vlada je takrat menila, da bi moratorij lahko začel veljati tisti trenutek, ko bo Moskva odpravila gospodarske sankcije, samo dejstvo moratori-

ja pa naj ne bi pomenilo razveljavitve akta o republiški neodvisnosti, razglašeni 11. marca letos. Smisel moratorija naj bi bil zlasti v tem, da bi za obdobje pogajanj z Moskvjo odložil deklaracijo o neodvisnosti, status Litve kot neodvisne države pa se s tem ne bi spremenil. Vsakršno pretrganje dialoga z Moskvjo bi skladno s tem priporočilom avtomatično prekinilo tudi posledice razglasitve moratorija.

Podrobnosti včerajšnjega sestanka Gorbačov-Landsbergis, do katerega je prišlo na pobudo sovjetskega predsednika, niso znane. Mihail Gorbačov je najbrž poskusil prepričati Vytautasa Landsbergisa, da utegne sklep o moratoriju v vseh pogledih olajšati začetek pogajanj, hkrati pa tudi širši proces dogovarjanja z drugimi partnerji dialoga o novem zveznem dogovoru, ki ga je predsednik Gorbačov predložil na nedavnem sestanku sveta federacije.

Medtem ko Iran pragmatično sprejema vso tujo humanitarno pomoč Razhajanja o številu žrtev potresa

TEHERAN — Še vedno ni jasno, kakšen bo dokončni obračun katastrofalnega potresa, ki je 21. junija prizadel Iran. Po trditvah notranjega ministra Abdulaha Nurija je potres terjal 50 tisoč življenj, iranski veleposlanik pri OZN Kamal Harazi pa je to število potrjal, tako da bi lahko bil končni obračun 150 tisoč mrtvih. Zahodni reševalci, ki so prispeli na potresno območje pa trdijo, da so te številke pretirane.

Sodeč izjavah izvedenca pri zahodnonemškem Rdečem križu Christiana Braunerja pa so take zahodne ocene razumljive.

Po osmih letih vojne z Irakom naj bi Iran pridobil take organizacijske sposobnosti, da so le nekaj ur po potresu baje uspešno poslegli v reševalno akcijo. Poljske bolnišnice so zrasle preko noči, vojaški helikopterji pa so s pravim zračnim mostom začeli evakuacijo ranjencev s prizadetega območja. Nič čudnega torej, da marsikdo misli, da je navedeno število žrtev pretirano, ker so iranski reševalci od vsega začetka uspešno začeli odstranjevati posledice potresa.

Medtem pa v Iranu še vedno divja polemika o umestnosti pristanka na tujo huma-

nitarno pomoč. Po vsem sodeč je zmagal pragmatizem predsednika Hašemija Rafsandžanija, ki je navedel, da je vsaka pomoč dobrodošla z izjemo izraelske in južnoafriške.

Glede mednarodne pomoči pa je treba omeniti, da so iranske verske oblasti z nejevoljo in ogorčenjem komentirale vesti, da je od Homeinija na smrt obsojeni Salman Rushdie daroval za prizadete v potresu 10 milijonov lir. Ahatulah Kalhali je ob tem poudaril, da Rushdiev dar ne more spreminjati fatve, verske razsodbe na smrt.

Ameriški časopis o Jugoslaviji

WASHINGTON — »Najbolj nestabilna država v regiji je Jugoslavija,« je v prvem iz vrste člankov o etničnih prepirih v skoraj vseh državah vzhodne Evrope zapisal konservativni ameriški dnevnik Washington Times.

Časopis ocenjuje, da Jugoslavijo »vlečejo v tri smeri«. Dominantni Srbi, pravoslavci, z vse bolj zastarelim industrijskim gospodarstvom najbolj oklevajo zapustiti komunistično planirano gospodarstvo. Na severu imata katoliška Hrvaška in Slovenija industrijo »visoke tehnologije«, radi bi se osvobodili in se pridružili Evropski skupnosti.

Na jugu pa so muslimanski Albanci jezni na srbske poskuse, da bi jim vzeli politično avtonomijo, ki so jo dobili leta 1974. Srbi obtožujejo muslimane, da pripravljajo zaroto za odcepitev od jugoslovanske federacije.

Ob koncu članka o Jugoslaviji piše, da ima SFRJ tudi druge probleme. Severovzhodna pokrajina Vojvodina je »zelo madžarska«, zato se tam širi gibanje za pripojitev Vojvodine Madžarski. Obstaja tudi »spor z Bolgarijo zaradi makedonskega prebivalstva, ki živi v obeh državah«.

● Dr. Rupel o uravnovešanju odnosov s Slovenci v Italiji

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Dr. Rupel je v uvodni besedi poudaril, da je izkoristil svoj prvi obisk v Trstu v svojstvu zunanjega ministra za srečanje s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti. Na kratko je orisal značilnosti nove slovenske zunanje politike, ki teži k večji samostojnosti Slovenije, k vključevanju Slovenije v Evropo in k zamenjavi politike nevrščenosti s politiko nevtralnosti. Pri tem se je obregnil ob dogodek, ki se mu je pripetil, ki je predvčerajšnjim skupaj s konzularnim predstavništvom skušal organizirati srečanje z manjšino. Na konzulatu mu je po telefonu odgovorila uradnica, ki je znala samo srbsko. Dr. Rupel je poudaril, da si bo odslej prizadeval, da bo na konzulatu SFRJ v Trstu osebe, ki bo obvladalo tudi slovenski jezik, saj je to dolžnostno v odnosu do slovenske narodnostne skupnosti.

Glede odnosov Slovenije z narodnostno skupnostjo pa je novi zunanji minister dejal, da si sedanja slovenska vlada prizadeva, da bi popravila krivice, ki so se godile v prejšnjih letih, ko si je komunistična oblast poiskala za sogovornike somišljenike. Zgrešeno bi bilo, če bi sedaj druga barva zamenjala prejšnjo, Slovenija želi imeti enakopraven odnos z vsemi, medtem ko je doslej v odnosih z matico imela prednost SKGZ. Dr. Rupel se je zavzel, da bi Slovenci v Italiji oblikovali svoje predstavništvo, ki bi bilo resnični sogovornik slovenske vlade. Svoje izvajanje je končal z željo, da bi se sodelovanje lepo razvilo, čeprav so nekatera vprašanja še odprta in bo treba nekatere probleme razjasniti v luči enakopravnega sodelovanja.

Uvodne besede slovenskega zunanjega ministra so tudi razpravo utirile na pot, ki doslej ni bila običajna na srečanjih med narodnostjo in predstavniki matične dežele. Prvi se je oglasil Viljem Černo, ki je orisal stanje v videmski pokrajini. Pri tem je izpostavil zlasti vprašanje dvojezične šole v Špetru, ki je bila ustanovljena s prispevkom vseh Slovencev, od

duhovnikov do levičarjev, in ki se je doslej vzdrževala predvsem s pomočjo SKGZ, ker italijanska država temu zavodu ni finančno omogočila rednega delovanja. Černo je orisal prizadevanja za rast zavesti med Slovenci v videmski pokrajini in izrazil upanje, da bo matična država pomagala temu delu nacionalnega telesa, da postane enakopraven v okviru narodnostne skupnosti in tudi v okviru slovenskega naroda.

Marija Ferletič je v svojem posegu poudarila predvsem potrebo, da bi se poleg sodelovanja med Slovenijo in Furlanijo-Juljsko krajino razvilo tudi sodelovanje med upravami na pokrajinski in občinski ravni, kar bi nedvomno prispevalo k boljšemu vzdušju in bi krepilo položaj slovenske narodnostne skupnosti. Miloš Budin je ugotovil, da bo treba kopico vprašanj poglobiti. Izpostavil je nujnost daljšega soočanja o zaščitnih zakonskih osnutkih, nato pa načel problem predstavništva, ki ni enostaven, ker se življenje manjšine razčlenjuje na strankarski ravni, a tudi na ravni civilne družbe in ni lahko uravnovešati strankarskega predstavništva s civilno družbo. Glede enakopravnega odnosa pa je izhajal iz italijanske izkušnje in poudaril, da v strankarskem političnem sistemu odnos do stvarnosti ni vselej objektivni in pred to nevarnostjo ni nihče imun.

Klavdij Palčič je v imenu SKGZ poudaril, da sprejema zlasti vabilo k nadaljnjemu srečevanju in poglabljanju, ker z nekaterimi ocenami ne more soglašati. Pripomnil je, da si SKGZ že od nekdaj želi, da bi matična dežela imela odnose z vsemi komponentami brez razlik, obenem pa gradi svojo politiko na prepričanju, da je povezanost z matico nujna. Potem ko je pozval, da bi težke čase razdvojenosti pustili vendarle za sabo in se zazrli v prihodnost, je Palčič poudaril, da je SKGZ že dolgo tega odprla vrata vsem Slovincem. Marsikaj je treba sicer še izboljšati, odločno pa je zavrnil trditve, da bi komunisti iz Slovenije v SKGZ iskali sobesednike - komuniste.

Palčič je podčrtal pluralistični značaj organizacije, obenem pa opozoril pred nevarnostjo prevelike vsiljivosti strank in poudaril željo SKGZ, da bi branila svojo avtonomijo.

Bogo Samsa je v svojem izjavljanju poudaril, da so na vseh dosedanjih pogovorih s predstavniki slovenske vlade slovenski socialisti izhajali iz premise, da morajo Slovenci v Italiji najti mehanizem za dejansko predstavništvo. Poudaril je pomen ustanov, kot so šola v Benečiji, Glasbena matica, Primorski dnevnik itd. za življenje narodnostne skupnosti in dodal, da je v viziji slovenskih socialistov SKGZ tista, ki za to lahko skrbi. Seveda prenovljena SKGZ, v okviru katere je treba začeti večstranske razgovore. Nato je opozoril na nujnost stikov nove slovenske oblasti s stranko, kot je PSI, ob koncu pa poudaril tenkočutnost, ki je potrebna pri obravnavanju polpretekle zgodovine.

Marijan Terpin se je dr. Ruplu zahvalil za odkrite besede. Dejal je, da so se odnosi SSK s prejšnjo oblastjo v Sloveniji v zadnjih 15 letih znatno izboljšali, kljub temu pa ni bilo sorazmerja v stikih. Zato je pozdravil politiko nove slovenske vlade in se zavzel, da bi Slovenija imela z narodnostno skupnostjo enakopravne odnose. V ta okvir je postavil tudi vprašanje enotnega predstavništva. Po njegovem mnenju je predstavništvo potrebno, a to ne more več biti nekdanja enotna delegacija, v kateri so vsi porivali voz, vozili pa so vselej in samo eni. To bo treba razčistiti, ker bo le na ta način politika životvorna.

V zaključni besedi se je dr. Dimitrij Rupel zahvalil vsem za razgovor in pri tem dejal, da se tudi v Sloveniji sedaj ubadajo z vprašanjem neuravnovešenosti, ker so do pred nedavnim do pomembnih položajev imeli dostop samo komunisti. To stanje bo treba spremeniti, pri tem pa je pripomnil, da v Ljubljani seveda ne bodo veseli, če bi se kje drugje reproducirali model, ki je bil še pred nedavnim veljaven v Sloveniji.

Teroristi IRA so se tokrat poslužili »kukavičjega peklenškega stroja« Bombni atentat na ekskluzivni klub zelo skrbi britanske preiskovalce

LONDON — Predsinočni bombni atentat na ekskluzivni Carlton Club v londonski St James street je nesporno dokazal, da severnoirski teroristi lahko ogrožajo vrhove britanske oblasti kljub izrednim policijskim ukrepom po atentatu na konservativni kongres leta 1984 v Brightonu. Neznanci, bržkone pripadniki IRA so pred dnevi nekje v veži kluba, kamor zahajajo vidni konservativni veljaki vključno s predsednico vlade Thatcherjevo, skrili pet kilogramov najsodobnejšega plastičnega razstreliva. Zaradi eksplozije se je zrušil del pročelja v prvem nadstropju nad vežo, kjer pa na srečo ni bilo gostov, tako da je eksplozivni val v drugih prostorih ranil dve osebi, dva policista pa sta se porezala, ko sta odstranjevala ruševine. Trenutno ni še znano, če so peklenški stroj sprožili s časovnim ali daljinskim vžigalnikom. Nesporno pa je dejstvo, da lahko IRA podtika peklenške stroje skoraj neovirano. Preiskovalci so do skrajnosti zaskrbljeni, ker je nemogoče stalno nadzorovati kraje, kamor bi lahko zašel kaki predstavnik britanskih oblasti. Proti takim bombam, ki so pravi »kukavičji peklenški stroji«, v bistvu ni obrambe, nič čudnega torej, da so atentat vsi najodločneje obsodili, Thacherjeva pa je obljubila, da ne bo imela milosti.

Na sliki (telefoto AP): St James street, kjer se nahaja Carlton Club.

Vito Ciancimino spet v zaporu zaradi grabeža

PALERMO — Vloga bivšega palermskega župana, Vita Ciancimina, v sicilskem organiziranem kriminalu dobiva vse večjo težo. Preiskovalni sodnik Giuseppe Di Lello, je namreč včeraj izdal zanj nov zaporni nalog, saj je podrobnejša preiskava pokazala, da je poleg goljufij, ki mu jih pripisujejo, nagrabil na desetine milijard lir tudi z zakupom del za obnovitev nekaterih občinskih šolskih poslopij. S Cianciminom so se tokrat znašli v zaporu še Romolo Vaselli, generalni direktor ustanove ICES (občinska ustanova, ki ima v oskrbi šolska poslopja), Pasquale Principe in geometer Alessandro Garofali. Sodni poziv je dobil tudi gradbeni delovodja Francesco La Rocca.

Skupina je leta 1986 dobila v zakup obnovitvena dela za nekatere palermske šole. Dela naj bi stala nekaj več kot deset milijard lir, na javni licitaciji pa so Cianciminovim pajašili dobili zakup, potem ko so dokazali, da bodo dela opravili za znatno manjšo vsoto. S tem so seveda onemogočili vsako drugo ponudbo, razliko stroškov pa so enostavno vnovčili. Nadaljnje preiskave so nato pokazale, da gradbeno podjetje večine del sploh ni opravilo, medtem ko so v občinskih registrih vknjiženi vsi »stroški«. Poleg tega je namesto gradbenega podjetja, ki ga je vodil La Rocca, delo opravila neka manjša zidarska zadruga, ki pa za to sploh ni imela dovoljenja.

V Etiopiji proglasili splošno mobilizacijo

ADIS ABEBA — Etiopski parlament je predsinočnim pooblastil vlado, da sproži splošno mobilizacijo vseh vojnih rezervistov in mladine, ki ni neobhodno potrebna v proizvodnih procesih.

Vest dokončno potrjuje, da je Mengistujev režim pred popolnim zlomom. Zadnji vojaški uspehi gverilcev eritrejske in tigrajske osvobodilne fronte so dodobra načeli moralo etiopske vojske, ki po spodletem puču, po katerem je Mengistu v bistvu obglavil vrhove vojske, še ni uspela obnoviti svoje bojne sposobnosti.

Borci eritrejske osvobodilne fronte EPLF niso februarja samo zasedli Māsauo, uspelo jim je celo zaustaviti režimsko protiofenzivo. Pri Asmari so

namreč zaustavili celo armado sestavljeno iz 100 tisoč mož in povsod prešli v protiofenzivo, tako da se režimska vojska z letali in topovi dolgega dosega znaša predvsem nad civilnim eritrejskim prebivalstvom.

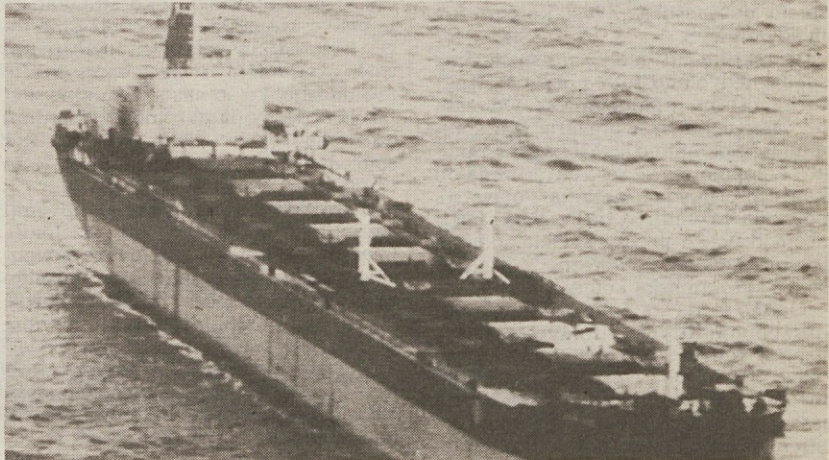
Podobne neuspehe je vojska doživela tudi v pokrajini Tigre, kjer so gverilci fronte TPLF zasedli mesti Meda in Mehal ter zavrnili vse etiopske ofenzive. Še več, borci TPLF napadajo vojaške postojanke nedaleč od Adis Abebe, kar še bolj demoralizira vojsko. Ob vsem tem zahodni diplomatski krogi v Adis Abebi pripominjajo, da tudi splošna mobilizacija ne bo rešila režima, ki ga ohranja pri življenju le represivni aparat.

Na Brennerju avtoprevozniki spet v škripcih

BOCEN — Avstrija je zadnji trenutek preprečila ponovno blokado Brennerskega prelaza s strani italijanskih avtoprevoznikov. Včeraj je namreč za nekaj dni anticipirala razdeljevanje tretjega kontingenta dovoljenj za tovornjake in tako vsaj deloma rešila položaj, saj so Italijani zagrozili, da bodo ponovili protestno akcijo in do cela zaprli mejni prehod med Avstrijo in Italijo.

Italijanski avtoprevozniki so tako dobili 10 tisoč dovoljenj za prevoz po avstrijskih avtocestah, vendar je to število odločno premajhno. Že v ponedeljek se je na Brennerju ustvarila več kot 10 kilometrov dolga vrsta tovornjakov, ki so čakali na dovoljenja, včeraj pa se je pložaj znatno izboljšal.

Eksplorzija na tankerju

Tri osebe so izgubile življenje, ena pa je bila težje ranjena v eksploziji na britanskem tankerju Raprana v Severnem morju. Družba Shell je sporočila, da so požar pogasili in da ni nevarnosti onesnaženja (Telefoto AP)

Spominčki...

Državljska vojna v Liberiji je bila kljub temu, da o njej ni kdove kakšnih vesti, zelo krvava. Z ene in druge strani udeleženci zbirajo »spominčke«... (Telefoto AP)

Porušeni mostovi sodelovanja med Ottawa in provinco Quebec

ZENEVA — Mostovi z drugimi kanadskimi pokrajinami so porušeni, v današnjem intervjuju za pariški Figaro poudarja quebeški ministrski predsednik Robert Bourassa, ki je prvič po nedavnem neuspešnem uveljavljanju ustavnega dopolnila, s katerim bi frankofonska provinca sredi angleško govoreče Kanade dobila položaj »različne družbe«, začrtal možne poti utrjevanja odnosov z Ottawa.

Če so mostovi sodelovanja porušeni, še ne pomeni, da se Québec takoj namerava podati na pot neodvisnosti, ali da je takšna usmeritev

edina možna. Robert Bourassa najprej napoveduje široko debato v vseh slojih frankofonske skupnosti. Razmišljajo o potujoči parlamentarni komisiji, ki bi zbiralala ideje in predloge, o javnih debatah o prihodnosti pokrajine ter celo o širokem srečanju vseh političnih sil, na katerem bi opredelili prihodnjo ustavno ureditev pokrajine. »Ustave ni mogoče narediti v nekaj tednih,« ugotavlja quebeški ministrski predsednik.

Pri razmišljanju, kakšno ustavno podobo dati svoji pokrajini, bodo prebivalci Québeca upoštevali predvsem gospodarske interese, zavedajoč se dejstva, da je manj komplicirano oblikovati novo ustavo in drugačne politične odnose, če je ekonomska rast trdna in če so urejeni najpomembnejši problemi, kot je visoka zaposlenost, odpravljanje socialnih trenj, investiranje v proizvodnjo ipd. Da ustavna kriza v Kanadi ne bi imela neugodnih gospodarskih posledic za Québec, bodo v pokrajini, ki se je že doslej opirala na sodelovanje s tujino, skušali še bolj internacionalizirati svoje gospodarstvo.

To pomeni privabljanje tujih investitorjev, izkoriščanje že sklenjenih državnih pogodb, kot je sporazum o prosti trgovini med ZDA in Kanado, ki ne pomeni samo lažjega dostopa quebeških izdelkov na ameriški trg, temveč tudi sili gospodarske kroge v pokrajini, da so spriči nenehnega dotoka ameriškega blaga v Kanado čedalje bolj konkurenčni. Premier Bourassa se torej zavzema za postavljanje trdnih gospodarskih temeljev, še preden se bo treba dokončno odločiti, kaj storiti, da bi prebivalci Québeca ohranili svojo nacionalno identiteto.

Tezo o urejenem in uspešnem gospodarstvu kot prvem pogoj za oblikovanje nove ustave ureditve povzema tudi uvodničar današnjega Figaroja, ki ugotavlja, da vsi quebeški krogi, še posebej pa poslovni, že več let z relativnim mirom sprejemajo razmišljanje o »suverenosti« njihove pokrajine. Zahvaljujoč uravnoteženi gospodarski rasti, ki je omogočila diverzifikacijo quebeškega gospodarstva, se je pokrajina že dobro opremila za morebitno samostojno pot, kar dokazujejo tudi študije mednarodnih izvedencev, objavljene januarja in februarja letos, torej precej pred izbruhom sedanje ustavne krize v Kanadi.

Toda Figarojev komentator gre nekoliko dlje od Roberta Bourassa v razmišljanju, katero pot bo ubrala frankofonska pokrajina. Najverjetnejša oblika se mu zdi ideja o suverenosti in zvezi s Kanado, torej o notranji avtonomiji, vendar znotraj kanadske konfederacije. S tem bi se Québec vrnil k zamisli, ki jo je leta 1980 izoblikoval tedanji premier René Levesque, jo postavil na referendum in pogorel.

BOŽO MAŠANOVIĆ

Zakonski jarem ni vselej breme

CHIPINGE — Letos spomladi je Organizacija združenih narodov podelila Zimbabveju posebno priznanje za uspehe, ki jih je vlada dosegla na demografskem področju z učinkovito politiko omejevanja rojstev. OZN pa očitno ne ve, da živi v tej državi tudi Thuma Nzumakase, ki ga krajevni tisk pozna le še kot »super očka«. Thuma je star 68 let, ima 24 priležnic in 139 otrok. Zadnje tri naslednike so mu žene povile maja, na poti pa so še trije, ki se bodo rodili še pred jesenjo. Super očka pa se kljub temu še ne da; čez teden ali dva se bo namreč petindvajsetič oženil, nevestici pa ni še niti 13 let.

Družina Nzumakase živi v naselju Tamanday, kakih 500 metrov od meje z Mozambikom. Mozambiška gverila pa tako številne družine ne plaši, prav obratno, Thuma je namreč poklicni in priznani ranar in rade volje pomaga tudi sovražniku, če le more. Poklic mu letno navrže 95 tisoč dolarjev, skoraj 120 milijonov lir, kar je samo kak milijon manj od plače, ki jo ima zimbabvejski predsednik Mugabe.

Tako številna družina pa zahteva kar precejšnje izdatke: večina otrok se še šola, po zakonu pa morajo šolarji imeti posebne drese, ki super očka Thumo stanejo od 975 dolarjev vsako trimesečje. Hišni glavar pa ne štedi niti pri hrani; vsak teden naroči po tono koruzne moke, 500 hlebcov kruha, 80 kilogramov sladkorja in enega bika. Meso sicer ne traja več kot dva dni, je potožil novinarjem, ki so ga obiskali, vendar je vsakič, ko pride na mizo, praznik. Thuma je med drugim tudi zelo metoditen in urejen gospodar. Njegov 32-letni sin, ki tekoče govori angleščino, drži pravo knjigovodstvo z vsemi datumi in podatki.

propagandno obvestilo

Kako naj se sončimo,
ne da bi »tvegali« kože

Sonce: mir je sklenjen

Od raziskav v ZDA
do novosti v lekarni

NEW YORK — Ista plaža, isto morje. Toda leta tečejo in na koži se pojavljajo prva neizogibna znamenja časa. Sonce pa ima žal to moč, da jih množi in pogloblja.

Krividno nosijo sončni žarki UV, ki so odgovorni za pospeševanje procesa staranja kože in torej za opazno povečanje gubavosti. Pa ne samo to: po mnenju ameriških raziskovalcev iz ustanove Skin Cancer Foundation lahko pretirano sončenje brez primerne zaščite povzroči koži hudo škodo. In to kljub znanemu dejstvu, da ima sončenje tudi pozitivne učinke, kot je na primer ta, da omogoča sintezo za rast in za ohranitev kostne strukture neobhodnega vitamina D.

Kako se torej velja ravnati, da bi brezskrbno uživali poletno sonce in dosegli lepo zagorelost, ne da bi tvegali svoje kože? Raziskovalci znane multinacionalne družbe Korff, ki proizvaja kozmetična sredstva za lekarne in ima sedež tudi v New Yorku, so odkrili nov trojni sončni filter, ki so ga takoj krstili za Deca 3. Leta naj bi učinkovito ščitil pred škodljivimi vplivi sončnih žarkov, hkrati pa tudi dovoljeval intenzivno in trajno zagorelost kože.

Potem, ko so jih testirali in začeli prodajati v Ameriki, so ti novi proizvodi za sončenje z izrednim trojnim sončnim filtrom sedaj na prodaj tudi v italijanskih lekarnah, in sicer v različnih odraščah in za otroke.

V načrtu je programska konferenca.

Gibanja, stranke, organizacije, narodnostne skupnosti, skratka ljudje, ki se istovetijo po ideologiji ali narodnosti, po veri ali po koži, v skrajnih primerih celi narodi in države potrebujejo nekaj strateških ciljev, ker jim služijo kot kompas za delovanje, iskanje najboljših rešitev za boljšo kakovost življenja. Zelo pogosto se zgodi, da so strateški cilji jasni, zaškrblje pa njihovo učinkovito uresničevanje.

Vse to velja tudi za družbenopolitično organizacijo, kakršna je Slovenska kulturno gospodarska zveza. Strateški cilj je, mislim, jasen: zaščita in razvoj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Taktika učinkovitega uresničevanja zadeva med drugim zahtevo po globalnem zaščitnem zakonu predstavljala »med drugim«, temveč je bil edina taktika, ki se je celo spremenila v strategijo. Pri tem so trpele ostale možne in potrebne vsebine, kot so npr. večja vlaganja v ozaveščanje doraščajočih generacij, češ da to pomeni pranje možgan in da ni več sodobno (drugi so to nesodobnost pridno uporabljali in sedaj žanjejo); potem skrb za osnovne celice, kar pomeni društva, klube in specializirane organizacije in ne izmikanje z zelo odmevno razlago o »avtonomiji odločanja«, upoštevanje mnenj, ki se že najmanj dvajset let kažejo kot resnična, da namreč ne smemo zaupati obljubam italijanske oblasti strukture, ker je njen načrt že celo stoletje proti nam in se ne bo spremenil niti ob spremembah v Sloveniji. Eni namreč razlagajo in pripisujejo neuspešnost Zvezi komunistov in še prej KPS.

V taktiko in njeno uresničevanje spada nedvomno tudi notranja strukturalnost in organiziranost. Od časa do časa ju je treba preverjati in spreminjati. Spomnimo se Mladinske iniciative, spomnimo se restrukturiranja ob koncu prejšnjega desetletja. Pojava sta potekala razumljivo na različne načine in drugače poteka seveda sedanje iskanje novega ravnotežja. V iskanje spada »programska konferenca«.

Očitno je, da sta določeni številu družbenopolitičnih delavcev (izraz baje ni več sodoben, a njegova zamenjava s čim bolj »evropskim« še ne menja vsebine) namenjena konference jasna in potrebna: lotizacija odgovornih mest ob upoštevanju politične razčlenitve, ki obstaja in stvarnosti Zveze in njenih članic, ter po sili dokaz, da je Zveza enolončnica vseh zamejcev.

Drugi poudarjajo predvsem demokratizacijo in večjo avtonomijo odločanja s posledično večjo neodvisnostjo od »centrov moči«. Konferenca naj bi jim dala vzvode v resolucijah in kasneje v pravilniku, ki naj zagotavlja uresničitev njihovih želja.

Spet drugim je najbolj pri srcu sprememba volilnega sistema v smislu, da bi omogočal večjo življenjskost in pravičnejšo zastopnost posameznih članic ali dejavnosti, kajti razmerja se stalno spreminjajo in v enem desetletju kar občutno.

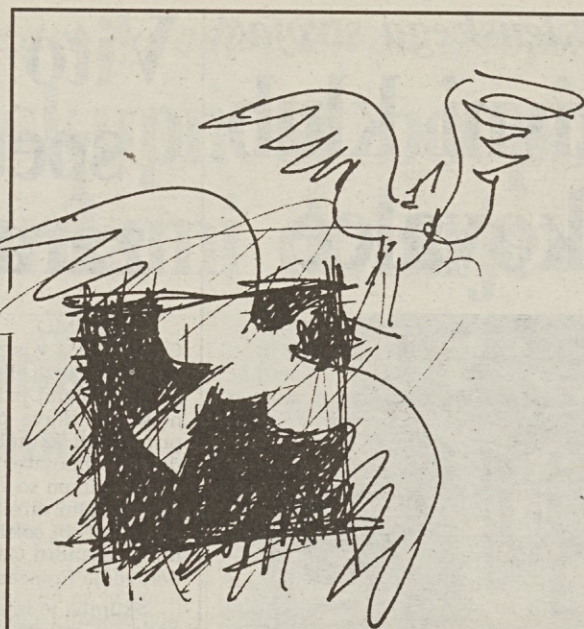
Prav gotovo je, da obstajajo še druga pričakovanja, a vsakdo navaja tista, ki ga najbolj žulijo. Mene žulijo zgornji trije sklopi. Začnem s prvim.

Sem nasprotnik lotizacije, ki sicer spada, tako me uči, v logiko italijanskega (po volitvah tudi slovenskega) družbenega sistema. Temu enostavneje in brez tujke pravimo »porazdelitev stolčkov«. Nasprotujem porazdelitvi na podlagi dogovarjanj o strankarski izkaznici, kajti to pomeni prenašanje strankarske dinamike v sicer politično, a ne spolitizirano organizacijo, kakršna je Zveza. Tako sem jo namreč doslej doživljal.

Zanimivo je pri tem, da zagovarjajo tako vrsto lotizacije nekateri, ki izkaznico imajo. Kaj pa, če se postavimo v vrsto še tisti znotraj SKGZ, ki nimamo nobene? Ali se bo našel kdo, ki bo s prstom kazal na našo pripadnost določenemu življenjskemu nazoru?

Zavzemam se za načelo sposobnosti, ker pa je ta vrlina obvezujoča in redka vsaj za načelo delavnosti, delovne prakse in predhodno obrazloženega programa; dodatno sem še za neupoštevanje samo starih zaslug, temveč za upoštevanje militantne prisotnosti v organizacijskem delu v sedanjem obdobju. Kaže, da ni nihče pomislil na možnost, da bi lahko zaradi naveličanosti prenašanja določenih razmerij in odnosov ob neživljenjski papirnati lotizaciji najprestižnejših resorjev srednji kader in posledično odborniki po društvih prekrizali roke in izzivalno čakali, kdo bo kaj premaknil. Vse kaže namreč, da je gneča za lotizacijo izvršnega odbora, ne pa za garaška mesta v članicah.

Drugi del razmišljanja v okviru prvega sklopa je samo posledica povedanega, a vse se še ostreje zaplete zaradi bipolarnosti znotraj naše skupnosti. Nobena demagogija ni, če trdim, da je bila Zveza vedno odprta vsem in ni ideološko pogojevala nobene. Dokazuje imamo v SDGZ in v ZSSDI, če že ne še kje drugod. Merilo je bilo delo, sposobnost pa je dobrodošla. Sedaj beremo in slišimo, da je treba spremeniti merila zaradi sprememb v Sloveniji. Toda kako naj doživljam ipso facto na odgovornem mestu Zveze ali neke ustanove neko-

Za iskanje sinteze in najboljše možne rešitve

Aldo Rupel

ga, ki ga je poslalo neko strankarsko tajništvo kot muho v močnik? Smo torej stalinisti in ždanovci levičarji, ki smo - verjameste ali ne - opravili s to miselnostjo, ko so nas sedemletne metali iz sedežev (konkretno iz Narodnega doma pri Sv. Ivanu v Trstu), ker smo doma bili »titovci«, ali je kdo drug?

Se nečesa ne razumem: v Sloveniji se je družba dialektično razčlenila (menim, da je tako imenovani slovenski »boljševizem« omogočal misleno razčlenitev že kakšno desetletje nazaj, čeprav ni pušal drugih k vzvodom oblasti, predvsem pa je omogočal socialno razčlenitev, s čemer je zanikal samega sebe), Slovenci v Italiji pa naj bi zakuhali, kot sem omenil, organizacijsko enolončnico. Na tem svetu je vse možno, toda marsikaj je skrajno neverjetno.

Ni namreč jasno, kaj naj se potem zgodi s Svetom slovenskih organizacij in z njenimi članicami. Ali pa bi SKGZ (tudi z drugim imenom) in njene članice, zlasti najbolj prestižne seveda, kot so Primorski dnevnik, SLO-RI, NSK, ne bile samo pluralistične, kot so v dobrni meri že sedaj, temveč lotizirane, medtem ko bi drugi pol naše stvarnosti obdržal svoje ideološko monistične strukture? Tisto o nepotrebnosti in ukinjanju pa je neresno in neodgovorno. Naivna ali polemična vprašanja bo kdo rekel, a za to gre, o tem se pogovarjamo; nanje je treba odgovoriti, preden se menimo o stolčkih.

Tovariši (še se bomo tako nagovarjali, ker gre za kategorijske odnose in ne za nasmihanja ali kriminaliziranja vreden naziv) me opozarjajo, naj ne bom tako zahteven, jasen, »preživet«, kajti gre tudi za sredstva, brez katerih gre težko. Če ne sprejemaš igre, ti za prejo pipco.

Ne vem, če gre za generacijsko značilnost ali za kaj drugega, toda kar lepo število nas je, ki znamo delati tudi brez sredstev in vetrogonstva. Številne pobude to dokazujejo tudi v razlagi tistim v drugem polu skupnosti, ki so prepričani, da je delo po društvi in organizacijah SKGZ vse plačano, »ker je Ljubljana dajala samo enim«.

Eni namreč prihajamo od daleč, če lahko prevedeno pomudim izposojeno rečenico starih kadrov KPI, in kar nimamo lastnih izkušenj, je tu še zgodovinski spomin na prejšnjo generacijo. Čisto nekaj drugega pa sta narodna sprava in akcijska enotnost, toda obe bi me pripeljali daleč od naslova in o drugi sem se razpisal ob letošnji goriški Prešernovi proslavi.

Drugi sklop želja zadeva demokratizacijo in avtonomijo odločanja. Izkušnja uči, da pomenita ta dva pojma vse in nič. V makroskopskih razsežnostih pomeni recimo za zahodna sredstva obveščanja demokracijo samo stanje, kadar so komunisti ali socialisti v manjšini, kajti tudi če zmagojo na za tuje opazovalce odprtih volitvah, so demokraciji njihovi nasprotniki, ko skušajo zasesti televizijsko postajo in trge glavnega mesta. Rudarji - čeprav lov na človeka z gumijevkami po Bukarešti ni opravičljiv - so seveda potem pripadniki bivše Securitate, če pa si nekdo upa domnevati, da je zasedbo TV postaje organizirala CIA (filme o podobnih primerih v zadnjih štiridesetih letih smo gledali deset let po dogodkih - Grčija, Čile in vrsta bananjskih držav), je gotovo iz stare brežnjevke garde, ne pa oseba, ki živi na križišču in jo je po vsem tem, kar križišče ponuja, težko zmanipulirati. A vrnimo se h konferenci.

Osebo pojmujem demokratizacijo znotraj Zveze predvsem s preneha-

njem poceni etiketiranja razpravljalec na vseh ravneh in ob vseh prilikah, zaradi česar se dogaja, da je zaradi halo efekta, ki je umetno ustvarjen, nekdo že vnaprej obsojen najmanj na paternalistično sprejemanje tega, kar predlaga, omeni ali ožigosa, ni pa nikakor možno, da ima celo prav.

Glede avtonomije odločanja pa je znano, da ocenjujem to prakso kot popolni fiasko v oblikah, ki so se v veliki meri uresničile pri delu organizacij in ustanov. Če avtonomija odločanja pomeni anarhijo (nezaveden pojav) ali celo samovoljo (zaveden pojav), potem ne more biti res, da imamo vedno vsi prav, pa čeprav se vedemo, sklepamo ali vplivamo diametralno nasprotno. Včasih nam je treba, ali jim je treba, tudi povedati, da smo ali so zgrešili. Namesto tega iščemo kratkosežen lju-bi mir, v katerem so dosledni v uresničevanju taktičnih ali strateških ciljev vedno tepeni in se spreminjajo v Don Kihote. Ne strogo plansko niti divje

tržno gospodarstvo nista, tako kaže, rešitvi za ekonomijo. Prav tako je nujno poiskati tako obliko dela, ki bo predvidevala usklajevanje in preverjanje ob prostem sproščanju ustvarjalnosti pri uresničevanju dogovorjenega.

Z volitvami v organe Zveze je težavno, ker že preveč časa zasledujemo pred občnimi zbori istočasno tri cilje: sposobnost oziroma pripravljenost na delo, čim širše narodnostno predstavnost in izogibanje zameram. Predlagam naslednje rešitev: vrsta ljudi spada v »manjšinsko predstavniško skupščino«, ki bi lahko imela tudi štiriletni mandat, toda v Glavnem odboru naj se znajde politična in organizacijska operativa, v IO pa špica predstavnikov dejavnosti in ustanov kot doslej. Predvidevam, da bi bili učinkovitejši, zamer ne bi smelo biti. Rabim pogojnik, kajti človeška narav je čudna zadeva.

Razpolovljeno število mest Glavnega odbora bi nam dovoljevalo, da bi

tu pa tam začeli imeti po dva kandidata iz posameznih dejavnosti ali struktur, kar bi seveda pomenilo izginotje plebiscitarnega števila glasov za posameznika, a bi dajalo pristnejšo sliko stanja in teženj v osnovnih celicah delovanja. Tiste, ki jim ta predlog že pri prvem branju ne diši, sprašujem, kakšno vrednost vendar imajo izidi volitev na sedanjih občnih zbora in če so v Glavnem odboru, ali se res čutijo podprti od tistih običajnih 118-120 glasov ali gre že dolgo vrsto let za obred naveličanosti.

Na koncu še nekaj misli o času sklica »programske konference« in o silnicah njenega poteka. Počitniški čas jo res pogojuje, kar zadeva prisotnost, a če smo že spoznali, da je potrebna, potem raje sedaj kot jeseni, ker bi s tem bilo leto spet mimo z dodatnim očitkom, da se je IO izogiba. Vtis imam, da marsikoga moti polovica julija ne zaradi dejanskega letnega dopusta, temveč zaradi navade, po kateri menimo, da je konec delovne sezone v začetku junija, potem pa je čas kvečjemu za šagre. Če res doživljam prelomne čase (vsepopovsod prisotna parola), se ja ne bomo formalizirali na ritem raznoabonmajskih sezon.

Glede poteka pa je prisotna dvojna bojazen. Prva, manjša, zadeva pričakovanje, češ zdaj pa bo! Konferenca bo le začetek reorganizacijskega procesa (morda tudi vedenjskega). Druga bojazen je stvarnejša. Njeni usklajevalci se lahko usmerijo v tak način razmišljanja in vedenja: stvari so zapletene, vsi ali skoraj imajo prav, predloge in gradiva bomo proučili in razposlali, kajti sedaj ni mogoče vsega strniti, kaj šele oblikovati zaključke!

Tako smo že nekaj časa navajeni. Gremo na sestanek, sejo, posvet; predsedujoči prebere točko iz dnevnega reda in nekaj začetnih tez, potem poslušamo po vrsti stališča za in proti, strinjanja in ironijo na račun predhodnih govornikov, nekaj posegov spada v razred »tudi jaz sem tu« in zaradi omembe na časopisu, v trenutku pa, ko bi se moralo začeti piljenje različnih vidikov za iskanje sinteze in trenutno najboljše rešitve ali vsaj sklepa, pride na vrsto fraza: danes zvečer tega prav gotovo ne bomo mogli razrešiti! Vsi odhajamo neporaženi z vžičenim občutkom, da smo doprinesli bistveno k skupni stvari, a ta čas, ki nas vedno pogojuje. V vokalnem baru se potem ista garnitura v skoraj enaki sestavi se ure pogovarja z občutkom časovne breznejnosti.

Popoldanski del konference naj bo posvečen poglabljanju treh, štirih vprašanj po komisijah, kasno popoldne pa plenarno preidimo k sklepom.

primorski dnevnik

z obsežnimi poročili o svetovnem nogometnem prvenstvu dobite pri:

LJUBLJANA: v vseh večjih kioskih
ob nedeljah: kiosk Vjesnik - Avtobusna postaja
kiosk v Kliničnem centru
kiosk Delo - EMONA - Cankarjeva, 1
kiosk Figovec ali na Trdinovi cesti (izmenično)

KRANJ: v vseh večjih kioskih
KRANJSKA GORA: kiosk Delo

BOHINJSKA BISTRICA: kiosk Turistično društvo (tudi ob nedeljah)

BOHINJ - JEZERO: Turistično društvo (tudi ob nedeljah)
Hotel Zlatorog (tudi ob nedeljah)

BLED: kiosk Kasino
Kiosk pri Upionu — avtobusna postaja
Avtokamp Sobec

ROGAŠKA SLATINA: kiosk Zdravilišče Hotel "SAVA" (tudi ob nedeljah)
kiosk DELO (Pernat — Mašera)

RADENCI: kiosk Hotel "RADIN"

BOVEC: kiosk TTL
Kavarna na trgu (samo ob nedeljah)

KOBARID: kiosk TTL
Bife Kramar, Trg Svobode (samo ob nedeljah)

TOLMIN: kiosk Delo - Avtobusna postaja
Kiosk TTL - Leban, Rutarjeva 2

DOBROVO: kiosk Delo

SOLKAN: Market, Trg. pod. »Goriška«

NOVA GORICA: vsi kioski
Avtobusna postaja (ob nedeljah)

ŠEMPETER: kiosk TTL - Štrukelj
kiosk TTL - Kavčič
kiosk Delo - Drnošek
Market Trg. pod. »Goriška«

VRTOJBA: Market Trg. pod. »Goriška«

MIREN: kiosk Vesna »Pri mostu«

RENČE: kiosk TTL

BRANIK: Market Trg. pod. »Goriška«

KOSTANJEVICA NA KRASU: Trgovina Frančeskin Svetka

ŠEMPAS: Market Trg. pod. »Goriška«

OZELJAN: Market Trg. pod. »Goriška«

AJDOVŠČINA: kiosk Delo
kiosk TTL (tudi ob nedeljah)

POSTOJNA: Knjigarna Primorski tisk

PIVKA: Knjigarna in papirnica ŽENKO, Kolodvorska 7.

RIBNICA PRI PIVKI: Kiosk LIKAR Srečko.

ILIRSKA BISTRICA: kiosk TTL Avtobusna postaja
kiosk TTL, Cankarjeva ulica
knjigarna Primorski tisk - Trnovo

SEŽANA: kiosk TTL - Švarā, Partizanska 33
Supermarket Kras (tudi ob nedeljah)
Bife na avtobusni postaji (tudi ob nedeljah)

GORJANSKO: Market »Preskrba«

KOMEN: Market »Preskrba«

DUTOVLJE: Market »Preskrba«

LOKEV: Market »Preskrba«

DIVAČA: kiosk Delo

KOZINA: Blagovna hiša

ŠKOFIJE: kiosk Barolin (tudi ob nedeljah)

ANKARAN: kiosk Delo, posl. št. 16

KOPER: vsi kioski Dela in Tobaka
kiosk na Tržnici (ob nedeljah)

IZOLA: kiosk Primorski tisk
kiosk Babič, Ulica 1. maja
kiosk Delo št. 3, Avtobusna postaja (tudi ob nedeljah)

PIRAN: knjigarna Primorski tisk
kiosk Vodopja, Tartinijev trg (tudi ob nedeljah)
kiosk Vidregar, Tartinijev trg (tudi ob nedeljah)

PORTOROŽ: knjigarna Primorski tisk (tudi ob nedeljah)

LUCIJA: kiosk Tobak

Včeraj je imela vrsto srečanj s predstavniki tega prostora

Komisija ES spoznala F-JK

O odnosih z Jugoslavijo v juliju

TRST — Komisija za gospodarske zunanje odnose pri Evropski skupnosti, ki v teh dneh zaseda v Trstu, je imela včeraj veliko dela. Delovni dan je začela z dopoldanskim zasedanjem, na katerem je razpravljala, na osnovi poročila in predlogov evroparlamentarja Giorgia Rossettija, o odnosih med ES in Jugoslavijo. Za tem se je sestala s člani deželne vlade Furlanije-Juljske krajine, v popoldanskih urah pa s predsedniki vlad in zakonodajnih skupščin delovne skupnosti Alpe-Jadran. Delovni dan je komisija zaključila s tiskovno konferenco, na kateri so njen predsednik Willy de Clercq in tržaški evroparlamentarjec Giorgio Rossetti odgovarjali na vprašanja novinarjev.

O zasedanju, na katerem so razpravljali o odnosih z Jugoslavijo poročamo posebej. Iz srečanja komisije z deželno vlado Furlanije-Juljske krajine velja predvsem omeniti izredno zanimanje poslancev za regionalne poglede na evropsko združevanje, za oceno nasprotujočih si tendenc po prenosu dela državnih pristojnosti na Bruselj in utrjevanja regionalnih avtonomij, ki jo med drugim pogojuje tudi prisotnost manjšin. Predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti je odgovoril, da bi bilo treba vlogiti in avtonomijo regij sankcionirati med drugim tudi z uveljavitvijo »zbojra regij« v evropskem parlamentu. Na nekaj vprašanj o položaju manjšin je predsednik Biasutti odvrnil, da politika do manjšin, narodnostnih in jezikovnih, ni dovolj dobra, saj ni ustrezne zaščitne zakonodaje. S tem v zvezi je predsednik F-JK Biasutti evroparlamentarjem odločno povedal, da italijanska vlada ne izpolnjuje obvez, ki jih je sprejela. Omeniti je tudi treba, da je predsednik Biasutti začel svoje poročanje o svojstvenosti obmejne dežele Furlanije-Juljske krajine in o problemih, ki pogojujejo njen razvoj, s predstavitvijo ideje, da bi se Gorica in Nova Gorica, mesti iz dveh sosednjih dežel celo upravno povezali.

V popoldanskih urah, kot že rečeno, so se člani evropske komisije srečali s predstavniki deželnih vlad in skupščin delovne skupnosti Alpe-Jadran. Na tem srečanju je za Slovenijo spregovoril novi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, ki se je sestanka udeležil skupno z zunanjim ministrom za zunanje zadeve Dimitrijem Ruplom in podpredsednikom skupščine Vitodragom Puklom. Predsednik slovenske vlade Peterle je med drugim zaželel, da bi nova evropska ureditev privedla do novega odnosa do Evrope narodov, v katere bi se vključile tudi stvarnosti, ki se ne identificirajo samo z državo, kjer so prisotne. Predsednik de Clercq in z njim tudi poslanec Rossetti sta bila nasprotnega mnenja in poudarila, da lahko samo posamezne države postanejo članice ES.

O vprašanjih, ki neposredno zadevajo Hrvaško je na srečanju spregovoril predsednik sabora (v našem primeru deželne skupščine) Zarko Domljan, ki se je sestanka udeležil skupno s predsednikom hrvaške vlade Stipetom Mišićem. Govoril je predvsem o zadnjih izkušnjah političnega pluralizma v republiki, kjer so demokratske stranke zabeležile velik uspeh na vseh ravneh. Hrvaška, je dodal, ko je bila v preteklosti avtonomna ali pa tudi ne, se je vedno čutila kot dopolnilni del zahodne Evrope.

Komisija evropskega parlamenta bo danes obiskala Center za teoretsko fiziko v Miramaru, nato pa si bo ogledala še razstavo o Langobardih v Passarianu.

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle (na desni) seznaja evroparlamentarce o problemih in težnjah Slovenije

Osrednja tema dopoldanskega dela zasedanja Komisije za zunanje ekonomske odnose Evropskega parlamenta so bili odnosi med Evropsko skupnostjo in Jugoslavijo, popoldanskega pa srednjeevropsko regionalno povezovanje v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran. Med delegacijami devetih dežel skupnosti iz Italije, Avstrije, Madžarske in Jugoslavije sta bila tudi slovenska z Lojzetom Peterletom in hrvaška z Stipetom Mišićem na čelu.

Nadvse zanimivo je bilo srečanje trideseterice evropskih parlamentarcev z deželno vlado Furlanije-Juljske krajine. Poročevalec Giorgio Rossetti se je zavzel, da se v okviru nove sredozemske politike upošteva tudi Jugoslavija, govoreč posebej o odnosih med Evropsko skupnostjo in Jugoslavijo pa je dejal, da se postopno uresničujejo pogoji, to je politični pluralizem, zaščita človekovih pravic, svobodne volitve in tržno gospodarstvo, za tesnejše po-

vezovanje z Jugoslavijo, izraz upoštevanja teh sprememb in seveda pomembne tranzitivne vloge, ki jo ima Jugoslavija v povezovanju Grčije z osrčjem Evropske skupnosti, je tudi načrtovano približno 50 % povečanje sredstev, približno milijardo Ecujev, od tega dve tretjini za infrastrukturo, ki naj bi jih sankcioniral nov finančni protokol; dosedanj se bo iztek 31. oktobra prihodnje leto. Jugoslavija bo prvič prejela tudi direktno dotacijo iz proračuna ES; upoštevali jo bodo tudi v okviru programa tehnične pomoči (PHAARE), prvotno načrtovanega samo za Poljsko in Madžarsko s simpatijami, seveda poudarjajoč odvisnost od bodočega političnega in gospodarskega razvoja v Jugoslaviji, pa je govoril tudi o njeni zahtevi po pridruženem članstvu v Evropski skupnosti.

O kakovostnih premikih v odnosih med EGS in Jugoslavijo je govoril tudi za ta vprašanja pooblaščen funkcionar izvršne komisije Jena Schwed, le da je bil prav tako tudi grški predstavnik Constantine Stavrov, zelo kritičen do jugoslovanskih omejitev števila dovoljenj za grški transport, dvojnih tarif in zadnje blokade na meji. Poudarila sta, da z jugoslovanskimi ovirami, kamor sodijo tudi katastrofalne ceste, ni oškodovana samo Grčija, ampak celotna Evropska skupnost, ki je sicer Jugoslaviji vse bolj naklonjena.

Zaradi stiske s časom, bodo razpravo o odnosih z Jugoslavijo, nadaljevali na julijskem sestanku komisije v Bruslju.

Na lanskih, jubilejnih, je sodelovalo kar 1.600 udeležencev

Letos brez Koprskih srečanj

KOPER — Zadnji teden v juniju je bil minulih deset let v znamenju bržčas največje in zelo zanimive kulturne in politične prireditve narodnosti pri nas. Skupnost Italijanov v Kopru, družbenopolitične organizacije, kulturne in športne organizacije v Kopru so namreč prirejali »Koprška srečanja«. Na lanskih jubilejnih, desetih »Koprskih srečanjih« je sodelovalo 1600 udeležencev v 44 skupinah, pripadnikov 12 narodnosti iz Italije, ZRN, Madžarske, Avstrije in Jugoslavije. Deseta srečanja so trajala deset dni. In letos?

Zadnji teden v juniju mineva brez »Koprskih srečanj«, brez manifestacije, ki so ji ob začetku v konceptu zapisali mir in sožitje. GIOVANNI MIGLIORANZA, ki je bil vseh deset let predsednik organizacijskega odbora nam je povedal: »Prvo leto - 1980 - smo prireditve organizirali šele decembra v koprskem gledališču. In bila je to bolj revija ustvarjalnosti pripadnikov italijanske narodnosti v Istri, vendar je bila v zasnovi koncipirana kot politična manifestacija. Želeli smo si, da bi bila italijanska narodnost kreativen nosilec akcije za manifestacijo, ki bi dobila mednarodni značaj.«

To se je na drugih srečanjih tudi zgodilo!

»Da. Takrat so se srečanj v juniju udeležili tudi Slovenci iz zamejstva, Italijani, ki živijo v Bosni, prišli so tudi Ukrajinci in krog udeležencev se je vsako leto širil. Večinoma so na kulturniški del prireditve prihajali

amaterji, kajti za narodnosti je značilno, da se kulturno življenje - pri tem so seveda izjeme - večinoma dogaja v amaterskih krogih. Množičnost je postala ena od značilnosti prireditve, katero smo iz gledališča preselili na prosto, na Titov trg v Kopru, kjer je seveda bilo tudi iz leta v leto več obiskovalcev.«

Vse vendarle ni bilo samo manifestativno, lepo za oči in množice?

»Seveda ne. Ob vsakem srečanju je bilo organiziranih najmanj dvoje okroglih miz ali tematskih razprav povezanih z mirom, sožitjem, položajem narodnosti pri nas in v Evropi nasploh, z ekologijo, ekonomskimi vprašanji itn. Moram reči, da je bilo kar živahno in da smo poleg tistih na Titovem trgu organizirali vedno več vzporednih prireditev. Med drugim smo v Koper za New Yorkom in še enim svetovnim središčem dobili razstavo umetniških fotografij, ki so obravnavale vojno in mir. Skupine, ki so prihajale k nam v Koper so med seboj navezale stike in nato sodelovale; že med »Koprskimi srečanj« pa se je zgodilo, da so skupine odšle nastopati na Tržaško pa tudi po Istri so »krožile«. Letos tega žal ni.«

Zakaj? Kdo je »ukinil« Koprška srečanja?

»Nekateri v okviru narodnosti oziroma naše skupnosti so zadnja leta poudarjali, da je treba spremeniti koncept srečanj, opustiti masovnost, ama-

terski značaj in zadevo bolj profesionalizirati, če smem tako reči. To se je razlikovalo od koncepta, ki smo ga oblikovali na začetku in ki ga je skupina, ki je največ časa vlagala v pripravo srečanj tudi zagovarjala. Lani je prišlo do tega, da je prevladalo drugačno mnenje od našega (mojega?) in tako se organizacijski odbor ni več sest. Obdobje političnih sprememb in morebiti še nekatere druge okoliščine so bržčas prispevali k temu, da predsedstvo naše skupnosti od nas ni nič zahtevalo, sami v odboru pa se tudi nismo sestali in srečanj organizirali. Mislim, da bomo o tem morali še spregovoriti, saj smo za letos izgubili svojo največjo politično in kulturno prireditev, prireditev, kakršne v tem delu Evrope ni imel nihče.«

DUŠAN GRČA

Glavni svet KZ

TRST — V našem včerajšnjem poročanju z nedeljskega občnega zbora Kmečke zveze je prišlo do napake. Iz seznama izvoljenih v novi Glavni svet organizacije je namreč izpadlo ime Dušana Miliča iz Repniča, ki je bil sicer izvoljen v ta organizem stanovske organizacije slovenskih kmetov. Interesentu in bralcem se opravičujemo.

V Izoli še vedno brez mandatarja za sestavo izv. sveta

IZOLA — V izolski občinski skupščini so pred dnevi že tretjič odločali o mandatarju za sestavo izvršnega sveta, vendar tudi tokrat neuspešno. Za to odgovorno mesto v kraju sta se s predlogoma programa družbenega razvoja občine potegovala dva kandidata: Igor Požar, diplomirani ekonomist, sicer direktor izolske ladjedelnice »2. Oktobra« in Branko Andrejašič, pravnik, dosednji sekretar sekretariata za občo upravo. Slednji je napovedal nadaljevanje določenih projektov, ki jih izvršni svet v prejšnji sestavi ni uspel dokončati.

Med kandidatura so izbirali delegati treh občinskih zborov; prisotni so sicer bili tudi delegati četrtega, to je italijanske narodnosti, vendar brez možnosti glasovanja, ker jim veljavni statut tega ne omogoča.

Mimogrede, prav na tem skupščinskem zasedanju so se tudi odločili za spremembo statuta občine Izola, ki naj bi uredil ta vprašanja ter se zavzeli za poenotenje v obalnem prostoru.

V prvem krogu volitev je Igor Požar dobil 17 glasov, Branko Andrejašič pa 20. V drugem krogu so delegati tajno glasovali le za Andrejašiča, ki je znova dobil 20 glasov, kar pa je bilo premalo za izvolitev. Preostalo ni nič drugega, kot odločitev za ponovni postopek predlaganja novih kandidatov za mandatarja občinskega izvršnega sveta.

Rok je 2. julij do 15. ure, občinska skupščina pa naj bi se znova sestala 16. julija, ko naj bi vendarle izvolila pravega človeka po meri vseh Izolancev, ne glede na politične barve. Ta naj bi zatem v predpisanem času sestavil predlog občinske vlade, katere potrditev je tudi v delegatskih rokah.

Spomnimo, da sta se za mandatarja izvršnega sveta v Izoli najprej potegovala Mojmir Suhar, kandidat socialistov in prenoviteljev in Igor Požar s podporo Demosa. Izvoljen je bil drugi, ki pa je zamudil z odlokom določen 10-dnevni rok za izbiro sodelavcev. Delegati so se, na pobudo petih delegatov iz vrst prenoviteljev in socialistov v kraju odločili za nov postopek. V tretje torej so ob Požarju ZSOMS liberalci predlagali Branka Andrejašiča.

V Izoli so tako še vedno brez občinske vlade in to v nezavdljivih razmerah! Koliko časa še, saj je po dosedanjih rednih zasedanjih občinskega parlamenta sklepati, da je ta izrazito polariziran.

Na to so opozorili tudi z vprašanjem, ali se bo tako rušenje kandidatov nasprotnega tabora nadaljevalo v nedogled. Bi ne bilo smiselno združiti oba tokova v skupno pot, saj gre vendarle za usodo občine, ki je vsem skupen dom?

Izid vladne krize v Izoli dodatno zapleta dejstvo, da je poletje čas letnih dopustov in da je prav zaradi tega lahko skupščinah 16. julija, ko naj bi delegati le poskušali izvoliti mandatarja, nesklepčen!

Parlament, ki ni sposoben izvoliti vladnega mandatarja, je treba razpustiti, je opozoril delegat, drugi pa takoj dodal razmišljanje, kakšno breme bi ponovne splošne volitve v treh mesecih pomenile za Izolo.

Problemi se kopijo in čas neusmiljeno teče!

MIRJAM MUŽENIČ

Črni mazači na delu tudi v Ilirski Bistrici

ILIRSKA BISTRICA — Neznanci so danes v nočnih urah s črno oljnato barvo premazali spomenik III. prekomorske udarne brigade, ki stoji v parku ob Gregorčičevi ulici med Domom JLA in osnovno šolo Dragotin Kette. Takoj po obvestilu v zgodnjih jutranjih urah so miličniki ugotovili, da se barva še ni posušila, vendar za storilci te mazaške akcije še vedno ni sledi, tako da za njimi poizvedujejo.

Spomenik so polili s črno barvo, s čopičem pa so na kamen narisali kljukasti križ in izpisali dvojni S.

I. U.

Pol kilograma rib na vsakega Jugoslovana

IZOLA — Droga 1 in Droga 2 sta nedvomno najlepši in tudi najučinkovitejši ribiški barki v jugoslovanskem delu Jadranskega morja. V osmih letih sta z lebdečo povlečno mrežo nalovili

okoli dvanajst tisoč ton drobnih plavkih rib. Kaj to pomeni, si je težko predstavljati. Nekoliko bolj nazorno prikazano je to nekaj več kot pol kilograma rib na vsakega Jugoslovana,

ali še drugače »prevedeno«, to predstavlja okoli 30 tisoč glav govedi s povprečno težo 400 kilogramov.

Ribarjenje z obema Drogama pomeni svojevrstni užitek, saj se ob potegih polne mreže odkriva vse bogastvo, ki ga morje skriva v svojih globinah, hkrati pa obiskovalec spozna ribiško življenje in delo, ki še zdaleč nista tako idilična, kot si ju človek predstavlja ob lepih barvnih posnetkih in filmih.

»Naš« delovnik se je tokrat začel ob 7. uri zjutraj z vkrcanjem na izolskem ribiškem pomolu, odpuli pa smo proti Savudriji. Oba poveljnika sta na sonderjih opazovala, če se bo pokazala jata sardel. Dolgo ni bilo nobenega znaka, zato smo pluli naprej proti Umagu in Novigradu. Na barvnih ekranih sonderja so se začele prikazovati rdeče lise, kar je bil znak, da so ribe pod ladjami. Droga 1 je spustila mrežo, ko je bila v morju so en konec privezali še za krmo Droge 2. Smola! Po nekaj metrih vleke počita obe jekleni vrvi, na kateri sta pritrjena 250 kilograma utež in gornji del mreže. Začne se ponovno navijanje mreže na ogromen ladijski valj, pri čemer ribiči pazijo, da se številne vrvi med sabo nebi prepletle. K sreči je v vitlu do-

volj rezerve jeklene vrvi, zato tokrat v morje vrže mrežo Droga 2.

Mreža je v morju, začne se vleka. Tokrat brez zapletov. Po poldrugi uri sledi dvig mreže. Galebi, ki so krožili za ribiški barkama in se podili za ribami, ki so priplavale na vrh, so bili še dobro znamenje, da tokrat mreže niso lovili v prazno. Zares dober poteg! V saku je bilo za okoli 800 zabojev sardel. Po nekajminutnem »tipanju« terena poveljnika zopet dasta znak za spuščanje mreže. Ves postopek se ponovi. Dveurna vleka in dvig. Mreža je bila še bolj polna, s sardeli so napolnili 1.200 zabojev. V dveh potegih 14 ton sardel. To so lepi ulovi, pravijo ribiči.

Ribarjenja je konec, do Izole so še tri ure plovbe. Delovnika še ni konec. V vsak zaboj morajo ribiči zmetati še večjo zajemalko ledu, da se ribje meso ne bi preveč omehalo. Sledi pristanka na operativni obali Delamarisa. Najprej z barke pretovorijo polne zaboje, nato pa na barko nalozijo še prazne zaboje za naslednji ribolov. Ura je 21, sledi še 20-minutna plovba do ribiškega pomola. Delovna sobota je torej trajala več kot 14 ur. »V pone-deljek ob šestih.« se je ob pristanku zaslišal glas poveljnika Droge 1 Jožeta Hamerskega.

IZTOK UMER

Čeprav je v vrstah KD prišlo do razkola Pokrajinski svet odobril konvencijo za prizadete

Po zelo razgibani in živahni razpravi je pokrajinski svet odobril predstojno konvencijo z Občino Trst, s katero upravi predajata dvema zadrugama (prva je zadruga 2001, druga pa slovenska) pristojnosti službe za spremljevanje prizadetih mladoletnikov. Proti sklepu je bil le predstavnik PSDI, v vrstah KD pa je prišlo do razkola, saj sta odbornika Braiti in Cannone, skupaj s predstavniki PSI, PRI, KPI, LpT in SSK glasovali za konvencijo, svetovalci KD Locchi, Poilucci in Benci so se vzdržali, tretji odbornik KD Dello Russo pa je med glasovanjem zapustil dvorano. Vzdržala sta se tudi predstavnika MSI.

Pokrajinski svet je glasoval o sklepu, potem ko ga je odbornik za skrbstvo Martini že bil »zamrznil« za teden dni, da bi v premoru izgladil nasprotovanje demokrstanjov. Poskus mu ni uspel, saj so nekateri demokrstanji ostali na svojih stališčih, ki so jih zavzeli, potem ko je bila tretja zadruga (La Quercia, demokrščanskega navedi) izločena iz konkurence zaradi formalnih nepravilnosti v predloženi prošnji. Tako Poilucci kot Locchi sta namreč govorila o favoritizmi in klientelizmu, o konvenciji pa sta trdila, da se je izoblikovala v »kalnih in temnih vodah«.

Odbornik Martini je v odgovoru poudaril, da konvencija rešuje zelo zapleten problem, ki se je neresen vlekel že celo desetletje in pri tem povzročal težave vsem, ki so kakorkoli imeli opravka z njim. Konvencija nadalje točno opredeljuje značilnosti službe, istočasno pa nudi jamstvo za profesionalno pripravljenost spremljevalcev, saj gre za osebe, ki je že delalo za Pokrajino. Martini je tudi omenil napor, da bi prehod te službe od Pokrajine na tržaško Občino potekal brez travm. V tem smislu je konvencija —

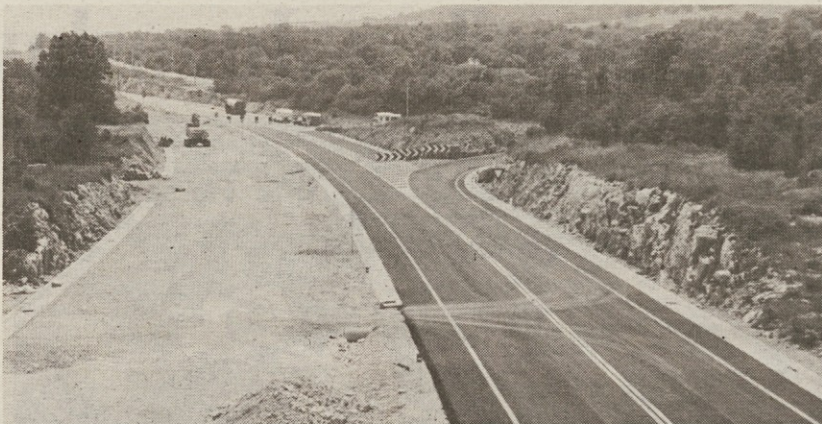
in tudi izbira zadrug — sad skupnega dela v prid prizadetih.

Po posegih svetovalcev Pertusija (PSDI), Capuzza (Zelena alternativna lista), Poilucci (KD), Martoneja (KPI), Cavicchiolija (LpT), Serpija (MSI), Hareja (SSK), Gerina (PSI) in Locchija (KD) je imel besedo tudi podpredsednik Pokrajine Cervesi (PRI). Poudaril je, da je njegovo stališče bližje opoziciji kot KD, ki ji zaskrbljena le zaradi izločitve tretje zadruge, s svojim popravkom, da bi konvencija trajala le 10 mesecev namesto 40, pa hoče le čimprej pomešati karte in obnoviti natečaj za zakup.

Razpravo je zaključil predsednik Crozzoli, ki je poudaril, da je konvencija realno najboljši sporazum, ki sta ga Občina in Pokrajina lahko dosegli, zato da se dokončno reši vprašanje spremljevalcev. Pripravili smo jo, je poudaril Crozzoli, ob upoštevanju vseh zainteresiranih strani, tako da je žela odobranje vseh, tudi opozicij. Na obtožbe KD je Crozzoli odgovoril z ugotovitvijo, da je konvencija bila sestavljena brez partikularizmov in le na osnovi »čistih« odnosov. Dejstvo, da so zapadlost konvencije od predvidenih 40 znižali na 22 mesecev (KD je kot rečeno predlagala 10), pa je predsednik razložil s potrebo, da se čimprej odpravijo morebitne napake in preverijo resnične sposobnosti zadrug za poverjeno delo, čeprav je dosedanja izkušnja pokazala, da so spremljevalci kos nalogam. O Locchijevih in Poiluccijskih izjavah pa je lapidarno poudaril, da nikogar ne skomina, da bi ustvarjal dobiček na račun prizadetih.

No, tako ali drugače, konvencija je bila s 15 glasovi sprejeta, in upati je, da se v bodoče ne bodo več ponavljale težave, ki so vsako leto pestile prizadete, njihove starše in seveda tudi spremljevalce same.

Na obzorju prometni zastoji ob skorajšnji reki turistov Gradnja avtoceste res napreduje a z velikimi težavami in zamudo

Dostop na Trbiško cesto z novega odseka Fernetiči-Trebče (Foto Križmančič)

Kmalu se bo začelo počitniško »preseljevanje narodov«, kar med drugim pomeni tudi izredno obremenitev cest. V naši pokrajini to velja seveda predvsem za Trbiško cesto oziroma za nastajajočo avtocesto, po katerih bo vsak čas stekla pravcata reka turistov proti istrskim in dalmatinskim plažam. Žal pa bo ta reka tudi letos naletela na naših cestah na precejšnje ovire, saj so dela za izgradnjo avtoceste še vedno v teku in marsikje so tudi ozka grla. Po drugi strani pa velja beležiti tudi nekatere premike in novosti, ki bodo vsaj deloma olajšale promet.

Največja novost bo delno odprtje avtocestnega odseka med Fernetiči in Trebčami, do katerega bo prišlo v kratkem, verjetno že prihodnji teden. Ta odsek so si včeraj ogledali funkcionarji Dežele in cestnega podjetja ANAS. Ugovoreli so, da bo potrebno postaviti le še nekaj cestnih znakov in bo ta odsek prevozen. V resnici bo zdaj v prvi fazi služil predvsem kot enosmerni obvoz za tovornjake in sploh za težak promet, ki gre od Fer-

netičev proti Benetkam. Tovornjaki bodo takoj po nadvozu nad železnico pod Fernetiči zavili po desnem priključku na avtocestni odsek in se po njem peljali do Trebč, kjer bodo zavili na Trbiško cesto. Vsega tega se bodo najbrž še najbolj veselili Openci, saj bo na tak način Narodna ulica vsaj malo razbremenjena.

V primerjavi z lanskim poletjem prav gotovo pomeni pridobitev tudi dejstvo, da promet med Trebčami in Padričami že nekaj časa teče po dograjeni polovici bodoče avtoceste. Če drugega ne, je cestišče nekoliko širše, pa tudi neprimerno bolj gladko kot prejšnje. Drugo novost v primerjavi z lanskim letom predstavlja dejstvo, da se promet nad Prosekom ne odvija po galeriji. Res je, da se avtomobilisti na tak način rešijo nevarnosti zastojev v galeriji, toda po drugi strani je novo cestišče dokaj ozko in ni težko napovedovati, da bo predstavljalo ozko grlo. Seveda pa bo največja kritična točka kot vedno opensko križišče.

Medtem pa se gradnja avtoceste nadaljuje. Pred nedavnim so odprli

gradbišče pri Nabrežini, kjer je avtocesta že dolga leta prekinjena za 2,8 kilometra. Vzrokov, zakaj so dela toliko časa stala, je prav gotovo več. Nastale so težave finančnega značaja, pa tudi teren je posebno zahteven in ambidentalno dragocen, zaradi česar so se med drugim oglasili naravovarstveniki z raznimi spreminjalnimi predlogi. Načrtovalci so te pripombe, ki jih je v glavnem podpirala tudi krajevna občinska uprava, le deloma sprejeli. Tako na odseku pod cesto za Slivno ne bo nastala galerija, pač pa bodo cestišče nekoliko znižali. Dolino Pri Lazcu bodo zapolnili, vendar bo pod avtocesto prehod, ki bo omogočil dostop do znane istoimenske jame. Na drugi strani v smeri proti Nabrežini pa bodo zgradili skoraj 400 metrov dolg viadukt. Dela naj bi dokončali v poldrugem letu.

Seveda pa se gradbena dela nadaljujejo tudi na drugih odsekih. Kot smo že omenili, je odsek med Fernetiči in Trebčami že skoraj gotov, na dobri stopnji pa so tudi dela na odsekih Prosek-Fernetiči in Trebče-Padriče. Nekoliko večjo zamudo je mogoče beležiti na odseku Opčine-Fernetiči, kjer bodo dela, ki jih ima v zakupu Dežela, šele zdaj stekla. Po najbolj optimističnih napovedih naj bi vsa ta dela in torej avtocesto od Sesslana do Padrič povsem dokončali v dobrih dveh letih.

Še povsem odprto pa je vprašanje, kdaj in kako bodo gradili avtocestno povezavo med Padričami in Trstom, za kar neposredno skrbi tržaška občinska uprava. Kot je znano, so za ta odsek naravovarstveniki predlagali alternativni načrt. Ta načrt zdaj preučuje komisija strokovnjakov, ki ji predseduje prof. Garbari. Komisija bo verjetno zaključila svoje delo čez kak mesec, nakar bodo besede imeli spet politiki. Kot vemo, pa njihovi mlini meljejo praviloma dokaj počasi.

Od 1. julija bodo pacienti plačevali oskrbnino

Občina bo dokončno prevzela dom Gregoretti

Bivši oddelek za nepremične bolnike pri Sv. Ivanu Gregoretti bo s 1. julijem dokončno prešel v pristojnost Občine Trst in bo po tri leta trajajočem birokratskem postopku tudi formalno postal občinski dom za ostarele. Kot je znano, bo sprememba statusa nekdanjega bolnišniškega oddelka imela dvojne posledice: iz zdravstvene strukture se bo namreč spremenil v skrbstveno strukturo, kjer bodo sicer še vnaprej nudili tudi zdravstveno oskrbo, zato pa bodo tudi pacienti dolžni plačati prispevke za vzdrževanje doma (prej je vse stroške krila vsedržavna zdravstvena služba).

V teh dneh, in sicer po sobotnem sestanku komisarja Mazzurca s sindikalnimi predstavniki CGIL, CISL in UIL, je tržaška Krajevna zdravstvena enota končno objavila, koliko bo znašala oskrbnina, ki jo bodo morali prispevati pacienti ali njihovi sorodniki, ki so za to civilno obvezani. Dnevna oskrbnina bo znašala 35.608 lir in z njo bodo pacienti prispevali h kritju upravnih stroškov (čiščenje, hrana itd.), medtem ko bo zdravstveno oskrbo nudila kot doslej vsedržavna zdravstvena služba in bo zato še vedno brezplačna (če seveda ne vračunamo davkov, ki jih je vsak državljan dolžan plačevati zanj).

Sindikati si sicer prizadevajo, da bi Dežela javno priznala nov občinski dom za ostarele pri Sv. Ivanu in da bi na ta način prispevala tudi k njegovemu vzdrževanju. V tem primeru bi lahko Dežela delno krila oskrbnino (okrog 12 tisoč lir na pacienta) in finančno vsaj delno razbremenila paciente, ki si v glavnem ne morejo privoščiti tako drage oskrbe (ki je po pričevanjih sindikalnih predstavnikov in odbora sorodnikov pacientov zaradi hudega pomanjkanja osebja tudi zelo pomanjkljiva).

Komisar KZE Mazzurco je sicer napovedal, da bodo v bližnji bodočnosti rešili vsaj strukturalne probleme: Občina naj bi namreč preuredila in »sanirala« prostore, ki so že v propadajočem stanju. Mazzurco je med drugim obljubil, da si bo KZE prizadevala, da bo oskrba v prehodni fazi — ko bo Občina prevzela upravo doma — in kljub maloštevilnemu osebju čim boljša.

Odločna zahteva komunistične deželne svetovalske skupine

Kdaj bodo umestili upravni odbor raziskovalnega centra pri Padričah?

Center za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah je še vedno brez upravnega sveta, za njegovo poslovanje pa še dalje odgovarja izredni komisar prof. Domenico Romeo. Zakon, ki ustanavlja obvezni konzorcij za vodenje tega znanstvenega telesa, je namreč formalno stopil v veljavo že pred štirimi leti, do danes pa Pokrajina in Občina Trst še nista imenovali svojih članov v upravni svet, ki torej sploh še ni bil umeščen. Upravni svet doslej sestavljajo deželni odborniki za šolstvo in kulturo Antonini v zastopstvu Dežele, Miloš Budin (predstavniki KGS), Bi-orci in Riganti (zastopnika članov konzorcija raziskovalnega centra), Ghirardi in Della Loggia, ki ju je izvolil deželni svet, sindikalist Pino ter predsednik Zveze industrijcev Toresella. Manjkata, kot rečeno, zastopnika tržaške občinske in pokrajinske uprave.

Na veliko zamudo pri umestitvi upravnega sveta padriškega raziskovalnega središča so včeraj opozorili deželni svetovalci KPI Ugo Poli, Perla Lusa in Ivan Bratina z interpelacijo predsedniku deželne vlade Adrianu Biasuttiju. Komunistični predstavniki ostro obsojajo zadržanje tržaške pokrajinske in občinske uprave ter pozivajo Biasuttija, naj čimprej poseže, da bo lahko upravni svet čimprej opravljal svojo institucionalno funkcijo. Očitno gre za apel predsedniku Dežele, naj tudi politično pritisne na Občino in Pokrajino, da čimprej imenujeta svoja zastopnika v to zelo pomembno telo.

Deželni svetovalci KPI Ugo Poli, Perla Lusa, Miloš Budin in načelnik skupine Renzo Travanut pa so včeraj posegli pri Biasuttiju tudi v zvezi z imenovanjem nekaterih vidnih tržaških stranknih predstavnikov v vodilna telesa nekaterih po-

membnih javnih ustanov. Pri tem imajo v mislih nedavno imenovanje pokrajinskega sekretarja PSI Alessandra Perellija za predsednika finančne družbe tukajšnjega pristanišča FINPORTO (v upravni svet te ustanove je bil imenoval tudi pokrajinski tajnik PSDI Franco Di Piazza), pokrajinskega tajnika KD Sergia Tripanija za podpredsednika družbe »Sincrotrone Trieste« ter deželnega sekretarja PLI Franca Tabacca za predsednika Ustanove za industrijsko cono EZIT. Gre za škodljivo prakso, menijo podpisniki svetovalskega vprašanja, saj je treba javne funkcije ter odgovornosti strogo ločiti od strankarskih dolžnosti.

Svetovalci KPI sprašujejo Biasuttija, kako ocenjuje imenovanje teh strankarskih voditeljev v upravne svete pomembnih javnih ustanov in ga istočasno pozivajo, naj zajamči popolno avtonomijo vseh javnih ustanov, posebno družbe FINPORTO, kjer so pravkar razširili sestavo upravnega sveta.

Priznanje prof. Hackovi

Jutri ob 11. uri bodo na sedežu Krožka za kulturo in umetnost v mali dvorani gledališča Verdi podelili astronomu prof. Margheriti Hack priznanje »Ženska Ande 1990 - Nagrada Giuliana Florio«. Gre za novo nagrado, ki jo tržaška sekcija Ande (Vsedržavnega združenja volilk) namerava podeliti vsaki dve leti Tržačanki, ki se je uveljavila v kateremkoli družbenem sektorju s svojim življenjem, pogumom, omiko in profesionalnostjo. Poleg priznanja Margheriti Hack bodo na jutrišnji slovesnosti dali posebno priznanje tudi prof. Mariangeli Cassano.

Več predčasnih upokojitev za pristaniške delavce

Na ministrstvu za trgovinsko morinarico bodo danes odločali, kako bodo porazdelili še razpoložljiva finančna sredstva, ki jih zakon št. 58 iz leta 1990 namenja predčasni upokojitvi delavcev pristaniških družb (v vsej Italiji naj bi jih upokojili 320). Sindikat FILT-CGIL pripisuje temu sestanku velik pomen, ker vidi v predčasni upokojitvi delno rešitev nekaterih perečih problemov tržaškega pristanišča. Zato je tudi posegel pri tržaškem prefektu in predsedniku Tržaške avtonomne pristaniške ustanove, naj se v Rimu potegujeta, da bi dober del razpoložljivih sredstev namenili predčasni upokojitvi delavcev tržaške Enotne družbe pristaniških delavcev.

Sindikat ugotavlja namreč, da je zaposlitvena raven v tržaški pristaniški družbi izredno zaskrbljujoča, saj je vsak delavec v prvih petih mesecih tega leta delal povprečno le 12 dni v mesecu (kljub socialnim prispevkom pa so delavci prejeli vse nižje dohodke). Lani med drugim niso predčasno upokojili nobenega delavca kljub temu da bi kar 90 delavcev lahko izpolnilo pogoje za predčasno upokojitev. Zaradi preštevilnega osebja so torej tudi pristaniški stroški preveliki, kar v dobri meri izvotljuje vse napore, da bi bilo tržaško pristanišče konkurenčno.

Objavljeni prvi rezultati malih matur na slovenskih nižjih srednjih šolah

Včeraj so na nekaterih nižjih srednjih šolah objavili izide zaključnih zrelostnih izpitov za dijake tretjih razredov. Kot kaže, so se dijaki tokrat res izkazali, vsaj so vsi, ki so bili pripuščeni k zrelostnim izpitom, izdelali. Danes zjutraj bodo objavljeni rezultati tudi na svetoivanski nižji srednji šoli Sv. Cirila in Metoda ter na šoli Ivan Cankar pri Sv. Jakobu. Jutri pa bodo znani rezultati na dolinski nižji srednji šoli Simon Gregorčič.

Srednja šola Igo Gruden - Nabrežina

3. razred: izdelali so Enrico Bogatec, Dean Cante, Kristjan Gruden, Marco Radetič, Mitia Sandri, David Sulgoi, Roberto Svara, Devis Tinta, Tanja Cante, Barbara Gabrovce, Martina Golemac, Veruska Kuk, Majda Pernarcich in Monika Radovič.

Srednja šola Fran Erjavec - Rojan
3. razred: izdelali so Paolo Bembi, Max Cernigoi, Igor Guardiancich, David Korosic, Mauro Nadlisek, Marko

Papucci, Antonio Skerlj, Marko Verri, Aleksandra Azman, Marjana Debeljuh, Paola Gregori, Gerta Meucci, Katja Milic, Katja Omari, Deborah Prasel, Alessandra Scheimer, Ginevra Scontrino, Irina Vitez, Katja Vodopivec in Elena Znidarsic.

Srednja šola Srečko Kosovel - Opčine

3. a: izdelali so Patrik Berzi, Martin Carli, Peter Carli, Mauro Crispini, Walter Doglia, Maksimiljan Grgič, Alen Possega, Matteo Ravbar, Katerina Kalc, Milena Kovačič, Ingrid Krizmančič, Mojca Milič, Elis Miliani in Ksenja Stopar.

3. b: izdelali so Janko Andolsek, Leo Braini, Miloš Ciuk, David Grizonic, Alexander Puric, Sebastian Ražem, Iztok Spetič, Martin Stopar, Primož Strani, Valentina Ferluga, Damijana Gomizelj, Darja Radetti, Rozana Skerlavaj in Barbara Toros.

3. c: izdelali so Jernej Danev, Marko De Giorgi, Danjel Gregori, Elvis Gus-

tin, Diego Ivancich, Sebastiano Lokatos, Matjaž Milič, Adriano Plehan, Aljoša Puric, Peter Raseni, Maurizio Vidali, Manuela Budal, Manuela Carli, Daniela Ciochi, Sabina Cuk, Lina Furfaro, Valentina Mahnic, Sara Perini in Valentina Suber.

Srednja šola Fran Levstik - Prosek

3. a: izdelali so Matej Cingerla, Marko Colja, Aleksander Gruden, Marko Husu, Pavel Križman, Aljoša Milic, Marco Zaccaria, Ivan Zidarič, Monica Cossutta, Elena Husu, Taisja Kodrič, Elena Lorenzutti, Nataša Luxa, Barbara Zivec in Linda Zuccoli.

3. b: izdelali so Diego Danieli, Marko Emili, Willy Emili, Dean Gerin, Robert Peric, Alexander Počkaj, Jadranka Blasina, Monica Hrovatin, Samantha Jeloscek, Karin Kalc, Jenifer Pertot, Katerina Riolino, Katia Sardo in Selenja Umek.

3. razred Križ: izdelali so Erika Bezin, Elena Bogatec, Tamara Bogatec, Dunja Pertot, Džejn Seferović in Sara Semec.

Zaključni nastop gojencev ricmanjske glasbene šole

Z nastopom gojencev so v ponedeljek zvečer primerno zaključili šolsko leto glasbene šole, ki jo že več kot desetletje pridno gojijo v okviru Godbe na pihala iz Ricmanj. Na odru dvorane ricmanjske Babne hiše se je občinstvu predstavilo 45 gojencev, od katerih je bila večina najmlajših, ki so letos sledili prvemu oziroma drugemu letniku glasbenega tečaja po metodi Kodaly-Orff. Da je bila pobuda, s katero so pred dvema letoma v okviru godbene šole ustanovili tudi glasbeni pouk za najmlajše, nadvse uspešna, dokazuje predvsem res množična udeležba. V letošnji prvi letnik se je namreč vpisalo kar dvajset novih učencev, deseterica, ki je letos drugo leto sledila pouku prof. Claudia Pribettija, pa je svoje znanje že začela poglabljati z dejanskim pristopom do posameznih instrumentov.

Po začetnem pozdravu predsednika ricmanjske godbe Maksija Komarja in skupinskem nastopu najmlajših so posamezno ali v manjših zasedbah

zaigrali ostali gojenci. Za zaključek pa je ponedeljkov koncert res prijetno presenetil nastop trobilnega seksteta, ki je začel skupno vaditi in nastopati v letošnji sezoni in ki ga sestavljajo gojenci prof. Flavia Sgubina. Novost glasbene šole predstavljata tudi razreda za oboo, ki ga vodi prof. Rossana Lanza, in za rog, ki ga vodi prof. Luca Grego, že več let pa uspevajo razredi za ostala glasbila: klarinet poučuje prof. Marino Marsič, flavto in saksofon dirigent godbe prof. Ennio Krisanowski, tolkala pa prof. Ruggero Seriani.

Glasbena šola Godbe na pihala iz Ricmanj je z letošnjim šolskim letom dopolnila svoje prvo desetletje, odkar se je iz začetne pobude dirigenta in predsednika godbe razvila v pravo glasbeno šolo z razrednim sistemom. Novost sezone pa je bila še v tem, da je bil v ocenjevalni komisiji za izpite poleg vseh profesorjev, ki redno poučujejo v Ricmanjih, prisoten tudi glasbeni referent ZSKD Ignacij Ota. (dam)

Pred petkovo občinsko sejo Občina Dolina: polemike v SSK

Tri dni pred prvo sejo novoizvoljenega dolinskega občinskega sveta še ni jasno, kakšna koalicija bo pravzaprav vodila občinsko upravo: ali dvostrankarska koalicija KPI, PSI, ali zavezništvo KPI-PSI-SSK ali pa koalicija teh treh strank in Zelene liste smejočega se sonca. Sinoči je vsekakor prišlo do novega sestanka občinskih sekcij komunistov, socialistov in Slovenske skupnosti, napovedani pa so še drugi razgovori, tako da obstaja možnost, da bo končna odločitev padla šele nekaj ur pred občinsko sejo, ki je napovedana za petek ob 18.30.

V dolinski sekciji Slovenske skupnosti so politične vode vsekakor precej razburkane, tudi če je stranka na ponedeljkovem razširjenem sestanku vodstva sklenila, »da nadalje preveri vse možnosti za morebitni vstop v občinsko koalicijo«. Proti takemu stališču je ostro nastopil občinski svetovalec Boris Gombač, ki je očital sekcijemskemu vodstvu, da se doslej na pogajanjih ni dovolj odločno zavzelo za »dostojno politično težo SSK v novem občinskem odboru«. Gombač, ki glede tega napoveduje politični poseg pri pokrajinskih telesih SSK, je bil v ponedeljek zvečer dejansko mnenja, da bi morala stranka v vsakem primeru zahtevati dve odborniški mesti, »saj bi v nasprotnem primeru lahko pristopila v odbor že pred petimi ali celo pred desetimi leti«. Ob tem Gombač, ki je na ponedeljkovi seji baje ostal politično osamljen, ne izključuje presenečenja na petkovi občinski seji, saj nam je povedal, da je on v prvi vrsti občinski svetovalec izvoljen neposredno od ljudstva in ne od stranke, saj je bil na kandidatni listi - kot podčrtuje - neupravičeno potisnjen šele na peto mesto. Za morebitni vstop SSK v novo občinsko upravo bo morala vsekakor po njegovem mnenju odločiti skupščina strankinih članov ter ne zgolj sekcijско vodstvo. O političnem položaju v dolinski občini bodo tekla gotovo beseda tudi na jutrišnjem zasedanju strankinega pokrajinskega sveta.

Krščanska demokracija medtem čaka na razplet dogajanj v Dolini in grozi s politično krizo na Občini Milje, kjer je, saj nam je povedal, da je on v prvi vrsti občinski svetovalec izvoljen neposredno od ljudstva in ne od stranke, saj je bil na kandidatni listi - kot podčrtuje - neupravičeno potisnjen šele na peto mesto. Za morebitni vstop SSK v novo občinsko upravo bo morala vsekakor po njegovem mnenju odločiti skupščina strankinih članov ter ne zgolj sekcijско vodstvo. O političnem položaju v dolinski občini bodo tekla gotovo beseda tudi na jutrišnjem zasedanju strankinega pokrajinskega sveta.

S. T.

Sklep slovenske komisije Svetovalci KPI ustanovili klub

Deželna slovenska komisija KPI se je sestala v prejšnjih dneh v Čedadu, da bi opredelila nekatere pomembne politične pobude, ki jih namerava izpeljati v prihodnjih mesecih. Uvodno poročilo je imel predsednik komisije, deželni svetovalec Miloš Budin, v razpravi pa se je oglasilo več izvoljenih predstavnikov KPI in slovenskih strankinih voditeljev s Tržaškega, Goriškega in Beneške Slovenije.

Med glavne sklepe sestanka, kot izhaja iz tiskovnega sporočila, sodi odločitev, da komunisti ustanovijo Klub naprednih slovenskih izvoljenih predstavnikov, ki bi povezoval vse v javne ustanove (rajonske svete, občine, pokrajine, deželo, parlament) izvoljene slovenske komuniste in neodvisne, ki so kandidirali na listah KPI oziroma na enotnih levičarskih listah v občinah, kjer so volitve po večinskem sistemu. Klub bi moral s svojim delovanjem nuditi primeren odgovor na občuteno potrebo, da številni izvoljeni slovenski komunisti in neodvisni, ki predstavljajo večino javnega zastopstva Slovencev iz Furlanije-Juljske krajine, koordinirajo med seboj delo, nastope in predloge v javnih institucijah v zvezi s slovensko problematiko. Poleg tega bo imel klub, ki je odprt vsej levici, tudi svojo institucionalno predstavniško vlogo za tovrstne potrebe na institucionalni ravni.

Na seji - piše še v nadaljevanju izjave za tisk - so obravnavali tudi vprašanja zaščitnega zakona, ki ostaja temeljnega pomena. Ožji odbor Ustavne komisije v senatu, v katerem sodeluje tudi senator Spetič, je začel z zadevnim delom, vendar je nujno aktivno spremljati to delo tudi iz naše dežele. Zato bi morali poiskati med Slovenci na politični ravni skupni jezik glede vsebine zaščitnega zakona, da bi lahko učinkoviteje spodbujali in dosegali resnično izboljšanje Mačanicovega osnutka.

»V zvezi z bližnjo programsko konferenco SKGZ so na seji poudarili«, piše v tiskovni noti, »da gre za važno priložnost, saj ima SKGZ kot organizator, spodbujevalec in povezovalac dejavnosti Slovencev na kulturnem, gospodarskem, športnem, in sorodnih področjih slovenske civilne družbe pri nas važno in specifično vlogo, kakršne ne morejo opravljati politične stranke. Zato je prav podpreti prizadevanja za posodobitev in demokratizacijo SKGZ oziroma njene vloge zastopnika in povezovalca večinskega dela slovenske civilne družbe v zamejstvu«.

Dalje je bil na seji v Čedadu govor tudi o bližnjih političnih pobudah in akcijah in še posebej o potrebi po okrepitevi vsestranskih stikov in sodelovanja z ZKS - Stranko demokratične prenovе ter z drugimi političnimi strankami v Sloveniji.

Veleposlanik ZRN Ruth med zadnjimi gosti Danes se bo končal 42. vzorčni velesejem

Drevi ob 23. uri se bodo dokončno zaprla vrata 42. mednarodnega tržaškega vzorčnega velesejma. Zadnji dan bo posvečen Kubi. Opoldne bo srečanje v njenem standu, ob 19. uri pa se bo pričel večer Združenja Italija-Kuba. Zadnja prireditve na sporedu bo zaključek Mednarodnih dnevov kave. Odvijal se bo v velesejemskem kongresnem centru s pričetkom ob 21. uri.

Med zadnjimi vidnejšimi gosti 42. vzorčnega velesejma je bil veleposlanik ZR Nemčije Friedrich Ruth. Veleposlanik je obiskal razstavišče že v ponedeljek, včeraj pa se je zadržal v našem mestu kot gost krajevnih oblasti. Obiskal je tržaškega župana Richettija, predsednika Trgovinske zbornice Tombesija, v imenu deželne vlade pa sta ga sprejela odbornika za zunanje odnose Carbone in za prevoze di Benedetto. Na vseh treh srečanjih so prišle posebno do izraza še v veliki meri neizkoriščene možnosti, ki jih ima tr-

žaško pristanišče, da bi služilo tudi nemškimi deželam. Govor pa je bil tudi o novih perspektivah za razširitev gospodarskega sodelovanja, ki jih odpira demokratizacija vzhodnoevropskih držav.

V samih prostorih velesejma pa se je včeraj dopoldne odvijal tudi posvet o gospodarskih razstaviščih Furlanije-Juljske krajine, ki mu je predsedoval novi rektor Univerze v Trstu Giacomo Borruso. Na posvetu je prišla med drugim do izraza potreba, da bi v večji meri ovrednotili sistem sejmov v naši deželi, za kar pa bi bila potrebna večja koordinacija in specializacija dejavnosti. Kot je poudaril predsednik Tržaškega velesejma Marchio, bi morali v ta namen tudi opustiti pretirano medsebojno konkurenco oziroma konfliktualnost, ki odraža večkrat napete politično-ekonomske odnose med posameznimi pokrajinami in Furlaniji-Juljski krajini. Drugi razpravljalci pa so opozorili na pomen, ki ga imajo gospodarska razstavišča deželnega značaja in ki ga v marsičem zanemarljivo snujmo še vsedrjavni okvirni zakon o sejmihi.

Na sliki (foto Marin) nemški veleposlanik Ruth pri županu Richettiju.

Uro na občinski palači bodo končno popravili

Priljubljena Mihec in Jakec se začasno poslavljata od Tržčanov, vendar pa bo velika ura na pročelju občinske palače na Trgu Unità, v kateri domujeta splošno poznana »občana«, že jeseni spet odmerjala čas mestu in njegovim prebivalcem. Včeraj so se namreč začela popravila, ki jih je občinska uprava poverila neki obrtni delavnici iz Karnije, »naravni naslednici« urarjev, ki so priljubljeno tržaško uro izdelali pred 115 leti.

Občinska uprava se je tako končno odločila, da enemu izmed simbolov mesta vrne prvotni izgled. Dobrodošlo je pri tem dejstvo, da so se odločili, da popravijo originalni mehanizem ure, ne pa da ga zamenjajo s sodobnejšim. Zato so se tudi obrnili na obrtnike, ki so v bistvu podedovali večino po mojstrih-obrtnikih, ki so pred dobrim stoletjem sestavili veliko tržaško občinsko uro. Predvidena popravila bodo stala okrog 35 milijonov lir, izvedli pa naj bi jih do oktobra. Do takrat bodo kazalci še vedno kazali poldne, Mihec in Jakec pa si bosta lahko privoščila dolge poletne počitnice...

† Zapustila nas je naša draga sestra, teta in svakinja

Dragica Malalan

Pogreb bo jutri, 28. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Opčine.

Žalostno vest oznanjajo bratje: duhovnik Franc, Karlo in Stanko (odso-ten) z družinami ter ostalo sorodstvo.

Trst, Buenos Aires, 27. junija 1990

Objokujejo drago teto Danico nečaki z družinami

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

27. 6. 1989

27. 6. 1990

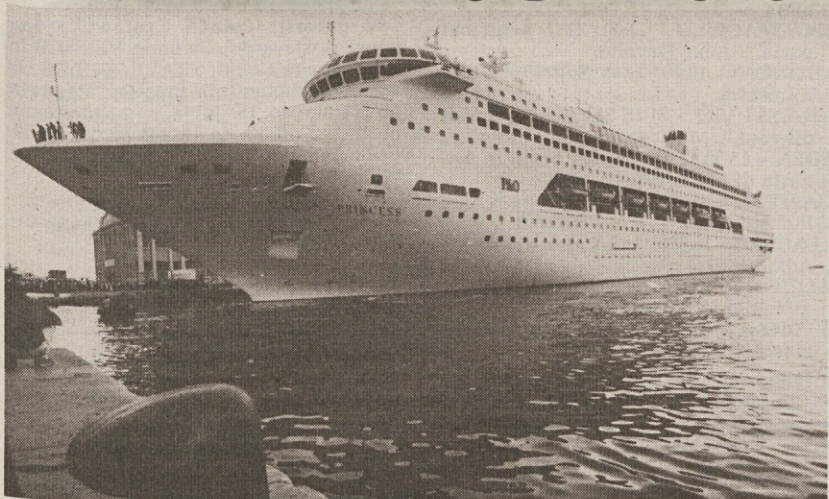
Ob prvi obletnici smrti dragega

Edija Vettorata

se ga z ljubeznijo spominjata žena Marija, sin Edi ter ostalo sorodstvo

Trst, Prosek, 27. junija 1990

Morska princesa bo v Trstu počakala na svojega ladjarja

Po zadnji poskusni plovbi po Tržaškem zalivu, med katero so tehniški še enkrat preverili vse naprave in stroje, je princesa velikanka včeraj pristala pri pomolu Bersaglieri pri Pomorski postaji. Gre seveda za potniško ladjo Crown Princess, ki so jo prav v teh dneh dokončali v tržaški ladjedelnici Fincantieri in ki jo bodo v petek, 29. junija, natanko eno leto po njeni splavitvi izročili naročniku, to je angleški družbi P&O.

Tržaške princeze - ki si prav gotovo zasluži to ime, saj sodi med največje potniške ladje, ki so jih kdaj zgradili v Italiji - žal ne bo mogoče obiskati, ker

se na ladji že pripravljajo na prvo križarjenje. Zato pa si bo mogoče ogledati razstavo, ki so jo pripravili na Pomorski postaji in na kateri so dali na ogled načrte, makete in risbe arhitekta Renza Piana, ki je načrtoval elegantno »ogrodje« in notranjost morske velikanke (gre za pravo plavajočo mestce, v katerem bo prostora za več kot 1700 potnikov). Razstava bo odprta do 5. julija, ob delavnikih od 15.30 do 19.30, ob praznikih pa od 9. do 13. ure in od 15.30 do 19.30.

Na sliki (foto Križmančič): morska princesa pri Pomorski postaji.

Jugoslovani baje prestregli skupino prebežnikov Streli pri Mačkoljah

Nekaj strelav v noči in svetlobne rakete: to je okoli ene ure v noči med ponedeljkom na torek zbudilo več prebivalcev Mačkolj, posebno tiste, ki stanujejo tik italijansko-južnoslovenske meje. Zaradi neobičajnega dogajanja, ki mu sicer niso vedeli razloga, so domačini hodili iz hiš in skušali razumeti, kaj se pravzaprav dogaja. Točnih podatkov o ponedeljkovih nočnih dogodkih sicer ni, na vseh bližnjih postajah karabinerjev so namreč dejali, da o tem nič ne vedo, domneva pa se, da so jugoslovanski obmejni organi prepričali skupini tujih državljanov (govori se o Turkih), da bi ilegalno prešla v Italijo.

Naše informacije slonijo na izjavah nekaterih domačinov, ki so z radovednostjo in tudi zaskrbljenostjo sledili neobičajnemu nočnemu dogajanju. Po izjavah nekaterih, naj bi okoli poldruga ure na jugoslovanski strani dejansko istočasno streljali in izstrelili rakete, s katerimi so razvetlili precej široko območje. Veliko drugega ni bilo videti in slišati, vendar pa so drugi pripominjali, da je bilo slišati tudi druge šume, kot je lahko kričanje.

Kot že rečeno, uradnih informacij o dogodku nismo dobili, vsekakor pa njegovo vključevanje v preprečevanje poslovov ilegalnih pobegov preko meje ni neosnovano. Glede prestrežanja tujih državljanov, ki so brez ustreznih dokumentov prišli v Italijo, je treba zabeležiti zadnjo izmed tržaških akcij, v kateri so finančni stražniki v Ul. Flavia ustavili štiri južnoslovenske državljane. Ker trije niso imeli odgovarjajočih dokumentov, eden pa jih sploh ni imel, so skupino odpeljali na tržaško kvesturo.

Profesor Paladin bo danes govoril o vprašanju volilnih referendumov

Pripravljalni odbor, ki je dal pobudo za tri ljudske referendume o koreniti reformi volilnega sistema, vabi danes na univerzo (konferenčna dvorana Bachellet) na javno srečanje z bivšim predsednikom ustavnega sodišča Liviom Paladinom. Ugledni gost bo govoril na temo: »Reforme institucij in volilni sistem«. Paladina, ki je doma iz našega mesta, bo predstavil univerzitetni profesor Giorgio Spangher. Srečanje se bo začelo ob 17.30 in bo odprto vsem, ki se zanimajo za to problematiko.

Za tri omenjene ljudske referendume so v tržaški pokrajini že zbrali približno pet tisoč podpisov. Akcija zbiranja podpisov bo trajala še nekaj tednov.

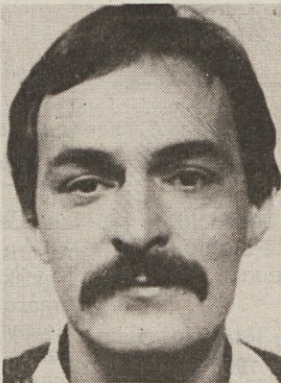
Električni tok verjetno povzročil smrt delavca

Včeraj zjutraj se je na tržaškem glavnem pokopališču pripetila huda nesreča na delu: v kopalnici poslopja, ki ga uporabljajo uslužbenci, je namreč električni tok do smrti strelal 42-letnega delavca Giuliana Pribaza. Čeprav vzroki nesreče še niso bili povsem pojasnjeni, pa prvi izvidi pristojnih organov kažejo na to, da je smrt nastopila zaradi usodnega dotika vode z električnim tokom.

Giuliano Pribaz, ki je bil po poklicu električar, je namreč popravljaval napeljavo v prostoru, kjer so bile nameščene prhe. Prostor pa naj bi med drugim tudi zalila voda, kar bi podkrepilo tezo o navedenih vzrokih za nesrečo.

Kljub takojšnji pomoči njegovih kolegov, ki so ga skušali obuditi, in hitremu prevozu z rešilcem v bolnišnico, pa za ponesrečenega električarja ni bilo več pomoči.

Na sliki Giuliano Pribaz.

Geometrija v slovenski umetnosti

Za razstavo, ki nosi simetrično zaporedno številko 99, je Galerija Tržaške knjigarne izbrala geometrijsko umetnost.

Jutri ob 18. uri bodo v prostorih galerije odprli namreč zanimivo tematsko razstavo »Prisotnost geometrije v sodobni slovenski umetnosti«, na kateri bodo predstavili dela devetih slovenskih umetnikov (med njimi ni nobenega Tržčana), ki občasno ali dosledno vnašajo v svoje snovanje tudi geometrijsko abstrakcijo. Svoja dela bodo razstavljali Janez Knez, Janez Mišo Knez, Josip Gorinšek, Danilo Ječič, Bogdan Borčič, Srečo Dragan, Janez Lenassi, Marko Kovačič in Žarko Vrežec. Gre torej za umetnike, ki pripadajo različnim generacijam in ki so v nekaterih primerih bolj znani za svojo »negeometrijsko« umetnost (nekateri od njih so že razstavljali v Galeriji TK). Izbiro razstave geometrijske umetnosti je v zanimivem katalogu utemeljila umetnostna kritičarka Judita Krivec Dragan.

Prirejata jih ZSKD in zadruga Ars nova

Še nekaj dni časa za vpis na tečaje moderne glasbe

Nadaljuje se vpisovanje na tečaje moderne glasbe, ki ga skupaj prirejata Zveza slovenskih kulturnih društev in zadruga ARS NOVA.

Tečaji, ki bi se odvijali od septembra '90 do maja '91, naj bi obsegali več predmetov in sicer KITARAR BAS, ELEKTRIČNA KITARA, BOBNI in KLAVIATURE.

Predvidena sta tako individualni pouk kot tudi možnost skupinskih vaj na profesionalnem ozvočenju za že ustanovljene in za novo ustanovljene ansamble.

Velja omeniti, da starostna stopnja učencev ni strogo omejena, in čeprav je pobuda namenjena v prvi vrsti mlajšim, se lahko prijaviijo tudi »manj mladi«, ki jih ta glasbena zvrst zanima; ravno tako bodo tečaji in pouk prilagojeni tudi različnim stopnjam glasbenega znanja in predznanja.

Ob omenjenem predmetnem poku obstaja tudi možnost za inten-

zivne tečaje za komponiranje in za glasbene priredbe na kompjuterju. Ob koncu tečaja bodo učenci nastopili v živo, za boljše skupine pa so tudi predvidena radijska in študijska snemanja.

Tovrstni tečaji moderne glasbe so nedvomno novost v našem prostoru; seveda je uspeh in realizacija pobude odvisna predvsem od zanimanja, ki ga bo vzbudil predlog med ljubitelji te glasbene zvrsti in od števila prijavljenih. Zato so tudi organizatorji pomislili na predvpis, ki bo trajal do konca junija. Na osnovi teh predprijav bo namreč stekla organizacija tečajev.

Vabimo torej in pozivamo vse interese, da se za vse dodatne informacije in za prijave zglasijo v uradih ZSKD (tel. 767-303) ali na sedežu glasbene zadruge ARS NOVA (tel. 291-367) v jutranjih urah do 30. junija 1990.

Tudi na Kolonkovcu so imeli praznik in vinsko razstavo

Tudi na Kolonkovcu se je lepo zaključilo dvodnevno praznovanje, povezano s kresovanjem, z razstavo in pokušno domačin vin ter z nagrajevanjem najboljših vin in z nastopom učencev osnovne šole Gregorič Stepančič od Sv. Ane, pa še s prosto zabavo.

Kulturni program so učenci obogatili s petjem, medtem ko so skavtje po starem običaju tudi letos pripravili kres, ki je razveselil odrasle, posebno pa otroke. Ob tej priliki so tudi izročili pohvalni pergament učencu 5. razreda Igorju Gerdolu, ki se je odlično izkazal na deželnem tekmovanju v šahu. Uvrstil se je na prvo mesto bodisi v Trstu kot v Vidmu. 15. julija ga čaka še druga izkušnja na državnem tekmovanju v Bielli. Želimo mu, da bi se tudi tam izkazal in bil tako v ponos slovenski šoli.

Kroniko lepo uspelega praznika naj zaključimo z navedbo imen vinogradnikov, ki so prejeli nagrade za najboljša bela in črna vina. Prvo nagrado za črno vino je prejel Valentin Savi, drugo Sergio Tuliach, tretje pa Pepi Stopper. Za belo vino so prejeli nagrade: prvo Romano Kobec, drugo Marco Ferrante in tretjo Valentin Savi. Darila in denarne nagrade so prispevali Kmečka zveza, Kmetijska zadruga, Tržaška kreditna banka, Hranilnica in posojilnica z Opčin in Trgovinska zbornica.

V Šempolaju bo z jutrišnjo prireditvijo KD Vigred zaključilo kulturno sezono

SKD Vigred iz Šempolaja prireja jutri zaključno prireditev z bogatim kulturnim programom. Nastopil bo namreč otroški zborček Vigred, ki ga že od vsega začetka pridno vadi Rosanda Kralj. Zapel bo več slovenskih narodnih pesmi.

Za njim bo nastopilo kar osem harmonikarjev, učencev prof. Zorana Lupinca, med njimi bo eden nastopal na pianolo.

S to prireditvijo, ki se bo začela ob 20. uri, želi društvo lepo zaključiti letošnjo sezono, ki je bila kar uspešna. 9. in 10. junija so bili namreč člani na skupnem izletu na Plitvičkih jezerih. Izlet je lepo uspel ter so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni. V soboto so bili člani društva z otroki na ogledu Gardalanda v bližini Verone. Tudi ta izlet je bil uspešen.

V avgustu bodo člani društva Vigred opravili še daljši izlet. Tokrat se odpravljajo v Španijo. Zanimanje za izlet je veliko in organizatorji upajo, da bodo udeleženci zadovoljni. (nl)

Natečaj devinsko-nabrežinske Občine za poletne glasbene tečaje v Grožnjanu

V okviru sodelovanja s pobrateno občino Buje, razpisuje Občina Devin-Nabrežina natečaj za dodelitev štipendije **stalno bivačim v občini** za obiskovanje dvotedenskih poletnih tečajev Kulturnega centra mednarodne federacije glasbene mladine v Grožnjanu.

Letošnji program predvideva tečaje za flavto, kitaro, čembalo, orgle, saksofon, tolkala, lutkovni laboratorij, tečaj etnologije istrske kulture, tečaj srednjeveške drame "Tractus stellae", pihalni orkester Alpe-Adria, Village Jazz International, plesni laboratorij, tečaj glasbe in tehnologije, video laboratorij ter gledališki laboratorij.

Interesenti naj pismeno prošnjo, z osebnimi in študijskimi podatki, oddajo v sobi štev. 20 na županstvu v Nabrežini do 30. junija 1990, kjer bodo dobili tudi ustrezne informacije.

razna obvestila

Uprava občine Dolina sporoča, da občinski šolski avtobusi iz varnostnih razlogov ne bodo vozili do 30. t. m.

Kmečka zveza organizira tudi letos skupni nastop tržaških vinogradnikov na Mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani. Zato vabi vse zainteresirane, naj se javijo do 30. t. m. na sedežu Kmečke zveze, Ul. Cicerone 8/B ali pa po telefonu na št. 362941.

SKD Igo Gruden in **ŠD Sokol** prirejata 10. poletni živ žav za otroke od 3. do 11. leta starosti. Odvijal se bo od 16. do 27. julija na društvenem igrišču v Nabrežini. Starši, ki nameravajo vpisati svojega otroka v poletni center lahko tel. na št. 200567 ali 229332.

PD Slovenec Boršt-Zabrezec ter fantovska in dekleška vabita vse tiste, ki so sodelovali na 20. PRAZNIKU VINA in na ŠAGRI na zakusko v HRIBENCO v soboto, 30. t. m., ob 20.30. Vabljeni tudi vsi pevci MePZ Slavec-Slovenec ter odborniki.

PD Kolonkovec - Ženjan 46 - vabi na ogled razstave KRAS v MINIATURI, ki bo odprta še v soboto, 29. od 17. do 20. ure in v nedeljo, 30. t. m., od 9. do 11. ure.

koncerti

V **Avditoriju Portorož** bo 5. julija ob 21. uri nastopil ansambel bratov AVSENIK. Predprodaja vstopnic pri Kompasu v Kopru, Izoli, Piranu in Portorožu.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

SATIRIČNI POLETNI KABARET

BANANA HAWAII

Ali kako sta BORIS KOBAL in SERGEJ VERČ sklenila zapustiti svoj rodni kraj in se za vedno naselila na Hawaiie med opice, palme, banane in ... bananovke.

Danes, 27. t. m., ob 21. uri v NABREŽINI - Športno igrišče Sokola

V petek, 29. t. m., ob 21. uri v DOLINI - Park »Male brce«

Galerija

UL. SV. FRANČIŠKA 20

vas vabi jutri, 28. t. m., ob 18. uri na otvoritev skupinske razstave

**PRISOTNOST
GEOMETRIJE
V SODOBNI
SLOVENSKI UMETNOSTI**

šolske vesti

Državni poklicni zavod Jožef Stefan v Trstu obvešča, da je v teku vpisovanje za šolsko leto 1990/91 do vključno 3. julija 1990.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 27. junija 1990

EMA

Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.41 - Luna vzide ob 10.40 in zatone ob 23.49.

Jutri, ČETRTEK, 28. junija 1990

IRENEJ

PLIMOVANJE DANES: ob 0.08 najvišja 27 cm, ob 6.58 najnižja -51 cm, ob 14.06 najvišja 36 cm, ob 19.58 najnižja -5 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 27,6 stopinje, zračni tlak 1021,2 mb rahlo pada, veter 4 km na uro zahodnik, vlaga 59-odstotna, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Riccardo Trevisan, Marco Storelli, Joel Kosmac, Maria Francesca Sacco.

UMRLI SO: 68-letna Giannina Paoletti por. Kreus, 75-letna Antonia Crevatin vd. Crevatin, 93-letni Guido Bensi, 93-letna Ada Negri, 64-letni Mario Verh, 86-letna Angela Breceovich, 78-letni Giorgio Pitacco, 92-letna Giuseppina Bencich, 82-letni Giuseppe Gresevich, 87-letni Pietro D'Ambrogio, 88-letna Isabella Papparella vd. Porcella, 84-letna Mirra Coretti vd. Urbani.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 25., do 30. junija 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg S. Giovanni 5, Šentjakobski trg 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella'41.

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Šentjakobski trg 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213124), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

informacije SIP uporabnikom

Družba SIP obvešča, da bo danes, sreda, 27. junija, menjala telefonsko številko približno 1.200 naročnikom na področju ul. San Francesco, Battisti, Crispi, XX Settembre, Polonio, Timeus, Palestrina, Slataper, Donizetti, Nordio, Carducci. Interesenti so že bili obveščeni.

Za zgoraj navedene naročnike, ki bodo imeli novo telefonsko številko objavljeno šele v telefonskem imeniku 1990-91 bo na razpolago avtomatska telefonska služba, ki bo obveščala o spremembi telefonske številke vse, ki bodo klicali stare številke.

GRUPPO IRI STET

SIP

Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

izleti

Občina Zgonik bo organizirala od 19. do 26. septembra 1990 sedemdnevno letovanje v Strunjanu za občane, ki so dopolnili 60 let. Vpisovanje in podrobnejše informacije v tajništvu občine do 30. t. m.

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko prireja v nedeljo, 8. julija, strokovno vodeno ekskurzijo v Bovško kotlino. Po sledovih ledenikov bo vodila univerzitetni prof. dr. Vida Pohar. Zbirališče ob 7.30 pred sodno palačo v Trstu. Kosilo z nahrbtnika, prevoz z lastnimi avtomobili. Vabljeni.

Društvo slovenskih upokojencev organizira 11. julija izlet na Travno goro nad Sodražico. Med potjo si bomo ogledali grad Turjak, vračali pa preko Boncarja v Cerknico, Unec in Postojno. Vpisovanje bo v sredo, 4. julija, ob 9. uri na sedežu društva v Ul. Cicerone 8.

Skupina mladih jadrancev prireja križarjenje po Dalmaciji z 13-metrsko jadrnico. Odpuli bomo 22. julija. Interesenti naj se javijo na tel. št. 415797 v večernih urah.

kino

ARISTON - 18.30, 22.00 **Un mondo senza pietà**, r. E. Rochant.

EXCELSIOR - 18.45, 22.15 **Sola in quella casa**, krim.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.15, 21.45 **Cold feet**, western.

NAZIONALE I - 17.00, 22.10 **Combat dance (a colpi di musica)**, glas.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Critters 2**, grozljivka, □

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Virginia calda ninfomane**, porn. □□

NAZIONALE IV - 17.00, 22.15 **Troppo bella per te**.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Senti chi parla**, i. John Travolta.

MIGNON - 16.00, 22.15 **Sogni**, r. Akira Kurosawa.

LJUDSKI VRT - 21.15 **She Devil - Lei il diavolo**, i. M. Streep.

EDEN - 15.30, 22.00 **Quella bestiale frenesia di piacere**, porn., □□

CAPITOL - 18.00, 22.00 **Affari sporchi**, i. Richard Gere.

LUMIERE - 18.00, 22.15 **Celeste**, r. Percy Adlon.

ALCIONE - 18.00, 22.00 **Morte di un maestro del tè**, i. Toshiro Mifune.

RADIO - 15.30, 21.30 **Super vogliose di maschi**, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □

- 18. letom □□

prispevki

Ob veselem praznovanju daruje Vesna Zahar 50.000 lir za osnovno šolo Fran Venturini iz Boljunca.

Nameste cvetja na grob pok. Celestine Brišček darujejo Marija in Genka Brišček ter Anica Škamperle 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

V spomin na Franca Križmančiča (Plesca) darujejo Raymond, Marija in Vilko 30.000 lir za Bazovski dom.

V spomin na tiste, ki se niso vrnili, daruje Rudi, ki se je rešil 25.000 lir za ŠZ Zarja in 25.000 lir za KD Lipa.

Ob obletnici smrti Antona Kalca daruje brat Miro z družino 30.000 lir za KD Lipa.

V spomin na Marija Samca daruje družina Ivan Kuzmič (Prebena 37) 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Prebena.

Primorski dnevnik

Vsa razna obvestila in objave sprejemamo vsak dan samo od 8. do 13. ure po tel. **7796-611**

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1229,400	1210.—
Nemška marka	732,500	730.—
Francoski frank	218,190	216.—
Holandski florint ...	651,320	649.—
Belgijski frank	35,726	35.—
Funt šterling	2128,600	2050.—
Irski šterling	1964,800	1945.—
Danska krona	192,570	189.—
Grška dragma	7,494	7.—
Kanadski dolar	1037,750	1020.—

čestitke

Draga ERIKA! Danes se tvojega 4. rojstnega dneva veselimo in vso srečo ti žaelimo. Vsi, ki te imamo radi.

ERIKA! Štiri vroče poljubčke same sreče ti pošilja sестrica Sonja.

Ob lepem jubileju drage gospe PAVLE SANCIN ji čestita in ji želi vse najboljše družina Slama.

Danes praznuje v Škedenju 90. rojstni dan teta PAVLA. Ob visokem jubileju ji iskreno čestitajo in želijo še mnogo zdravlja Pavel z Eriko in družina Zobec.

V Repnu praznuje danes GORAN svoj rojstni dan. Naj ga zdravje spremlja še nešteto takih dni, to mu želijo njegovi dragi vsi.

razne prireditve

SKD Vigred vabi jutri, 28. t. m., ob 20. uri in društvene prostore na zaključni nastop otroškega zborčka VIGRED in harmonikašev prof. Zorana Lupinca.

SKD Barkovlje prireja LETNI KONCERT MePZ Milan Pertot, ki ga vodi Aleksandra Pertot v petek, 29. t. m., ob 20.30 v Evangeličansko-luteranski cerkvi na Trgu Panfili.

ŠZ Gaja vabi na ŠPORT IN ZABAVO od 30. junija do 8. julija na športnem objektu na Padričah. Program: od 2. do 8. julija - turnir v odbojki (mešane ekipe 3+3) 6. julija - ples v maskah z bogatimi nagradami 8. julija - balinarski turnir. Zabavala vas bosta ansambla HAPPY DAY in ZODIACO. Vabljeni!

ŠD Vesna prireja v soboto, 30. junija, v nedeljo, 1., in v ponedeljek, 2. julija 1990, VAŠKI PRAZNIK na vrtu LJUDSKEGA DOMA v Križu. Vsak večer ples z ansamblom »VERA KRUZ«. V ponedeljek tekma v lambadi.

SKD Igo Gruden priredi od 29. junija do 2. julija na društvenem igrišču v Nabrežini 6. KRAŠKI PRAZNIK PIVA. Vsak večer bo igral avstrijski ansambel jodlerjev "5 Steirer".

razstave

V fojerju Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10, je na ogled razstava DRAGA DRUŠKOVIČA.

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 je na ogled od 15. julija razstava slikarja Dina PREDONZANJA.

V galeriji Tommaseo bo do 30. t. m. na ogled razstava Maurizia DONZELLIJA. Ūrnik: ob delavnih od 17. do 20. ure.

V galeriji Nadie Bassanese (Trg Gioti 8, I. nad) je na ogled do 30. t. m. razstava ameriške umetnice Lynn UMLAUF.

V galeriji Palače Costanzi je na ogled razstava del Umberta VERUDE in sicer iz kolekcije STAVROPULOS iz mestnih umetnostnih muzejev. Razstava bo trajala do 15. julija in bo dostopna občinstvu od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure v delovnih dneh, ob praznikih pa od 10. do 13. ure.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito - je na ogled razstava ruskega slikarja Erteja.

mali oglasi

OSMICO je odprl Emil Purič, Repen št. 15.

OSMICO je odprl Vojan Tavčar, Ivanji Grad pri Komnu.

OSMICO sta odprla v Ricmanjih Zdenko in Bazilija.

PRODAM povsem novo zobozdravniško ambulanto v Trstu opremljeno z vsemi zobotehničnimi napravami. Ponudbe poslati na Oglasni oddelek - Primorski dnevnik - Trst, Ul. Montecchi 6, pod šifro "Ambulanta".

PRODAM golf GL 1600 letnih '84, prevoženih 68 tisoč km v dobrem stanju. Tel. v večernih urah na št. (040) 220729.

PRODAM avto fiat panda 30, letnik 1982. Tel. (0481) 776061.

ODPRLI smo gostilno pri Občini v Dolini. Priporočamo se za obisk.

VDOVEC išče za družbo in pomoč v gospodinjstvu priletno osamljeno gospo. Tel. zvečer na tel. 422932.

SLOVENKA išče delo kot gospodinska pomočnica v Gorici ali v njeni okolici. Tel. (003865) 54382 od 14.30 do 15.30.

IŠČEMO fanta z opravljenim vojaškim rokom ter z vozniškim dovoljenjem za delo v skladišču. Tel. 750286 od 14. do 18. ure.

STARE KNJIGE (slovenske, italijanske in nemške), značke in denar iz številnih držav prodam. Tel. (0481) 882244 po 21. uri. Vprašati po Donatu.

V NAJEM dajemo trgovino s športno opremo. Tel. (040) 214685, danes in jutri od 20. do 21. ure.

GOSTILNA DEVETAK na Vrhju obvešča cenjene goste, da bo gostilna zaprta do 29. julija.

25. 6. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	7,891	7,600
Švicarski frank	873,440	865.—
Avstrijski šiling	104,105	103,500
Norveška krona	190,400	187.—
Švedska krona	202,390	199.—
Portugalski eskudo .	8,333	7,500
Španska peseta	11,905	11,250
Avstralski dolar	964,750	900.—
Jugoslov. dinar	—	100.—
ECU	1512,750	—

BCKB

Petminutni molk za nov razcvet sovjetske kulture

Vse gledališke predstave, koncerti, baleti ali katerekoli druge kulturne prireditve se bodo jutri v Sovjetski zvezi začele s petminutnim molkom. Tako je na včerajšnji tiskovni konferenci naznanil sovjetski minister za kulturo Nikolaj Gubenko. Pojasnil je namen te pobude, ki se navezuje na še ne uresničene vladne odločitve. Gre za odločen protest proti nevzdržnemu stanju sovjetskega kulturnega dogajanja, v katerem je že dalj časa občutiti nenehen propad in pomanjkanje primernega in prepotrebne zakona. O tem so spregovorili tudi ostali udeleženci včerajšnje tiskovne konference, ki so se enoglasno zavzeli za to, da bi sovjetska vlada čim hitreje izdelal in odobrila zakon, ki bi s finančnimi in fiskalnimi olajšavami omogočil ponoven razcvet kulture v Sovjetski zvezi.

Poleg petminutne prekinitve v znak žalovanja se bodo jutri po glavnih mestih odvijale še številne protestne manifestacije in razna srečanja, z akcijami za zbiranje podpisov pa odgovorni vabijo prebivalce, da množično izazivajo svojo zaskrbljenost glede kulturnega razsula v državi.

»Prav tako kot pred desetimi leti,« je med drugim opozoril sovjetski minister, »se temu področju namenja le 1,2 odstotka celotne državne bilance. Veliko mest je brez lastnega gledališča, muzeja ali razstavne galerije, na tisoče vasi sploh ne pozna še tako majhnega kulturnega krožka ali katerekoli drugo obliko kulturnega srečavanja.«

»Po drugi stani,« je še nadaljeval minister za kulturo Gubenko, »krizno stanje papirnške in tiskarske industrije onemogoča sistematično objavljane knjig in revij, medtem ko se glasbeniki, režiserji in drugi umetniki stalno zatekajo v inozemstvo, ker je za njihovo delo v Sovjetski zvezi premalo posluha in občutljivosti. Tako zapuščajo domovino v upanju, da bo njihova ustvarjalnost le doživela zaželeno priznanje in zadoščenje.«

Drzen prispevek za pet mladih kantavtorjev

Osemsto milijonov za pet mladih, v bistvu neznanih kantavtorjev: pokrovitelj te drzne pobude je Berlusconi-va diskografska hiša Five Records, o njej pa je te dni med drugim spregovoril tudi Maurizio Vandelli, eden od angelov varuhov petorice mladih glasbenikov. Med predstavitvijo pobude z naslovom 5 Teen je poudaril predvsem pogum, s katerim se je diskografska hiša odločila, da del svojega denarja nameni čisto novemu področju v trenutku, ko bi se lahko uspešno uveljavljala s ponovnim objavljanjem sicer še vedno priljubljene glasbe.

Zato da bi bil krstni nastop mladih kantavtorjev čim bolj učinkovit, si je Berlusconi-va družba zamislila še nekakšno »glasbeno posvojitve« le-teh. Tako se Valentina Gautier, Paolo Carta, Andrea Monteforte, Massimiliano Cattapani in skupina Ascot predstavljajo ob spremstvu nekakšnih angelov varuhov, seveda znanih imen z italijanskega in mednarodnega glasbenega prizorišča, kot so Shel Shapiro, Bruno Lauzi, Gino Paoli, že omenjeni Maurizio Vandelli in Alberto Radius.

»Osnovna zamisel, ki nas je vodila pri uresničevanju tega načrta,« je pojasnil predstavnik diskografske hiše, »je želja, da bi odkrili in odpirali možnosti novim glasbenim talentom, ki jih med drugim pogreša tudi naše (beri: Berlusconi-jevo) TV omrežje.« Založba Five Records je namreč tesno vezana na TV oddaje in objavlja večinoma »televizijsko« glasbo. Dokaz tega sodelovanja je že oblika, s katero bodo pobudo predstavili širšemu občinstvu: v četrtek, 12. julija, ob 22.15 bo namreč na Italia 1 posebna oddaja, v kateri bodo novi kantavtorji spregovorili o sebi in o svojem delu znanemu voditelju glasbenih oddaj Redu Ronnieju.

LP plošče oziroma compacti bodo predvidoma na tržišču že čez nekaj dni. Da bi privabili čim več pozornosti kupcev, pa jim je Five Records določila »prillačno« ceno 10.000 oziroma 16.000 lir.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Za žensko bodočnost v Sloveniji

Veter sprememb v Sloveniji ni zapihal ženskam v prid. Nasprotno, ko bi ob »rojstvu demokratične in pluralistične družbe« v Sloveniji spregovorile rojenice, bi sicer zaželenemu dojenčku, vsaj za njegovo prvo življensko obdobje, prerokovale upravičen srd ženskega dela prebivalstva. S takšno sodbo, ki jo sicer posameznice blažijo ali podprejo z različnimi odtentki, v bistvu soglašajo precej številni predstavniki slovenskih žensk, ki so se udeležile ponedeljkovega »Srečanja žensk Evrope« v Trstu.

Povedati je treba, da je tokrat prišlo v Trst več posameznice, ki so med drugim predstavile precej različne izkušnje na področju zavzemanja za dejansko uveljavitev ženske enakopravnosti v družbi. V različnosti izhodišč in teženj pa je obveljalo precej enotno mnenje o sedanjem neustreznem položaju žensk. Članica sveta krščanskih demokratov Marija Kržič Gregorčič je dejala, da »so ženske v ozadju«; univerzitetna raziskovalka na FSPN v Ljubljani Tanja Rener je naglaševala,

da trenutno ni nikakršnega formalnega kanala na nobeni ravni, ki bi se posvečal ženski problematiki, Zofka Klemen Krek, že odgovorna za zdaj pokojni Svet za družbeno uveljavljanje žensk pri SZDL, pa meni, da ni nobena od novih političnih strank pokazala posluha za položaj žensk.

Ob osebnih ocenah in občutjih pa obstajajo tudi objektivnejši pokazatelji o politični teži žensk v današnji Sloveniji. Če tudi v prejšnjem režimu na odločilnih vodstvenih mestih ni bilo veliko žensk, je bila njihova prisotnost v treh zborih skupščine znatnejša od današnje, saj se je gibala okrog 16%. V sedanjem družbeno-političnem zboru pa je na 80 izvoljenih 10 žensk, medtem ko se v splošnem seštevku ženska prisotnost še zniža, saj ne pride niti na 10 odstotkov.

Rezultat sicer ni presenetljiv glede na predvolilno razpravo in je direktna posledica sestave kandidatnih list. Vse stranke so namreč ženske uvrščale na nižja mesta na listi in s tem pokazale, da jim ne dajejo velike teže.

Oceni stanja, ki ni pozitivna, pa morajo slediti predlogi o možnih izhodih: po mnenju Marije Kržič Gregori gre za prehodno stanje, ki se bo počasi izboljšalo. Uresničitev njene vizije je zelo dolgoročna, saj se zavzema za humanizacijo človeka in družbe preko družine. Do tega rezultata pa se lahko pride le preko kopice konkretnih posegov na področju zakonodaje in zaposlovanja. Glavna hiba zakonodaje je pravzaprav njeno neizvajanje, zato bi bilo treba težiti k njeni realizaciji v praksi. Spremembe pa bi bilo treba izvesti glede delovnih urnikov, saj bi morali starši, matere in tudi očetje, po mnenju predstavnic krščanskih demokratov več časa posvetiti otrokom.

Za drugačnega pot v bodočnost žensk se opredeljujejo Zofka Klemen Krek in Tanja Rener. Prva je sicer v svojih ocenah zelo ostra, ker trdi, da sedanja vlada ni izdelala »mašinerije«, s katero bi zagotovila zboljšanje položaja žensk. Kljub dejstvu, da obstajajo tudi mednarodne obveznosti, so v sedanjem političnem trenutku Slovenije ženske popolnoma izpadle iz procesa odločanja. Njen občutek je, da bo v kratkem ekonomski in socialni pritisk na ženske še večji.

Zato bi v dani situaciji ženske nujno potrebovale širok forum, množično gibanje, ki ne bi bilo vezano na stranke. Na vladni ravni pa bi bilo potrebno osnovati takšen organizem, ki bi lahko posegal v vsa področja odločanja. Zofka Klemen Krek se zato ne ogreva za ustanovitev ženskega ministrstva, ki ga pa ne zavrača Tanja Rener. Po njenem mnenju je namreč najslabše to, da ni nikakršnih vladnih organizmov.

Na nevladni ravni pa Tanja Rener v sedanjih okoliščinah zagovarja upravičenost nekakšne skupine pritiska, pri snovanju katere je aprila letos tudi sodelovala. Istočasno pa skupina »Ženske za politiko« pospešuje tudi strokovno razpravo o položaju žensk, namenjeno tako ženskam kot tudi vsem, ki na žensko polovico prebivalstva radi pozabljajo.

Na sliki (foto Magajna) pogled na udeleženke tržškega srečanja.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nadaljevanka: Santa Barbara 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Nadaljevanka: L'assassino dei Fratelli Rosselli 11.55 Vreme in kratke vesti 12.05 Nan.: Mia sorella Sam 12.30 Dok.: Juha in lešniki 13.30 Dnevnik in Mundial 14.15 Variete: Ciao fortuna 14.30 Film: Quell'incerto sentimento (kom., ZDA 1941, r. Ernst Lubitsch, i. Merle Oberon) 15.55 Risanka: Zmaj Grisù 16.15 Rubrika: Minuto zero 16.45 Mladinska oddaja: Big! 17.45 Risanke 18.05 Iz parlamenta 18.15 Nan.: Cuori senza età 18.45 Nadaljevanka: Santa Barbara 19.40 Mundial, vreme in dnevnik 20.40 Gala večer OZN: Veliki boj proti mamilom 22.40 Dnevnik 22.50 Šport v sredo: atletika - VN IAAF (iz Helsinkov) 24.00 Dnevnik in Mundial 0.45 Protagonisti in prvaki Mundiala pripovedujejo 1.00 Danes v parlamentu	RAI 2 7.00 Nanizanki: Lassie, 8.15 L'isola dei ragazzi, vmes risanke 9.00 Zdravnik neposredno 10.00 Dok.: Occhio sul mondo 11.00 Nad.: Il padiglione della morte, 11.55 Capitol 13.00 Dnevnik in Mundial 14.00 Nadaljevanka: Beautiful 14.45 Nan.: Saranno famosi, 15.30 Mr. Belvedere 16.20 Film: I tre della Croce del Sud (kom., ZDA 1963, r. John Ford, i. John Wayne) 17.55 Iz parlamenta 18.00 Videocomic 18.55 Rubrika: Dribbling 19.45 Dnevnik in šport 20.20 Rubrika o nogometu 20.30 TV film: Una povera ragazza ricca - Zgodba Barbare Hutton (biog., ZDA 1987, r. Jarrold-Wise, i. Farrah Fawcett, 1. del) 22.10 Dnevnik - nocoj 22.20 Variete: Ti ricordi il Cantagiro? 23.20 33. festival dveh svetov 0.35 Dnevnik in horoskop 0.50 Film: Il dado è tratto (dram., Fr. 1957, i. G. Grandier, i. J. Gabin)	RAI 3 14.00 Deželne vesti 14.10 Videofragmenti: Black & Blue 14.30 Film: Anna e il re del Siam (dram., ZDA 1946, r. John Cromwell, i. Rex Harrison) 16.45 Drobci 17.15 Videosport: atletika - VN IAAF (iz Helsinkov) 18.55 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Variete: Blob. Di tutto di più (urednika Enrico Ghezzi in Marco Giusti) 20.30 Film: Un lupo mannaro americano a Londra (groz., ZDA 1981, ZDA 1981, r. John Landis, i. David Naughton, Jenny Agutter, Griffin Dunne) 22.10 Resnične zgodbe: Maurizio - una vita lunghissima 22.55 Dnevnik - nocoj 23.00 Šport: Proces Mundialu (vodi Aldo Biscardi) 23.45 Nočni dnevnik 0.15 Dokumentarna oddaja: Mit tega stoletja - Klavirski genij Glenn Gould (Schubert, Strauss, Ravel)	RTV Ljubljana 1 9.00 Spored za otroke in mlade: Medvedov godrnjavček (4. del), 9.15 Pamet je boljša kot žamet - Ali tudi sveče dihaajo? 9.20 Drama: Osmi dan v tednu (pon.) 10.20 Nadaljevanka: Oče bom (pon. 4. dela) 11.00 Video strani 13.40 SP v nogometu (pon.) 15.55 Poletna noč (pon.) 18.00 Dnevnik in poslovne informacije 18.10 Žarišče (pon.) 18.40 Spored za otroke in mlade: ZBIS Mladenčič in vila, 18.55 Ciciban, dober dan 19.15 Risanka in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Film: Balada o Gregoriju Cortezu (dram., ZDA 1982, r. Robert M. Young, i. Edward James Olmos, James Gammon, Tom Bower) 21.55 Dnevnik in vreme 22.20 Poletna noč, vmes nanižanka Murphy Brown, nadaljevanka Nekdo jezdi mimo (9. del) in nanižanka Nori Hotel 0.25 Video strani	TV Koper 12.00 Tenis v Wimbledonu (posnetki) 15.00 Teniški turnir v Wimbledonu (prenos iz Londona) 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičišče 20.00 Teniški turnir v Wimbledonu (povzetek najpomembnejšega srečanja) 21.45 Teniški turnir v Wimbledonu: povzetki in intervjuji 22.00 TVD Novice 22.15 Nočni boks 23.00 Tednik o motokrosu: Supercross 23.15 Rubrika: Fish Eye (pon.) 23.45 Oglejmo si prvake: Golden Juke Box (pon.)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.30 Pravljica, nato Dobro jutro po naše; 8.00 in 14.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutki Slovencev v Italiji; 9.10 Soft music; 9.40 Beležka; 9.50 Orkestri; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Francoski šanson; 12.00 Zdravniška posvetovalnica; 12.20 Melodije; 12.40 Deželna zborovska revija Corovivo; 12.50 Orkestri; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: Črno na belem; 14.30 Na goriškem valu; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Dramatizirana zgodba: Detektiv Belin (Damiir Feigel, pon.); 17.27 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5 7.10 Nanizanke: La grande vallata - Punto e contrappunto, 8.00 Una famiglia americana, 9.00 Love Boat - Il ritorno dello zio Joey, 10.00 I Jefferson - Il re dei noiosi 10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro 16.00 Zdravniški pregled 16.30 Canale 5 za vas 17.00 Kvizi: Doppio slalom (vodi Corrado Tedeschi), 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco del nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.30 Film: La grande fuga (vojni, ZDA 1963, r. John Sturges, 2. del) 22.15 Nanizanka: Charlie's Angels - Angeli in mare 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.20 Nanizanka: Lou Grant - Black Out	RETE 4 8.30 Nanizanka: Ironside 9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 11.00 Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo 12.15 Nanizanka: Strega per amore - La prima coppia sulla luna 12.40 Otroški spored: Ciao ciao in risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.40 Azucena, 15.20 Falcon Crest, 16.30 Veronica, il volto dell'amore, 17.00 Andrea Celeste, 18.10 La valle dei pini 18.40 Danielin horoskop 18.45 Nanizanka: General Hospital 19.30 Nadaljevanka: Febbre d'amore 20.30 Aktualno: C'eravamo tanto amati 20.55 Aktualno: Alberto Sordi presenta 21.00 Film: Il prof. dott. Guido Tersilli primario... (kom., It. 1969, r. Luciano Salce, i. Alberto Sordi, Ira Fürstemberg) 23.00 Tenis: turnir v Wimbledonu (posnetki) 2.30 Horoskop (pon.)	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Caffe latte in risanke 8.30 Nan.: Superman, 9.00 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skippy il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.05 Chops, 13.00 Magnum P.I. 14.00 Vodič za Mundial 14.30 Variete: Smile 14.35 DeeJay Television 15.30 Nanizanki: Tre nipoti e un maggiordomo, 16.00 Licia dolce Licia, nato risanke 18.00 Nanizanki: Arnold, 18.30 L'incredibile Hulk - Un cervello prodigo 19.30 Variete: Emilio '90 20.00 Risanke 20.30 Film: Laguna blu (pust., ZDA 1980, r. Randal Kleiser, i. Brooke Shields, Christopher Atkins) 22.30 Nanizanka: Vietnam audio 23.40 Nanizanke: Sulle strade della California, 0.40 Chopper Squad, 1.40 Ai confini della realtà - Cinque personaggi in cerca di un'uscita	ODEON 9.30 Nanizanka: Arthur 12.15 Rubrika: Ciao Italia 13.00 Otroški variete: Sugar 15.00 Nad.: Rosa selvaggia, Colorina, Senora 18.15 Smešnice in variete 18.30 Nanizanka: Quattro donne in carriera 19.00 Rubrika: Ciao Italia 20.00 Benny Hill Show 20.30 Film: Il leone di Tebe (pust., It. 1964, r. Giorgio Ferroni, i. Mark Forrest) 22.30 Hollywood Movies 23.00 Film: La città è salva (krim., ZDA 1950, r. Bretnagne Windust, i. Humphrey Bogart) 0.30 Rubriki: mimo, 1.00 Ciao Italia	TMC 8.30 Dober dan, Mundial! 9.30 Nanizanki: Mago Merlino, 10.00 Flamingo Road 10.30 Nad.: Gabriela 11.30 Aktualno: Ženska TV 12.30 Nanizanka: Ancora tu 13.00 Ob SP-ju: Diario 90 13.45 Dnevnik 14.00 Dok.: Natura amica 14.30 Nanizanka: Il giudice 15.00 Film: Tutti i mercoledì (kom. ZDA 1966, r. R. Miller, i. Jane Fonda)	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis: napovedi in komentari; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Povepke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
	RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Voden govorno-glasbeni program; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje: ideje, recepti in nasveti za gospodinj; 11.00 Srečanja; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke poslušalcev v živo in glasba; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasbeno popoldne; 19.00 Puzzle; 20.00 Nočni program.			TELEFRIULI 11.30 Nanizanki: L'albero delle mele, 12.00 Famiglia, si fa per dire 12.30 Morski športi 13.00 Nanizanki: After Mash, 13.30 Love Story 15.30 Music box 17.15 Nad.: Passioni 18.00 Nan.: Police News 19.00 Dnevnik 19.30 Rubriki: Dan za dnem, 19.40 Friuli Mondiale 20.10 Nan.: L'artiglio del drago 20.30 Rubrika z županom 22.00 Nan.: Il brivido e l'avventura, 22.30 Hagen 23.30 Rubrika: Friuli Mondiale 24.00 Nočne vesti in News	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi

Poletna sezona Kulturnega doma se prične jutri Letos kar šest večerov na gradu ter nastopi gledališča po vaseh

»Ne samo nogomet...« oz. »3 X 3 četrtni«. To je slogan, ki ga je Kulturni dom izbral za niz treh uvodnih poletnih prireditev, ki se bodo od jutri dalje zvrstile na goriškem gradu. Jutri ob 20.45 bosta pod šotorom za prireditve na grajskem dvorišču nastopila kabaretista Boris Kobal in Sergij Verč s svojo poletno predstavo Banana Hawaii. Prihodnji četrtek bo za oddih pred finalnimi srečanji svetovnega nogometnega prvenstva na voljo glasba s koncertom 2 X GO: nastopili bosta skupini Automobili iz Nove Gorice in Flexy Gang iz Gorice. Gre najbrž za vodilna ansambla lahke glasbe obeh mest, ki imata za sabo bogate izkušnje, več posnetih plošč in uspešnih nastopov. Skupni koncert bo priložnost za zблиževanje mladih obeh Goric v imenu skupnega navdušenja za sodobno glasbo. Uvodni del poletne sezone se bo sklenil 12. julija na terasi grajskega obzidja (Bastione fiorito) s kabaretom Pajk's show: po zimskih uspehih v mali dvorani Kulturnega doma bodo kabaret tokrat prenesli v vabljivo okolje grajskega "nigita pod milim nebom".

Letošnje poletne prireditve sta večeraj na tiskovni konferenci predstavila predsednica upravnega odbora Kulturnega doma Nada Sanzin in Igor Komel. Prva je povedala, da so se po prvem poskusu pred dvema letoma in po lanskem že bogatejši sezoni tokrat odločili za še večjo in bolj raznoliko ponudbo, ki bo obsegala vsaj šest prireditev, morda pa še katero več. Želela je, da bi javnost pozorno sprejela

te večere, ki se bodo odvijali v res primernem okolju.

Komel je podrobneje predstavil program večerov, ki jih Kulturni dom prireja v sodelovanju z ZSKD, ZSSDI, Mladinskim krožkom in SSG. Ob treh že navedenih večerih kabareta in glasbe, bo tudi letos na gradu nastop gledališča: 24. julija bodo uprizorili Spletke in ljubezni F. Schillerja v režiji Zvoneta Šedlbauerja. Predstava najbrž ne bo pod šotorom, pač pa na slikovitem notranjem grajskem dvorišču. 30. julija bo v sodelovanju z Letoviščarsko ustanovo koncert tržaškega ansambla Witz Orchestra, septembra, predvidoma 5., pa bo sezono sklenil nastop country ansambla iz Zagreba Plava trava zaborava.

Vendar poletje ne bo živo samo na gradu. V sodelovanju s SSG prirejajo vrsto gostovanj po slovenskih krajih

na Goriškem, kjer bodo na odprtem uprizorjali igrano S trebuhu za kruhi v režiji Marija Čuka. Nastopi bodo 10. julija v Sovodnjah, 11. v Doberdolu, 19. v Podgori in 20. v Steverjanu. Vmes bo 16. julija ponovno nastopil, tokrat v Jamljah, kabaretni par Kobal-Verč s kabaretom Banana Hawaii.

Kot je torej razvidno, bo tudi letošnja kulturna ponudba zanimiva in raznolika in se bo povsem enakovredno uvrstila v širši poletni program raznih javnih ustanov in zasebnih združenj na gradu. S tem Kulturni dom nadaljuje s svojim poslanstvom, ki ni zgolj v kulturno-organizatorskem delovanju, pač pa dan za dnem prispeva tudi k ustvarjanju vzdušja sožitja. O tem govorijo tudi številke o letošnji redni sezoni (več kot 200 prireditev in gotovo preko 30 tisoč obiskovalcev), prav tako ugoden odziv pa upravičeno pričakujejo tudi za poletne večere.

Tuji delavci: 29. t. m. zapade rok

Doslej so na goriški kvesturi prejeli nekaj nad 409 prošenj za ureditev statusa — pridobitev dovoljenja za bivanje in zaposlitev — tujih državljanov, ki so prišli v Italijo pred 31. decembrom lani. V glavnem gre, kakor so nam tudi potrdili na uradu za tuje pri goriški kvesturi, za jugoslovanske državljane. Od danes do petka, ko dokončno zapade rok za saniranje statusa, ki ga predvideva zakon št. 39/90 bodo v omenjenem uradu poslovali tudi v popoldanskem času. Zato, da bi omogočili vsem, ki to želijo in ki izpolnjujejo pogoje, da uredijo svoj položaj.

Interesenti morajo pohiteti, kajti rok, kakor rečeno, zapade v petek, 29. t. m. Po približnih, vendar precej verodostojnih ocenah, je na Goriškem še nekaj sto tujih državljanov (iz držav, ki niso članice EGS), ki so v delovnem razmerju, ki pa niso še poskrbeli za ureditev statusa.

Izšel je novi telefonski imenik za Goriško

Lani 2.000 novih naročnikov

sil inž. Piovesana, v zadnjem obdobju zabeležili nepričakovano velik porast, kar je mogoče smatrati kot zanesljiv pokazatelj hitrega razvoja gospodarskih dejavnosti.

Od nekaj nad dva tisoč novih priključkov v lanskem letu, jih je dobra četrtina na področju gospodarskih dejavnosti.

Ob koncu lanskega leta je bilo na Goriškem (v celni pokrajini) 52.511 telefonskih naročnikov in 76.689 priključkov. Javnih telefonov je bilo 1.249. Četrtnina jih je še zmeraj usposobljena za sprejemanje žetonov, oziroma kovanec, nad 450 jih je tipa rotor, močno pa se širi uporaba javnih telefonov na magnetno kartico. Takih aparatov je že nad 150.

V telefonski službi je obnavljanje in posodabljanje omrežja pravzaprav pogoje za doseganje dobrih, oziroma zmeraj boljših rezultatov. Uspešnost se bo v prihodnje, hoče-noče, merila po kakovosti uslug in ta cilj skušajo, posebej pri goriški agenciji SIP dosegati že zdaj. V ta okvir sodi uvedba avtomatskega okenca 187 (omogoča sklepanje pogodb za nove telefonske priključke po telefonu), publiciziranje uporabe avtomobilskega telefona z

novimi možnostmi (v enem letu naj bi pridobili kakih dvesto naročnikov), spoštovanje poslovnika glede rokov za nove priključke, oziroma selitve, kakor glede odpravljanje okvar na omrežju.

Toliko o pomembnejših aspektih poslovanja telefonske družbe SIP na Goriškem.

Zdaj pa dovolite, da spregovorimo še o novem telefonskem imeniku, ki se tokrat predstavlja v precej prenovljeni obleki. Zlasti velja to za uvodni del, ki prinaša precej novih, oziroma izpopolnjenih informacij o delovanju telefonske službe v krajevnem, medkrajevnem in mednarodnem prometu pa tudi informacije o obračunavanju telefonskih uslug. Na ovitku - in tu se nadaljuje pred nekaj leti začeta praksa - je slika freske iz 16. stoletja iz cerkvice sv. Štefana v Romljanu, ki jo je po vsej verjetnosti naslikal Sebastiano Secante.

V novi preobleki se predstavlja tudi telefonski vodnik Tuttocittà, ki je sicer skupen za tržaško in goriško pokrajino. Posebej bi kazalo opozoriti na predstavitveni del, kjer je govor o kulturnih in jezikovnih značilnostih in, z ozirom da gre pač za telefonski imenik, o imenih, oseb in krajeh.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo v Gorici, priredi v soboto, 30. junija, in nedeljo, 1. julija, izlet v Kamniške, oziroma Savinjske alpe, z vzponom na Ojstrico. Prevoz z lastnimi sredstvi. Vodi Miran Čotar. Interesenti naj za podrobnejša pojasnila pokličejo na tel. 30995. SPD Gorica obvešča nadalje, da bo 8. julija vzpon na Kanin.

Uprava knjižnice Damira Feigla sporoča, da je knjižnica do 16. julija odprta od 9. do 13. ure. Od 16. julija do 31. avgusta bo zaprta.

Športno združenje Dom sklicuje za petek, 29. t. m., ob 21. uri redni občni zbor.

V ponedeljek, 25. t. m., je v Trstu, na Fakulteti filozofskih ved z odliko in pohvalo doktorirala
NEVA KLANJŠČEK
Ob velikem uspehu ji čestitajo Miljo in Zorana ter Ana, Nadja in Katja.

čestitke

Na filozofski fakulteti Tržaške univerze je v ponedeljek z odliko in pohvalo diplomirala Neva Klanjšček. Iskreno ji čestitajo teta Tonica, Pepi z družino in Radovan z družino.

šolske vesti

Tajništvo DTTZ Žiga Zois obvešča, da maturanti, ki so maturirali v šolskih letih 1984/85, 1985/86, 1986/87, 1987/88 lahko dvigmejo diplome na šoli. Tajništvo je odprto od 10. do 12. ure.

kino

Gorica
CORSO Zaprto.
VERDI 18.00-22.00 »Scandal«.
VITTORIA 17.30-22.00 »Avventure extraconiugali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
COMUNALE Zaprto.
EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica
SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00 »Sodniki mimo zakona«.
SVOBODA (Šempeter) Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Giardino — Verdijev Korzo 57 — tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale — Trg republike 26 — tel. 410341.
DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Lekarna Al Lago — Pri jezeru — Vrtna ulica 2 — Via Giardino 2 — tel. 78300.

pogrebi

Danes ob 8.30 Giuseppe Milani iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče, ob 9.45 Alma Furlan, por. Piazza iz splošne bolnišnice v Ronke, ob 10. uri Ida Conti, vd. Kollmann iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče, ob 13.30 Fortunato Sartorato iz splošne bolnišnice v Videm.

Do sobote prevzeti bencinske bone

Trgovinska zbornica sporoča, da v soboto, 30. t. m., nepreklicno zapade rok za prevzem bencinskih bonov za drugi letošnji kontingent. Istega dne zapade tudi rok za predložitev prošnje, oziroma dodatne dokumentacije za dodelitev bonov za drugi in tretji avtomobil v družini. Prošnjo je treba predstaviti v uradih avtomobilskega kluba na posebnem obrazcu ter priložiti fotokopijo voznškega dovoljenja, avtomobilske knjižice ter tudi voznškega dovoljenja osebe, ki že prejema bone.

Utopljenca še iščejo

Iskanje mladega utopljenca, 16-letnega Marca Aldriga iz Romjana, ki je v nedeljo popoldne izginil v deroči vodi Soče pri Zagraju, se še vedno nadaljuje brez uspeha. Včeraj so ekipe goriških gasilcev, potapljačev iz Trsta in karabinerjev nadaljevale z iskanjem po vsej strugi reke od Zagraja pa do izliva, vendar o trupu nesrečnega mladeniča ni sledu. Morda ga je rečni tok že odvedel do morja, lahko pa je ostalo kje v vejevju ob zaraščenem bregu.

Do 30. t. m. rok za prijavo in vplačilo davka ICIAP

V soboto, 30. t. m., poteče rok, do katerega je treba plačati davek za gospodarske dejavnosti (ICIAP) in predložiti, na občini, zadevno prijavo.

Davek so dolžni plačati obrtniki, trgovci, industrijci, samostojni delavci in tudi kmetje, če razpolagajo s prodajnimi prostori.

Ker je določitev davka v pristojnosti občin, so zneski, ki jih morajo davčni zavezanci vplačati, pač različni od občine do občine.

Goriška občina obvešča, da bo, v pričakovanju gneče, ki se predvideva od danes, do izteka roka, urad za dav-

ke odprti od 8.30 do 12. ure in od 16. ure do 18. ure.

Davčni zavezanci lahko pošljejo prijavo in potrdilo o vplačani davščini tudi po pošti. Pošiljko je treba poslati priporočeno, naslovljeno pa na urad za davke, občine, kjer je treba davščino plačati. Kot datum izročitve velja datum oddaje pošiljke v poštnem uradu.

Z ozirom, da je sobota, 30. t. m., tudi zadnji dan v tednu in mesecu, ko v poštini uradih opravljajo obračune, ne bi bilo smotno, tudi zaradi predvidene gneče, čakati za poravnavo obveznosti prav zadnji dan.

Morija rib v morskem kanalu pri tržiški industrijski coni

V obmorskem kanalu pri industrijski coni v Tržiču nedaleč od Moščenic so v zadnjih dneh ugotovili, da je poginilo na desetine rib. Voda je tam dokaj bogata z ribami, ki pa v zadnjih dneh po pričevanjih ribičev prihajajo na površje in poginejo. Ribiči so opazili, da tudi druge ribe imajo na luskah madeže, ki naj bi pomenili, da so hudo bolne.

Vzrok pogina rib je po vsej verjetnosti v onesnaženosti vode, vendar zaenkrat še ne vedo iz katerega vira. V kanal odteka topla voda iz sistema ohlajevanja termoelektrarno Enel, ki pa je opremljena s sodbnimi varnostnimi napravami. Ribiči krivijo podjete Nautec, kjer popravljajo čolne in naj bi pri tem uporabljali tudi strupene kisline. Povečan obseg dela pred poletjem naj bi povečal onesnaževanje in povzročil zaskrbljujočo ekološko škodo.

Kolesar trčil v furgon

V Rubijah se je včeraj med treningom ponesrečil 18-letni kolesar Enrico Bergamasco iz Pierisa, ki sodi med perspektivnejše mlade upe kolesarstva v naši deželi. Bergamasco, ki je deželni podprvak med mladinci in je prav v nedeljo zmagal na neki dirki v Venetu, je včeraj zjutraj treniral v družbi kakih štirih ali petih kolesarjev kluba

SATIRIČNI POLETNI KABARET BANANA HAWAII

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE

Ali kako sta **BORIS KOBAL** in **SERGEJ VERČ** sklenila zapustiti svoj rodni kraj in se za vedno naselila na Hawaii med opice, palme, banane in ... bananovke.

V četrtek, 28. junija, ob 20.45 pod šotorom na goriškem gradu

V primeru slabega vremena bo prireditev v Kulturnem domu

Drevi v Nabrežini začetek poletne sezone SSG Verč in Kobal v Banana Hawaiï

Slovensko stalno gledališče bo z drevišnim satiričnim kabaretom Kobala in Verča »Banana Hawaiï« začelo z letošnjo poletno sezono, ki je v preteklih sezonah privabila številne gledalce. Značilnost poletnih predstav je seveda v tem, da se »dogajajo« pod milim nebom (kot se temu reče, ko ni dežja, grmenja in strel) in da se uprizarjajo

v najrazličnejših krajih, tako da si jih lahko ogledajo prav vsi.

Drevi ob 21. uri bo torej prvo od številnih gostovanj, in sicer v Nabrežini na športnem igrišču Sokola. Boris Kobal in Sergej Verč sta za to priložnost prekrstila njun kabaret (ki sta ga predstavila pred kratkim v Kulturnem domu v Tr-

stu) v »Banana Hawaiï«, torej v poletno inačico. Seveda, nekatere stvari sta spremenila, dodala, odzvela, pristigla in prišla, da bi gledalci čim bolj uživali ob satiričnih bodicah, s katerimi kabaretista ne štedita in jih pošiljata v naš prostor, tudi če niso vsem prav po godu...

Izjava SD ob sprejemu novih pravopisnih pravil

Nedavno je bila slovenska javnost preko sredstev javnega obveščanja seznanjena z izidom Pravil slovenskega pravopisa (SP - Pravila I, delo devetčlanskega odbora, izdajatelj SAZU, založila DZS, Ljubljana 1990). Kot je znano, je uporabnikom slovenskega jezika, Slovencem doma, v zamejstvu in po svetu prepotreben normativni priročnik nastajal daljše obdobje; drugi, praktični del, pa bo še predmet temeljitih strokovnih razprav.

K oblikovanju strokovne ravni Pravil SP so bili v krog raziskovalcev-jezikoslovcev in normativnih slovničarjev pritegnjeni za pomembno skupno stvar zavzeti slovenski kulturni ustvarjalci, ki so prispevali vrsto upoštevanih pripomb ob posameznih zapletenih vprašanjih.

Slovenski pravopis je tako kot pravopisi drugih evropskih narodov oz. knjižnih jezikov rezultat zakonitosti razvoja knjižnega jezikovnega sestava, v določeni, sistemsko težje opredeljenih pojavih stvar dogovornosti, t.i. jezikovne konvencije, pa tudi vzdrževanje upravičenih »stalnic« dosedanje pravopisne norme. Določa ga torej splet knjižnih jezikovnogodovinskih, zvrstnih in sociolingvističnih dejavnikov, ki morajo biti ustrezno upoštevani.

V dobrem stoletju od Levčevega slovenskega pravopisa (1898) do danes še noben SP v slovenskem kulturnem prostoru ni bil sprejet brez žolčnih polemik, kritik, satiričnih puščic. Malodane vsak dorasel (!), povprečno izobražen, pisatelj občan je prepričan, da ima o jezikovnih vprašanjih svoj prav, saj zna slovensko. Toda - eno je jezik uporabljati, drugo je jezik normirati. Določanje pravopisnih pravil slovenske knjižne norme ob trajno spreminjajoči se govorni podobi slovenskega jezika ni tako preprosta zadeva. Vsi se moramo zavedati, da so določene pravopisne preobrazbe nujne in da jih mora celotna družba sprejeti. Zahteva jo jih veljavne jezikoslovne teoretične podlage, nova spoznanja o delovanju jezikovnega sestava, vedenje o dosednji stopnji pisne ustreznosti vseh jezikovnih zvrsti, zlasti njenih pomanjkljivosti. Namen posodobljenega SP je odpraviti pomanjkljivosti, obenem pa uveljaviti novosti, ki jih narekuje široka sodobna medjezikovna, mednarodna komunikacija.

Brez splošno sprejetih, priznanih in doslednih upoštevanih normativnih pravil knjižnega jezika zgledna raven pisnega izražanja v javnosti in zasebno ne more biti dosežena. Zato seveda pravopisna določila obvezujejo vse občane, posebej ustvarjalce vseh jezikovnih zvrsti, ki jih, če so zares tvorili, občasno tudi presegajo in tako utirajo knjižnemu sestavu nova razvojna pota. Zato je vsako toliko časa potrebna »revizija« pravopisa, ki spriči »narave predmeta« težko dohaja raznovrstno zvrstno dinamiko knjižnega razvoja v času.

V dobro stvari, ki je zahtevala veliko strokovnih ali organizacijskih naporov, tudi družbenih finančnih sredstev, se stanovsko društvo, Slavistično društvo Slovenije, obrača na vso slovensko pismo in pisno kulturo oblikujočo javnost: na pedagoške delavce, novinarje, pisatelje, znanstvenike in praktike vseh strok, upravnno-uradnovalno osebje, politike, duhovnike, vojaške storkovnjake z vzpodbudo, da sprejmejo pravila SP kot splošnoveljavna, obvezujoča, jih dosledno in smiselno glede na značaj besedila udeležajo v območju slovenske knjižne norme. Tako bomo vsi skupaj prispevali k zaželeni in potrebni dovršenosti izražanja slovenske pisne in tiskane besede.

Da bo lahko ta pozitivni družbeni namen dela dosežen, pa je nujno čimprej oskrbeti vsem jezikovnim uporabnikom dostopno cenejšo, žepno izdajo Pravil SP.

Še neobjavljena Pasolinijeva drama Vznemirljiva zgodba

Mladega profesorja zelo privlači neka njegova študentka, najbrž in še bolj pa tudi njen štirinajstletni brat. Profesor sanja, da ubije brata in je zaradi tega obsojen na smrt. To je fabula še neobjavljene dramskega teksta Pier Paola Pasolinija, ki ga je te dni javnosti posredoval režiser Renato Giordano. Najbrž gre sploh za prvo Pasolinijevo dramo in edino napisano v prozi, v kateri pa so že vse značilnosti poznejšega literarnega dela furlanskega pesnika: otroštvo, odnos z materjo, erotičnost in seksualnost, represija, nacizem, smrt. Dramo je Pasolini napisal leta 1946, nekaj odlomkov iz nje pa so igrali že dvakrat, in sicer prvič leta 1947 na festivalu komunistične mladine in leta 1965 v gledališču Dei Satiri. Režiser Renato Giordano jo je hotel uprizoriti letos, vendar mu pesnikovi dediči niso dali dovoljenja.

Protagonist drame je Giovanni, mlad profesor, ki si goreče želi svojo študentko Lino. Neko noč sanja Giovanni moreče sanje, saj v njih ubije Lininega štirinajstletnega brata Eligio, ki ga je presenetil, ko je ljubil sestro. Profesor nato skriva Linino truplo. Na tej točki se sproži persekucijski aparat državnih ustanov in Cerkve in po nadrealističnem crescendo doseže drama svoj višek v smrtni obsodbi Giovannija, ki ga živega pokopljejo v zemljo, še prej pa ima le-ta mučen dialog z materjo.

»Spominjaš se, v naši vasi... koliko časa... sprehajala sva se ob tisti zeleni reki... pomlad je bila, cvetele so krpe trobentice... tvoje sintetično krzno, ker smo bili vedno revni... dišalo je po travi in šmarnicah... kako sem jo oboževal, ko sem se priklenil tvoje roke... to je del dolgega dialoga, ki ga ima profesor (že živ pokopan) s svojo materjo. Dvogovor se tako zaključuje: »Vidiš, kako se je končalo... kdo bi si predstavljaj... tu notri sem, v grobu... s komolcem se dotikam krstinega lesa... pod zemljo.«

Na drugih mestih v drami je očitna tudi avtorjeva potreba po identifikaciji z otroškim oziroma mladostniškim svetom: »Sem Eligio, moram biti Eligio, Eligio, ki živi, Eligio, ki kadi, Eligio, ki poganja bicikel... zakaj nočete verjeti tako lepim stvarim? Zagotavljam vam, da je zelo sladko biti Eligio, zato je vaša nejevernost konec koncev postranskega pomena.« Vendar sam Eligio, ko je bil še živ in malo pred smrtjo, je na sledeči način izključil vsako možnost odnosa s profesorjem: »Poglejte malo te hlače, poglejte to srajca, ki s svojo belino obkroža moj mladostniški vrat. Torej, prepričajte se, vse to se postavlja na strahotno razdaljo, v kateri sem jaz tu in sovražen in molim iz čisto svojega življenja: življenja razposajenosti, nedolžnosti in... ljubezni. Kot za neprobojnim ogromnim steklom me ti, ubogi Giovanni, gledaš, kako se igram, hodim, grem k reki in spim...«

Giovanni boleče živi realnost, ki je izpostavljena na mnogih točkah drame: »Tu notri je peklenska bolečina, kot bi šlo za ustnico, krvavečo rano, ki me peče«, in še, »trpim, trpim kot pes, vsak dan vse ure, vsak trenutek: prisegam na svoji materi... sem kup krvavečega mesa in najneznatnejši dotik bi me zbolel«, in dalje: »ne prenašam več bolečine, ki je zasvojila vse moje telo, že postarano od rakave okužbe želja«, zatrjuje Giovanni v nekem drugem prizoru v drami. Potem je še njegov obup v krsti in v tem kriku je tudi privid nacizma, identifikacija protagonista v žrtvi in žrtvovanju: »Izvlomite me ven... karkoli sem zakrivil proti družbi, nimate pravice me živega pokopati. Vem, toliko stvari, ki si jih človek niti ne misli, se urušeni... kot tisti, ki so bili zmetani v plinske celice... vem, da je zanje prišel trenutek, ko so vsi goli v tistih rjavkastih sobicah z opekasto pečico, pločevinaste stene razjede vlaga, vsi so na kupih, smrdljivi, s posušenimi nogami kot okostnjaki... sedaj so se časi spremenili...« A Giovanni umre, priče smo pogrebne sprejeme in takoj zatem se onirični privid razbliči, Giovanni se zbudi na divanu, na katerem je zaspal.

Utrinek z uspelega gostovanja predstave »Plesne šole« v ZRN

Pred dnevi smo poročali o uspehu, ki ga je doživel MG Kresna noč v sodelovanju s KUD Magnet na festivalu v Heidelbergu (ZRN). Mladi gledalščniki so tam dosegli viden uspeh z Verčevo »Plesno šolo« in bili nekako v središču pozornosti mlade nemške publike, ki je skupino nagradila z dolgotrajnimi aplavzi in pravimi ovacijami. Tokrat objavljamo še posnetek z gostovanja v Zvezni republiki Nemčiji, ki je zapustilo v skupini nepozaben vtis in dalo še dodatnih spodbud za nadaljnje gledališko ustvarjanje

Naši zbori v Šentvidu

Združevalna moč šentvidskega tabora pevskih zborov, ki je pred desetletjem začela v tem kraju zbirati na tisoče oboževalce slovenske pesmi, svojo privlačno energijo pa hkrati razširila na vse kraje, kjer v večjih skupinah žive Slovenci, je bila eden prvih dokazov, da sta za življenje neke človeške skupnosti njena notranja stabilnost in mirnost ključnega pomena. Tako je zamejske zborne in domačine nagovoril predsednik odbora za mednarodno sodelovanje pri ZKO Jože Osterman.

Znova se je pokazalo, da je Šentvid pri Stični bil in ostaja majhen, a pomemben kamenček v razvoju slovenskega občutka za suverenost, hkrati pa eden tistih krajev, kjer so si ljudje spontano podajali roke. V tem kontekstu gre opozoriti, da je bil na dvodnevem (v soboto in nedeljo) prazniku slovenske pesmi tudi koncert zamejskih zborov iz Italije, Avstrije in Madžarske. Nastopili so zbori Pod lipo iz Barnasa, Valentin Polanšek z Obirskega, Vesna iz Kriza, Pavel Avgust iz Zgornjega Senika, Jezero iz Dobrodo in vokalno instrumentalna skupina Lipa iz Velikovca.

Knjiga književnika Alojza Ihanja Igralci pokra

Nova poezija analizira predvsem življenje

Mlad in obetaven slovenski pesnik Alojz Ihan je s svojo zbirko »Igralci pokra«, ki je izšla pri Cankarjevi založbi v Ljubljani, nevsiljivo, nemara tudi brez kakšnega posebnega poudarka, spomnil na znamenito, kar dobesedno škandalozno knjigo pesmi Tomaža Šalamuna »Poker« - slednja je ugledala luč sveta pred skoraj petindvajsetimi leti. Seveda Ihanu ni do vsega tistega, kar si je vzel za cilj Tomaž Šalamun: ostro in brezkompromisno, z novo estetiko prevetrili zatohlo, vse preveč literarizirano književno bero, ki še ni našla v pezijah primerne osvobojenosti, samo razdalje in pregled nad avtonomnostjo pisane besede. Pesniški zapis se mora pač otresti vsakršne namenskosti, ciljnosti, dokončno mora osvoboditi samega sebe ter prepustiti »graditev novih obzorij«, »vzpostavlanje točno določene prihodnosti« politiki in podobnim dejavnostim. Nekatere tukaj je globlji razlog ali eden od globljih razlogov za tako imenovano »hermetično«, kasneje »ludistično« pesništvo, ki je izizzvalo s svojo razbremenjenostjo, za nekatere tudi neodgovornostjo. Čas je seveda pokazal, da so bili nasprotniki Šalamuna in njemu podobnih pač ustvarjalci razvoja, shematiki točno določene človeške in umetnostne etike, skratka ljudje, ki jih navedeni pesniški posegi niso razburili slučajno, saj so bili naslovljeni točno nanje.

Alojz Ihan pa dandanes popolnoma svobodno aludira na Šalamunov »Poker« in pri tem razvija docela razvidno pesniško tkivo, kar je seveda v tem času smiselno in prodorno. Ne ukvarja se z osvobajanjem oblike, pač pa analizira življenje in njegove pojave, se pravi vsebino, pri čemer mu oblika,

verz, ritem, služijo kot sredstvo, kot plemenit in izbrušen material, ki ima vrednost le v posrečeni kompoziciji in vsoti urejenih pesniških elementov.

»Igralci pokra« so zbir nekakšnih pesmi v prozi, zelo jasno izrisani krokiji, slike iz vsakdanjosti, ki pa je poetizirana na poseben način. Ihan preprosto postavi v svoj pesniški okvir, v okvir pesmi, prizor iz življenja, prizor, ki je istočasno povsem realen, verjeten, ki pa nosi v sebi neko čudno napetost. Zdi se, kot da prizor za nekaj hipov oživi, nato pa spet otrpne ali na istem mestu, s katerega se je pričel premikati ali pa kje drugje. »Video« je npr. pripoved o človeku, ki s kamero snema poroko. Nenadoma se pokaže, da pri tem snemanju vsi sodelujejo, da so pripravljeni posnetek ali trenutek ponoviti, »odigrati« na novo, dokler ni skromen filmski ljubitelj prepričan, da bodo posnetki dobri in vsem všeč. Močnejše metaforičen je »Tunel«, skozi katerega se pomikamo iz dneva v dan, tam srečujemo tudi druge, tudi drugi nekam hitijo, vse hiti in se premika, tako minevajo leta, lahko tudi desetletja. In če se ti po dolgih letih posreči priti ven, na svetlo, ugotoviš, da si bil nor v tistem prekletem tunelu. »Mreža« pripoveduje o akrobatih v cirkusu, ki so se z njo, se pravi z mrežo zavarovali po nesreči. Toda glej, kaj se zgodi: gledalcev v ta cirkus je vse manj, odhajajo tja, kjer akrobati izvajajo svoje vragolije brez mreže. Končno so sami akrobati tisti, ki odstranijo mrežo. Zelo izrazita je tudi pesem o »Volku samotarju«: volk je postal samotar iz strahu pred volčjim krdelem, odločil se je od večine, kasneje pa se zaradi istega strahu ni vrnil nazaj. Toda krdelo ga po čud-

nem nagonu dohiteva, volk samotar se mu stalno izmika, na ta način postane nekakšen vodnik, ki mu vsi sledijo, on pa se umika venomer in vsak dan je večji samotar.

Kot rečeno, gre za zanimive in lepo berljive izseke, ki želijo biti poezija neke za obrisi, želijo biti in tudi morajo biti. Poezija je že v izboru prizora, ki je realen pa vendar rahlo nenavaden. Poezija je v vzdušju same podobe, ki je na videz vsakdanja, v bistvu pa zamaknjena, osvetljena z ene same strani, razpostavljena v neopazno drugačno razporeditev. Poezija je ne nazadnje v premikih prizorov, sploh že v odločitvi, da se prizor premakne. Da živi svoje življenje, ki pa ni več življenje vsakdanjosti, ampak nenavadnosti, zasenčene skrivnostnosti, ki govori o posebnem spletu bistvenega in naključnega, razvidnega in misterioznega. Poezija je končno v poanti, v ustavitvi prizora, v trenutku, ki gibanje ustavi in ga vrne v zgodbo, v zaključnost.

In kaj je poezija? Poezija je človekova (pesnikova) izkušnja, njegovo doživljanje, njegovo spraševanje in vedenje, njegovo pristanjanje na vedno isti tok, njegovo začudenje nad (ne)smislom tega toka. Poezija je živo tkivo zavesti, misli in srca, najobčutljivejša snov v človeku, ki diha in se boji, se veseli in je srečno, se zapira v tesnobo ali pozdravlja svetlobo dobrote in toplote. Čeprav v Ihanovih pesmih na videz avtorja v osebem smislu sploh ni, pa je to najmočnejši videz njegove lepe zbirke: za videzom izsklesane realnosti je kot za videzom človeka skrito utripajoče, živo (pesniško) dihanje.

JANEZ POVŠE

14. SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU

Končana vsa srečanja osmine finala Veselje v taboru »modrih« Še odmeva uspeh »azzurrov«

*V četrtfinalu bo Jugoslavija igrala v soboto proti Argentini
Anglija sinoči tik pred koncem podaljškov spravila na kolena Belgijo*

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

JUGOSLAVIJA - ŠPANIJA 2:1
(0:0, 1:1)

STRELCA: v 78' in v 92' Stojković,
v 84' Salinas.

JUGOSLAVIJA: Ivković, Šabanadžović, Spasić, Katanec (v 79' Vulić), Hadžibegić, Jozić, Brnović, Sušić, Pančev (v 56' Savičević), Stojković, Vujović.

ŠPANIJA: Zubizarreta, Chendo, Andrinua (v 49' Jimenez), Sanchis, Vazquez, Gorriz, Villaroya, Roberto, Butragueno (v 78' Rafa Paz), Michel, Salinas.

SODNIK: Schmidhuber (ZRN); KOTI: 15:1 za Španijo; GLEDALCEV: 15 tisoč (35.00 prodanih vstopnic in 3.056.000.000 lir inkasa); OPOMINI: Katanec, Vujović, Roberto, Chendo in Vulić; IZKLUČEN: Suarez.

Tako prvi kot drugi gol Jugoslavije je bil prava mojstrovina Stojkovića (AP)

metu se pogosto dogaja ta nelogika: tisti, ki ne izkoristi najlepših priložnosti, navadno izgubi. V zvezi s srečo Jugoslovancev pa je treba povedati tudi tole. Leta 1982 na svetovnem prvenstvu v Španiji so modri povsem zasenčili »furijske«, toda po škandaloznem sojenju danskega sodnika Sorensena so vendarle izgubili. In kakšen paradoks: rezultat je bil enak, 2:1. In tekma pred natančno mesecem dni v Ljubljani: Jugoslovani so bili veliko boljši, Španci pa so v edinem resnejšem napadu zabili zmagoviti gol.

Jugoslovanski igralci so tokrat prikazali daleč najboljšo igro na mundialu, to je bil brzokone tudi njihov maksimum. To je bilo tistih 20 odstotkov dodatka, o katerem so govorili v modrem taboru pred tekmo. Seveda igra ni bila perfektna, Jugoslavija namreč

ni kaka nogometna velesila, Španija je pač. Bile so tudi slabosti. V igri Jugoslovancev, kot na primer na trenutke preveč podrejena vloga, ali pa zmeda ob izenačujočem голу. Toda v seštevku so Jugoslovani prikazali kar širok repertoar nogometne virtuoznosti, predvsem pa to velja za izjemnega Dragana Stojkovića, ki je tokrat zaigral kot prerojen. Španski selektor Luis Suarez je v zvezi s Stojkovićem povlekel celo paralelo z Maradono. Ne brez razloga, kajti beograjski as, ki niha med razočaranji in podvig, je bil režiser in realizator zgodovinske zmage. Jugoslovani namreč po svetovnem prvenstvu leta 1962 v Čilu še niso premagali nobenega velikega ali celo samo srednjega nasprotnika, njihove žrtve so bile v glavnem ekipe kot so Zaire, Honduras, Emirati in podobni. Tudi veteran Safet Sušić je bil izjem-

no razpoložen. V obrambi pa je bil najbolj zanesljiv najmanj izkušeni mož - Predrag Spasić.

Nasploh v jugoslovanski ekipi ni bilo slabega moža, predvsem pa ne takega, ki se ne bi bil boril do zadnjega atoma moči. Nase je opozoril tudi veliki up jugoslovanskega nogometa Dejan Savičević, ki je sicer ostal nekako nedorečen, toda z veliko domišljijo pri preigravanju je v finišu nagnil tehtnico na jugoslovansko stran, tako da le ni bilo takega strahu pred drugim izenačenjem, bilo je celo nasprotno: modri bi lahko prednost povišali. Med junaki jugoslovanske zmage seveda ne kaže izpustiti »jeznega« selektorja Ivica Osima, ki je sestavil moštvo, v katerem je znal najti pravo mero med delom in artizmom. Morda bi mu lahko zamerili le, da v ekipi ni uvrstil mladega Jarnija, ki bi mu tako šokantna igra zanesljivo zelo ustrezala. Osimova taktika je bila pametna, a kot rečeno: brez sreče je tokrat ne bi dobro odnesel.

Nekaj izjav:

Dragan Stojković: »Hrabre spremlja sreča. Imeli smo jo, a morda niti ni bila odločilna. Odločilna sta bila naš dogovor v slačilnici in kokektivna igra. Argentina je svetovni prvak, ima Maradono in Caniggio, toda mi tudi v tej tekmi vidimo svojo priložnost.

Srečko Katanec: »Igrali smo natančno po dogovoru, počasi umrtvili igro, čakali na napako. Vedeli smo, da ne smemo hiteti, da se ne bi preveč utrudili, tako kot so se Brazilci z Argentinci. Za nas se je vse srečno končalo.«

Dejan Savičević: »Dal sem kolikor sem mogel. Ne vem, če je bilo zadovoljivo. Na koncu tekme nisem vedel, kje sem.«

Davor Jozić: »Razmere so bile izredno težke, v naših vrstah je bilo veliko panike in strahu, toda vse se je dobro končalo. Z Argentinci bi imeli več možnosti, če bi igrali ob 21. uri.«

Španci težko prebavili poraz

Suarez: »Nismo imeli sreče«

Španski nogometaši se še dolgo po tekmi niso mogli sprijazniti z izločitvijo, ki jo pripisujejo izključno smoli.

Selektor Luisito Suarez, ki ga je sodnik po prvem голу modrih izključil zaradi protestov (kaže, da je Suarez zakričal, ker sodnik ni dovolil zamenjave Butraguena pri izidu 0:0), je bil dokaj piker do časnika-jev: »Ves čas ste pravili, da smo imeli doslej veliko sreče (zgrešene enajstmetrovke Sose in Scifa op. ur.), zdaj, ko smo jo najbolj potrebovali, pa nam je zmanjkala. Vsekakor zapuščamo prvenstvo z dvignjeno glavo in svojim igralcem res nimam kaj očitati. Poglejte, kako so sijajno reagirali po prvem голу Jugoslavije! Imeli smo najboljše priložnosti, a ni kaj, nogomet je pač tak: če preveč grešiš, jo skupiš. Natančno to se je v nedeljo zgodilo v Turinu z Brazilijo. Tako oni kot mi smo na tekmi gospodarili.«

»Po drugem zadetku pa ni bilo več pomoči, saj je bilo neznosno vroče, v takih okoliščinah pa je težje napadati, kot pa se braniti.«

Suarez, ki je že obnovil pogodbo s špansko zvezo do leta 1993, je tako le ocenil menjave: »Andrinuo sem zamenjal z Jimenezem, ker se je rahlo poškodoval, Rafo Paza (ki je zamenjal Butraguena) pa sem na igrišče poslal, da bi okrepil zvezno linijo in pomaknil v napad Michela in Vasqueza.«

Dobesedno besen pa je bil Michel: »Na tem prvenstvu napredujejo pač ekipe, ki manj grešijo. Zelo pa mi je žal, da smo izgubili z ekipo, ki je bila slabša od nas, in to bistveno slabša.«

Jugoslovanska zastava zavihrala v Trstu

TRST — Zmaga jugoslovanske nogometne reprezentance je odjeknila tudi v... Trstu. Ko je sodnik Schmidhuber odpiskal konec drugega podaljška je v Baru Gianni na tržaškem Trgu Garibaldi zavrelo od veselja med kakimi 60 jugoslovanskimi državljani, ki so si v tem javnem lokalu po televiziji ogledali tekmo. Bili so to večinoma zdovski Srbi, ki so kljub težkemu delu v tujini našli čas, da so se zbrali in skupno navijali za »modre«. Zmaga jugoslovanske vrste jim je bila, daleč od doma, v veliko uteho, trenutek sreče v tujem okolju, z goloma Stojkovića so vsaj za en večer pozabili na vse vsakodnevne napore in težave.

Nič čudnega torej, če so se po tekmi še dalj časa veselili zmage na trgu pred barom in tudi po mestnih ulicah. Ko smo jih srečali, so še vsi žareli od zmage. Domala vsi, s katerimi smo se porazgovorili, so doma iz Požarevca in iz njegove okolice, tam daleč od jugoslovansko-romunski meji.

»Tekma je bila zelo napeta, do zadnjega trenutka. Bili smo se enajstmetrov, a vse se je srečno končalo,« je povedal Boža Glišić, ki je sedaj v Trstu kot »turist«.

Njegov prijatelj Rade Golubović pa je v Italiji pravi »veteran«. Že devet let dela kot gradbeni delavec v Furlaniji-Juljski krajini. Pet let je bil zaposlen v Vidmu, že štiri leta pa živi v Trstu. Po tistem, kar smo izvedeli od njega, kaže, da je Trst prava »depadansa« prebivalcev Požarevca. V našem mestu jih živi in dela kar 2.500, in vsi so uradno registrirani. »Zmaga naših nam veliko pomeni,«

pravi, »a sedaj nas čaka Argentina...« Tudi ob velikem veselju ob uspehu »modre« vrste pa ne pozabi na svoj vsakdan, na položaj zdomca in na možnosti lepšega, boljšega načina življenja pri nas. »Iz Jugoslavije nas je veliko, srečujemo se po delu po javnih lokalih ali po domovih, a to ni najbolj primerno za naše družabno življenje. Zato bi si želeli sobo, nekakšen sedež, tudi majhen, skromen prostor, v katerem bi se lahko srečevali, igrali šah, namizni tenis, dobili bi prostor za pokale, ki jih je osvojila naša nogometna ekipa. Da, ker zdomci iz Požarevca imamo v Trstu tudi svojo nogometno ekipo. Sodelovala je na nekaterih turnirjih in tudi dosegla nekaj prestižnih zmag.«

Ko je tako zavzeto izražal svoje želje, je iz Ul. Bosco prihupal na trg moder talbot horizon, s katerega je visoko vihrala jugoslovanska zvezdnata zastava. Iz avtomobila se je razlegala dalmatinska glasba. Šofer Miroslav Lazarević in sopotnik-zastavonoša Radomir Jovanović, oba seveda iz Požarevca (Radomir iz »sela Bratinac, zadnja pošta Požarevac«), sta po tekmi z jugoslovansko zastavo »previhrala« mestne ulice in se zaustavila v drugih srbskih »postojankah« po mestu.

Ob vrnitvi na Trg Garibaldi so ju rojaki obkolili, nekateri so se zahvaljevali najboljšim »modrim«, Savičeviću, Sušiću in predvsem golgeterju Stojkoviću, drugi so že napovedali zmagoviti replay proti Argentini, spet tu v baru na Trgu Garibaldi. Pred tem pa so se rade volje nastavili fotografski kameri, seveda z jugoslovansko zastavo v roki.

Z neverjetnim strelom Platta so presenetili sicer odlične Belgijce

Angleži uspešni v 119. minuti

ANGLIJA - BELGIJA 1:0
PO PODALJSKIH (0:0, 0:0, 0:0)

STRELEC: Platt v 119'.
ANGLIJA: Shilton, Parker, Pearce, Wright, Walker, Butcher, McMahon (v 72' Platt), Waddle, Gascoigne, Lincker, Barnes (v 75' Bull).

BELGIJA: Preud'Homme, De Wolf, Grun, Gerets, Versavel (v 107' Vervoort), Demol, Clijsters, Van der Elst, De Grijse (v 65' Claesen), Scifo, Ceulemans.

SODNIK: Mikkelsen (Danska).
KOTI: 8:5 za Belgijo. **OPOMNEN:** Gascoigne. **GLEDALCEV:** okoli 30 tisoč. **INKASO:** 2.614.874.000 lir.

BOLOGNA — »Kruta usoda« v obliki pravilnika svetovnega prvenstva je spet prizadela ekipo, ki si ni zaslužila izločitve. Govorimo o Belgiji, ki je bila za odtonek boljša od Anglije, mora pa vseeno zapustiti prizorišče tega mundiala. Anglija in Belgija sta namreč bila v bistvu enakovredna nasprotnika, čeprav sta imela še kar različno igr. Bolj tehnični so namreč bili »rdeči« priletne trenerja Guya Thyssa, bolj fizično »nadarjeni« (pa tudi pripravljeni) Angleži, katerih značilnost sta vedno bila izreden agonizem in srčnost.

Odločilni dogodek se je zgodil le minuto pred iztekom te nogometne maratone, ob zaključku drugega podaljška, ko so že vsi pričakovali (in se psihično pripravljali) streljanje enajstmetrovk. Mladi vezni igralec Gascoigne, ki je do tega trenutka igral še kar povprečno, je namreč streljal kazenski strel le malo preko polovice igrišča, žogo pa je v sredini kazenskega prostora prestregel napadalec Platt, ki je v polvoleju premagal nemočnega

Preud'Homme. To je bil klasični »nedeljski« strel, ki ga je izvedel z dokajšnjo mero spretnosti (in tudi sreče), a odločil je lepo, borbeno, predvsem pa zelo korektno tekmo.

Najmlajši sodnik mundiala, tridesetletni Danec Mikkelsen, je namreč v prvem polčasu piskal Angležem le dva prekrška, nasprotnikom sedem. Rumeni karton pa je pokazal nervoznemu Gascoignu malo pred iztekom

srečanja, ko je utrujenost že lahko omračila um in reflekse nekaterih protagonistov. Belgija je takoj začela poletavno ter že v 14' z fantazioznim napadalcem Ceulemansom zadela drog. Proti sredini polčasa so Angleži počasi vzeli vajeti igre v svoje roke, v 34' so celo dosegli gol, ki pa ga je sodnik na predlog stranskega sodnika razveljavil zaradi nedovoljenega položaja. Televizijski upočasneni posnetek je nato

pokazal, da je bil gol povsem regularen, saj je bil Barnes sicer le za nekaj centimetrov pred nasprotnikovimi branilci. Sodnik se žal teh posnetkov ne more poslužiti...

V drugem delu regularnega dela igre se je spet ponovila taktična slika iz prvega polčasa. Belgija je takoj podjetno šla v napad, Angleži pa so počasi »ogrevali svoj motor«. Toda že v 49' presenečenje: izredni Scifo je namreč presenetljivo streljal iz velike razdalje ter z efektim strelom spet zadel drog. Akcije so se vrstile tako na eni kot na drugi strani igrišča prav do koncu »neskončnega« srečanja, prav gotovo pa je bilo razveseljivo, da sta obe ekipi poskušali zmagati za vsako ceno, kar nikakor ni bil v tej osmini finala običaj. Dovolj, da pomislimo na taktiziranje Urugvaja, Kostarike, a tudi Kameruna in ne nazadnje Jugoslavije...

Angleški trener BOBBY ROBSON ni ob trikratnem končnem sodniškem žvižgu skrival svojega zadovoljstva, dejal pa je sledeče: »To je bila izredno intenzivna tekma, trda, a korektna. Brez odločilnega udarca Platta bi šli na enajstmetrovke. Ne vem, kako bi se pri teh izkazali...« Strelec PLATT še ni verjel, da je odločil srečanje: »Naredil sem, kar sem mogel, sedaj pa nas čaka odlični Kamerun, katerega nikakor ne smemo podcenjevati.

Belgijski trener GUY THYS je bil razumljivo zelo razočaran: »Bili smo vseskozi boljši nasprotnik, saj smo vodili igro skoraj skozi vso tekmo. Tak je pač nogomet in pač taka so njegova pravila. Čestitam Angliji za zmago.« »Ogorčena pogleda« Van der Elsta (na tleh) in Angleža Gascoinea med sinočnjim srečanjem (Telefoto AP)

Med strelce se je vpisal Stojković

PET ZADETKOV: Skuhravy (ČSFR).

ŠTIRJE ZADETKI: Michel (Šp.) in Milla (Kam.).

TRIJER ZADETKI: Matthäus (ZRN), Völler (ZRN), Klinsmann (ZRN) in Schillaci (It.).

DVA ZADETKA: Bilek (ČSFR), Careca (Braz.), Jozic (Jug.), Pančev (Jug.), Lacatus (Rom.), Balint (Rom.) in Redin (Kol.), Stojković (Jug.).

EN ZADETEK: Abdelghani (Egipt), Muller (Braz.), Bein (ZRN), Littbarski (ZRN), Brolin (Šve.), Ekström (Šve.), Stromberg (Šve.), Burruchaga (Arg.), Troglia (Arg.), Monzon (Arg.), Caligiuri (ZDA), Murray (ZDA), Cayasso (Kost.), De Wolf (Bel.), Degryse (Bel.), Clijster (Bel.), Ceulemans (Bel.), Scifo (Bel.), Giannini (It.), Hašek (ČSFR), Luhovy (ČSFR), K.I. Mubarak (Ar. emir.), Kieft (Niz.), Lincker (Angl.), Oman Biyik (Kam.), Valderrama (Kol.), Sheedy (Ir.), McCall (Škotska), Johnston (Škotska), Bengoechea (Urug.), Hwangbo (J. Koreja), Zigmantović (SZ), Dobrovoljski (SZ), Protasov (SZ), Zavarov (SZ), Susić (Jug.), Jumaa (Ar. emir.), Rincon (Kol.), Baggio (It.), Ogris (Av.), Rodax (Av.), Flores (Kos.), Medford (Kos.), Gonzalez (Kos.), Wright (Angl.), Vervoort (Bel.), Gorrić (Sp.), Fonseca (Urug.), Gullit (Niz.), Quinn (Ir.), Kubik (ČSFR), Caniggia (Arg.), Brehme (ZRN), R. Koeman (Niz.) in Serena (It.), Salinas (Sp.), Platt (Angl.).

AVTOGOL: Montero (Kost.) in Abdulrahman (Ar. emir.).

Dr. Verdenik z ljubljanske univerze »Jugoslavija in Argentina imata precej podobnosti«

Roko na srce! Z uvrstitvijo v četrtfinale so nas jugoslovanski nogometaši delno in prijetno presenetili, kajti po dosedanjih medlih predstavah na zelenem pravokotniku si nisimo upali drzniti niti »čustvene« pozitivne napovedi za včerajšnji dvoboj s Španijo.

In vendar so »modri« na terenu demantirali našo začetno skeptiko. Ne ravno briljantni igri navkljub (toda Španci se tudi ne morejo s tem pohvaliti) so dosegli pomembno zmago in se uvrstili v nadaljnji del tekmovanja. Sedaj jih čaka Argentina, ki je bila že odpisana, pa je nato izločila Brazilce. Res je: v nogometu je bolje ne napovedovati ničesar in se raje posvečati ocenam in komentarjem po dogodku.

Za strokovno oceno smo tokrat zaprosili dr. Zdenka Verdenika, nosilca predmeta teorija in metodika nogometa na ljubljanski fakulteti za telesno kulturo, ki v teh dneh sodeluje s slovensko televizijo in je kajpada zadolžen ravno za strokovne analize tekem.

Kaj bi povedali o pravkar (intervju je bil narejen takoj po tekmi, op. ur.) sklenjenem srečanju med Španijo in Jugoslavijo?

Najprej bi rad poudaril, da tekme, glede specifičnosti nasprotnika in igre, ne moremo oceniti po kriterijih sodobnega nogometa. Bil je to spopad med ekipama, ki predvajata podobno igr. in ki se vrh tega medsebojno poznata v dno duše. Zato sta oba tekmece ubrala podobno strategijo: počasna igra brez vsakršnih tveganj in strpno čakanje na nasprotnikove napake. Skratka, prava borba na področju taktike, ki je naše nagradila, ker so bili v določenih situacijah bolj iznajdljivi in ker so spretno izkoristili ugodne priliko. Čudilo me je, da so Španci sprejeli mrtvo in počasno igr., kajti na dlani je, da znajo igrati drugače. Poleg tega so zapravili tri stoodstotne priliko pred našimi vrati, se pravi, da je bila tudi sreča na naši strani. S srečo pa je treba v nogometu vedno računati.

»Vsekakor menim, da so Španci izgubili mnogo več kot mi, saj so po mojem mnenju kakovostnejše moštvo od našega. Morali bi seveda vsiliti svojo tipično igr., ki sloni na visokem tempu in na hitrosti ter naše prisiliti na napake, kar pa niso storili. Tokrat bi izrecno pohvalil

Stojkovića, ki smo ga doslej kritizirali in ki si je tokrat zaslužil najvišjo možno oceno.

Za Stojkovića bo že držalo, ampak obrambna vrsta je še vedno precej podobna rešetu...

»Nasploh je v naši igri še veliko pomanjkljivosti. Po mojem mnenju jih je kar največ v naši središčni zvezni vrsti, v kateri vezni igralci slabo in neodgovorno pokrivajo svoje nasprotnike, ki prodirajo in vtekajo v naš kazenski prostor, v katerem potem naletijo izključno na odpor naše ožje obrambne vrste, ki v nobenem primeru ni kriva za to. Obrambo je treba preveriti in izboljšati predvsem v sredini igrišča. S Španijo je npr. naša ožja obrambna vrsta popolnoma zanesljivo opravila svoje delo. Edinole vratar Ivković je bil skrajno nezanesljiv.

In sedaj Argentina. Bo Osim vztrajal s tako postavo?

»Verjetno je, da bo selektor obnovil zaupanje igralcem, ki so tokrat izbojevali zmago. Glede na to, da je vsaka tekma bitka zase, v kateri nastopijo novi odnosi, nove značilnosti in nove situacije, pa so možne tudi spremembe. Selektor mora pri tem upoštevati počutje svojih nogometašev, oceniti lastno in nasprotnikovo moč in se na podlagi navedenega odločiti za tisto enajsterico, ki naj bi bila v dani situaciji najbolj ustrezna.

Kaj lahko pričakujemo od prihodnje tekme? Bodo modri uspehi v nelahki nalogi zaustavljanja Maradone?

»Argentina in Jugoslavija imata kar precej podobnosti v igri. Pri njih dejansko izstopata edinole Maradona in Caniggia. Vendar je Maradona na tem SP daleč od optimalne forme, nasploh slabo pripravljen, medtem ko je Caniggia izredno hiter in najde svojo pravo dimenzijo v protinapadu. Jasno je, da je za uspeh potrebno predvsem dvoje: dobro pokrivanje Maradone na sredini igrišča in sistematično preprečevanje protinapadov. V nobenem primeru ne smemo tvegati, tako kot so tvegali Brazilci, ki so se preveč odpirali in... izgubili. Naši obrambni igralci pa bodo morali paziti, da ne bo praznih prostorov pred našimi vrati in pred kazenskim prostorom, sicer bo Caniggia vletel in takrat bo konec.

(Cancia)

Lazaroni naj bi nasledila Perreira ali Falcao

Razočarani Brazilci

Irci se veselijo po zmagi proti Romuniji.

(Telefoto AP)

Končan nagradni natečaj »Beneco Kronos«

Matija Jogan prehitel Fabbrija in Furlaniča

Zadnje kolo je večini prineslo točke od italijanske zmage z 2:0. Točne številke je napovedalo kar 11 udeležencev igre. Nasprotno je ostalo brez pravega odgovora vprašanje o prvi zamenjavi med Španijo in Jugoslavijo. Razlog je bil v odsotnosti Jimeneza iz vsake prejšnje štafete. Res je v igro vstopil visoko voljeni Savitčević, vendar kasneje. Od bojnih sta zanj glasovala Kristjan Legiša in Boris Klajban. Vulića, ki je vstopil še kasneje, je nakazal Dario Fabbri, ki pa je bil toliko naiven, da je nerodnim Urugvajcem prisodil en gol. Pri zadevanju desetic je bil najboljši Dario Fabbri (dvakrat), ostali boljši pa so najvišjo oceno zadeli po enkrat. Od skupnih 27 vprašanj je 10 tekmovalcev odgovarjalo na vsa. Dario in Dario Fabbri sta odgovorila pravilno 15-krat, (55 %), Aleš Nanut pa 14-krat (52%). Vse pa je prekosil Matija Jogan, ki je pravilno odgovoril na 17 vprašanj, čeprav prvi dan ni

sodeloval. Njegova učinkovitost je dosegla 71 %.

KONČNA LESTVICA: 1. Matija Jogan 56 točk; 2. Dario Fabbri 52; 3. Iztok Furlanič 45; 4. in 5. mesto si delita Dimitrij Križman in Aleš Nanut 45; 6. Dario Fabbri 44; 7. Marjan Coretti 39; 8. Peter Štoka 39; 9. Jaš Grgič 37; 10. Borut Klajban 36; 11. Kristjan Legiša 36; 12. Dejan Furlanič 32; 13. Katja Vodopivec 30; 14. Adriano Mosetti 27; 15. Jan Grgič 27; sledijo Mirko Ferlan 23, Joško Prinčič 21, Niko Štokelj 15, Darko Bradassi 14, David Štokelj 13, Jan Prinčič in Breda Čok 10, Rado Kocjančič 8, Irina Vitez 5.

Prva nagrada velja nogometno žogo in trenirko, druga nagrada velja nogometno žogo in ščitnike, mesto od 3. do 7. veljajo nahrbtnike, mesta od 8 do 15 pa trenirke.

Dobitniki lahko prevzamejo nagrade danes, v četrtek in v petek v naši redakciji med 15. in 18. uro.

VERONELLO — Za večino udeležencev se je mundial zdaj že iztekel. Odhod pa ni bil za vse enak. Razočaranje je kajpak prevzelo vse, a mnogo reprezentanc čaka v domovini še dodatno trpljenje v obliki bolj ali manj žolčnih kritik.

Neprizanesljivi s svojimi (bivšimi) junaki so zlasti Brazilci, v njihovo nemilost pa je padel predvsem selektor Lazaroni, ki od ponedeljka že ni več trener Selecaa. Za svojega naslednika je predlagal svojega pomočnika, 52-letnega Nelsinha, toda kaže, da se v krogih brazilske zveze ogrevajo bolj za zdajšnjega vodjo Emirato Perreira ali celo za slavnega Roberta Falcaa. Lazaroni medtem zagovarja svoje - za brazilske pojme heretične - izbire glede koncepta igre in ugotavlja, da ne more nič pomagati, če njegovi napadalcji zgrešijo zadetek ob vsaki najlažji priliko.

Brazilci so včeraj že odpotovali v Rio de Janeiro, z njimi pa so se na krovu letala po naključju znašli tudi Urugvajci, ki jih izločitev iz mundiala ni tako prizadela, saj so že pred tekmo z Italijo vedeli, kaj jih čaka. Obžalujejo le, da je Sosa s Španijo zgrešil enajstmetrovko, saj bi se z drugačno uvrstitvijo v kvalifikacijski skupini izognili predčasnemu dvoboju osmine finala z ekipo prireditelja prvenstva.

Vsak pač ob izločitvi reagira po svoje. Romuni so se baje po porazu z Irci najedli čebule, ki naj bi odpravljala stres in omogočila trdnje spanje. Sicer pa so romunski igralci zdaj predvsem aktivni na... področju kupoprodaje, saj se ponujajo vsem. To je razumljivo, če vemo, da dober romunski prvotigaš zasluži poprečno poldrugi milijon lir na mesec, kar je za Romune sicer bajna plača. Morda pa se bojijo, da bi jih ob kakem spodrsrlaju v domačem prvenstvu prišli obiskat rudarji...

Tudi med tistimi, ki ostajajo, pa ni povsod ozračje na višku. To velja predvsem za Argentine, ki so kljub nepričakovani zmagi v derbiju z Brazilijo pod udarom kritike svojih novinarjev, ki pogršajo čase Menottijeve »vladavine« in ob vsakem koraku udrihajo po Bilardu. Argentinski selektor/zdravnik ugotavlja, da imajo njegovi kritiki prav, ko trdijo, da je Argentina iztržila več kot si je zaslužila, toda, tako pravi, kritizirali bi nas tudi, če bi bili igrali bolje. Primerjave z Menottijem Bilardu niso vseč, še manj pa trpi očitek, da njegova ekipa nima shem. Pravi namreč, da se na tem mundialu v resnici vsi zgledujejo po njegovi Argentini, ki je osvojila prvenstvo v Mehiki...

Dosedanji veliki uspehi italijanske reprezentance so skupek različnih faktorjev

Neprobojnost obrambe, Schillacijev oportunizem

Vicinijeve menjave, izkušnost dr. Vecchietta in še kaj...

Med »azzurri« in množico navijačev je vzklikala prava ljubezen, ki pa zna biti tudi nevarna, saj ga zdaj ni pesimista, ki bi si drznil podvomiti v možnosti Vicinijevih junakov, da se dokopljajo do naslova svetovnega prvaka. Bolj kot štiri zaporedne zmage vli-va samozavest raven igre, ki so jo na mundialu doslej prikazali italijanski nogometaši. Tudi reprezentanca ZRN je doslej ugodno presenetila, toda v obrambi še zdaleč ni pokazala tiste vrhunske igre, ki označuje nastope Baresija, Bergomija in Ferrija. Vrtar Zenga pravzaprav sploh nima možnosti, da bi se izkazal, saj nasprotniki le s težavo pridejo do strela iz ugodnega položaja. Že deset tekem je, odkar ni pobral žoge iz lastne mreže. V napadu pa imajo Italijani novega Paola Rossija. Schillaci je tako kot njegov nepozabni predhodnik v kazenskem prostoru pravi neprizanesljivi oportunista, a proti Urugvaju je pokazal, da razpolaga tudi (kot denimo nekdanji Anastasi) z izredno močnim strelom.

Vsi pa sedaj odkrivajo tudi kvalitete selektorja Vicinija, ki mu pripisujejo zaslugi, da s primernimi menjavami odločilno prispeva k uspehom »azzurrov«. Doslej je Vicini poslal na igrišče

že 17 igralcev, to je dva več kot Bearzot v Španiji in le enega manj od Argentine v Mehiki pred štirimi leti. Še vsak igralec, ki je vstopil na igrišče med igro, je do potankosti izpolnil navodila trenerja, tako da lahko v nadaljevanju pričakujemo, da bo Vicini poskrbel še za kako presenečenje, denimo že v tekmi z Irsko, ko bi mu prišla prav tudi genialni Mancini in »geometer« Marocchi.

Italija pa se doslej ni izkazala samo po tehničnem znanju posameznikov in strateških sposobnosti svojega trenerja. Pokazale je tudi izredno dobro telesno pripravljenost, kar je v sodobnem nogometu bistvena komponenta za uspeh. Res ni mogoče trditi, da so »azzurri« doslej štedili z močmi, pa so vendar tudi proti Urugvaju igrali do konca z nezmanjšanim ritmom.

Prof. Vecchiet, dolgoletni zdravnik »azzurrov«, pravi, da si je s svojimi sodelavci na tem področju nabral vse od SP v Argentini veliko izkušenj. Odlično formo igralcev pripisuje učinkovitosti dela v Covercianu, predvsem pa resnosti (temu bi rekli danes profesionalnosti) igralcev, ki upoštevajo pravila športnega življenja.

Na sliki AP: veselje »azzurrov« po ponedeljkovem zadetku Schillacija

Po zmagi proti Urugvaju plaz pohval italijanskemu trenerju

Vicini, izredni taktik

MARINO — Vicini, nenadkriljiv taktik, odličan strateg, nogometni čarovnik, ki zna potegniti iz svojega magičnega nogometnega klobuka (beri: klopi za rezervne igralce) vedno pravega nogometaša, in še bi lahko naštevati, po vseh tistih presenečenjih, ki jih je italijanski »tehnični komisar« uspešno izvedel v prvih štirih tekmah italijanskega mundiala. Včeraj so bili domala vsi nogometni komentatorji istega mnenja: zmaga Italije nad Urugvajem je bila predvsem Vicinijeva zmaga. Z vključitvijo Serene v drugem polčasu je še enkrat zadel v črno. Interjev napadalec je le nekaj minut po vstopu na igrišče podal Schillaciju žogo, ki jo je Sicilianec s čudovitim strelom poslal urugvajskemu vratarju za hrbet, zatem pa je z glavo sam zapечатil izid na 2:0.

Azeglio Vicini se seveda veseli vseh teh pohval, a sam tudi pomirja evforično vzdušje v reprezentanci. Doslej smo le na polovici poti, pripominja. Na vprašanje o uspešni zamenjavi je imel tako pripravljen historično-statistični odgovor: »Tokrat sploh ni bilo prvič, da je rezervni igralec dosegel gol. Na evropskem prvenstvu je na tekmi proti Španiji Altobelli malo po vstopu odlično podal Vialliju, ta pa je dosegel gol. Proti Danski je bil uspešen De Agostini, ki ga tudi ni bilo v standardni postavi. Ob vsem tem vendarle velja nenapisano pravilo: če zamenjava na igrišču privede do spremembe v igri in do zmage, je bila izbira pravilna, sicer je bila zgrešena.«

Vicini je včeraj povedal še nekaj zelo zanimivega: »Razpolagam z igralci z različnimi tehničnimi značilnostmi, to pa mi omogoča, da lahko v teku tekme po potrebi zamenjam igralca in z njim tudi način igre. Tega mnoge druge ekipe, predvsem nordijske, ne morejo storiti, ker so njihovi rezervni igralci kopije standardnih nogometašev.«

Po mnenju italijanskega trenerja mora reprezentanca, ki nastopa na tako zahtevnem prvenstvu, kot je svetovno, razpolagati s 17-18 dobrimi igralci. »Vsi tisti, ki sem jih doslej poklical v ekipo, so bili zelo dobro pripravljeni, tudi to je pripomoglo k našim uspehom,« je menil.

O ponedeljkovem голу Schillacija je dejal, da je bil to »absolutni podvig«. »Totò napreduje iz tekme v tekmo in tudi če ne bi dosegel treh zadetkov, bi bila njegova ocena pozitivna, saj se zelo dobro premika po igrišču in ustvarja prostor za soigralce.«

Po zmagi proti Urugvaju Vicini že misli na Irsko. Na vprašanje, ali bo tudi tokrat prišlo do »revolucionarnih sprememb«, je odgovoril, da šteje reprezentanca osem do deset standardnih igralcev. Obramba, ki na SP še ni prešla gola, je nezamenljiva. Proti Irski, ki je po mnenju Vicinija »trd, agresiven in zelo hiter nasprotnik,« naj bi se Donadoni vrnil v ekipo namesto De Agostinija. Le-ta ali Ancellotti bosta prevzela mesto izključenega Bertija. O Vialliju je še prerano govoriti, po uganjanih pa naj bi, če bo seveda nastopil, zamenjal Baggia.

Azeglio Vicini

Kaj menijo trenerji o zmagi »azzurrov«

»Italija izredna«

Tudi trenerji drugih državnih reprezentanc, ki so se uvrstili v četrtino finala tega SP, so komentirali prepričljivo italijansko zmago proti Urugvaju. Trener Irske, simpatični JACKY CHARLTON, ki bo vodil ekipo, ki se bo v četrtfinalu pomerila z Italijo, je bil na pogovoru z novinarji kar se da sproščen. Kako pa tudi ne bi: uvrstitev Irske med osem najboljših enajsteric na svetu je vsekakor velik uspeh in vse, kar lahko še pride, bi bil še krasen dodatek k itak zmagoviti poti. Charlton je povedal sledeče: »Po srečanju z Urugvajem ima Italija še največ možnosti, da osvoji svetovni naslov. Mi jo bomo vsekakor skušali ustaviti, vendar se dobro zavedam, da bo to zelo težko. Igra Italije je izredno solidna in ne dopušča mnogo možnosti nasprotnikom.«

Zanimivo je, da se je oglašil tudi Jackyjev brat BOBBY CHARLTON, kapetan angleške ekipe, ki je leta 1966 osvojila svoj prvi in do sedaj edini svetovni naslov. Govoril je podobno kot brat. Bil je v bistvu pesimist glede usode bratove ekipe, češ da je Italija premočna za »majhno« Irsko.

Zgovoren je bil trener »velike Nemčije« FRANZ BECKENBAUER, ki se dobro zaveda stvarne možnosti, da se bo njegova »pancer divizija« srečala prav z Italijo. »Italijanska obramba je iz granita in se je, vsaj do sedaj, izkazala za nepremagljivo. Oni igrajo obrambno, toda tudi mi radi težimo proti vratarju. Italijani niso prejeli niti gola, mi pa na vsaki tekmi po enega, pa tudi to nekaj pomeni. Proti nam so dosegli zadetek celo Arabski emirati! Marsikaj bomo morali torej popraviti

v obrambi. V morebitnem finalnem srečanju, ki po mojem mnenju ni tako nemogoče, bomo morali biti proti »azzurrom« zelo previdni, predvsem pa igrati s stoddostno koncentracijo. Morali bomo tudi imeti dosti potrpežljivosti. Prav ta se je izkazala za naše zmagovito orožje proti Nizozemski. Ne smemo namreč skušati zmagati v prvih dvajsetih minutah, ampak moramo le čakati. Ste videli, kaj se je zgodilo Braziliji proti Argentini?«

Na vprašanje, ali bo lahko Irsko ovirala Italija na poti proti naslovu, se je Beckenbauer nasmehnil: »Ob zaključku srečanja med Irsko in Romunijo so bili simpatični Otočani popolnoma brez moči. Romuni so pokazali več od nasprotnikov, tako da sem prepričan, da ne bo imela Italija prav hudega dela proti Irski.«

Časnikarje je seveda zelo zanimalo, kako bo ZRN igrala četrtfinalno srečanje proti ČSFR. Beckenbauer je na vprašanja o postavi najprej okleval, nato pa se je nekoliko omeščal. Dejal je, da bo spet igral Bein, ob Klinsmanu pa bo v napadu Riedle, ki bo nadomestil diskvalificiranega Völlerja.

O Italiji je svoje povedal tudi trener Kameruna VALERIJ NEPOMNJANŠI: »Italija je povsem zaslužno premagala Urugvaj in je le nakazala, česa je še sposobna. V prvem delu igre je bila nekoliko zaprtja in zakrčena, to pa seveda iz psiholoških razlogov, po zadetku pa ni bilo več problemov. Vicini se je izkazal za res prvovrstnega stratega, posebno, ko je vključil visokega napadalca Sereno, ki je spremenil potek tekme same.«

»Razburja me enosmerno poročanje«

Reprezentanca Italije je zmagala v prvi tekmi, ki je bila povezana s tveganjem izločitve. Kljub nedvomni premoči so se morali »azzurri« dalj časa truditi, da so našli pot do sicer zaslužene zmage.

Zbrali smo nekaj odmevov na podvig Schillacija in tovarišev ter na dogajanja okoli mundiala:

Edvin Švab, dolinski župan: »Mislim, da je bila igra Italije naravnana na storilnost. Ob kakovosti ekipe je bil zato tudi dosežen zastavljeni cilj. Z zadovoljstvom sem ugotovil, da je bilo navijanje za domačo ekipo sproščeno in v duhu ljudskega praznika. Rekel bi lahko družinsko toplo. V množici na olimpijskem stadionu ni bilo zaznati nobenih znakov agresivnosti.

Pri nas je navijanje dvosmerno. Mislim, da so se ljubitelji nogometa v zadnjih letih največ opredelili za kakovost igre. Sama barva dresa danes ne zagotavlja več naklonjenosti ljudi. Pri navijanju pa emotivnosti ne gre zavreči kar tako. Na barvo se je treba spomniti, tudi ko ni vse v najboljšem redu.«

Dr. Pavel Čolpa, repentabski župan: »Italija je med vsemi tekmami pokazala lepo igro, dejansko pa se je omejevala na skoraj minimalne uspehe. Do četrtine finala je prišla z minimalnim naporom. Urugvaj morda ni drugorazredna ekipa, v resnici pa ni bil nikoli nevaren. Do finala je pot sedaj odprta. Isto velja na nasprotni strani za Nemčijo. Velika škoda za spektakel je izpad Brazilije.

Razburja me enosmerno poročanje, predvsem televizije. Prekomerno se napihuje moč italijanske ekipe, načelno se prikriva prekrške italijanskih igralcev. Vsaj za štiri mesece po prvenstvu bo nogomet še vedno opij za dober del Italije. Imam vtis, da polovica ljudi sledi turnirju, za ostalo pa je dogodek nezanimiv.

Motijo me še največ brezplodne razprave o vseh možnih teoretičnih variantah v ekipi. Manija protagonizma je zajela tudi najmanj podkovane poročevalce, ki z močjo ekrana razlagajo svoj evangelij. Z močmi, ki jih je imel na razpolago, je še največ dosegel Bora Milutinović z neznatno Kostariko.«

Mirjan Žagar, predsednik ŠD Zarja: »Italija me je presenetila. Ne zaradi rezultatov, ki bi bili ob domačem okolju tudi normalni, temveč zaradi igre. Italijani so korenito hitrejši in predvsem napadalnejši. Do finala ne bi smeli imeti posebnih težav. Drugače sem zadovoljen zaradi napredka ekip iz Afrike.

Vsaj delno je večja hitrost izvajanja na tem prvenstvu opravičljiva z relativno kratkim časom aktivnega igranja. Statistike prikazujejo, da se ob 92-93 minutah trajanja tekme, dejansko igra približno 50 minut. Vmesni postanki predstavljajo »gorivo« za naslednje pospeške.

Turnir je tako globoko prodril med ljudi, da pred televizorjem čepijo tudi tisti, katere nogomet ni nikoli zanimal.«

Savo Ušaj, ravnatelj Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice v Sovodnjah: »Italije še nikoli nisem videl tako živahne kot letos. V novem ozračju je zastopana tudi latinska temperamentnost. Italijanski »misterji« imajo že dalj časa srečno roko in do bremu poprečju dodajo izjemne osebnosti. Pred leti je bil tak igralec Paolo Rossi, letos je Schillaci.

Ne gre niti pozabljati, da igrajo v italijanskih ekipah najboljši nogometaši s skoraj vsega sveta. Ob tem se Italijani sami veliko naučijo, istočasno pa emigracija v Italijo slabi druge ekipe. Te res imajo igralce na razpolago v takih priložnostih, emocionalna strnjjenost kolektivov pa je večkrat načeta.«

Zoran Sosič, član juserskega odbora na Opčinah: »Nisem fanatik in zanima me predvsem lep nogomet. Pri italijanski ekipi opažam, da ima napadalec, ki skoraj redno zaključuje akcije s strelom. Nekaj takega manjka recimo Jugoslaviji. Moje simpatije gredo ekipam, ki dajo vse od sebe.

Pri sojenju je prišlo do številnih tudi bistvenih napak. Dvomim v mahinacije z vrha v škodo raznih ekip. Opredeljujem se res za namernost pri nekaterih odločitvah, motivacija pa je bila verjetno le osebna.

Javna dela v zvezi s stadioni so premaknila velike vsote denarja, v veliki meri pa bo veličina stadionov po prvenstvu neizkoriščena.

Doma pride včasih do diskusij v zvezi z lastništvom televizorja.«

Predsednik goriške pokrajine Gian Franco Crisci je zamudil le nekaj tekem

»Italija - ZRN vrhunski finale«

Letošnjemu mundialu pazljivo sledi tudi predsednik goriške pokrajinske uprave Gian Franco Crisci, ki je v mladih letih tudi aktivno igral nogomet. Svojo igalsko kariero je pričel v ekipi cicibanov pri mestnem društvu Azzurre, nato je igral v Podgori in Mošu, kjer je nastopil tudi v članski ekipi, ki je igrala v promocijskem prvenstvu. Aktivno športno dejavnost je zapustil že pri 21 letih, vendar je nogometu še naprej pobilje sledil. Med drugim je bil tudi nekaj let predsednik Pro Gorizije. Povedal nam je, da je sicer navijač Milana, ogledal si je med drugim tudi letošnji finale za pokal prvakov na Dunaju, in pravi ljubitelj dobrega nogometa. Zato nas ne sme čuditi, če je v zadnjih dveh tednih pazljivo sledil tekmam mundiala.

»Le nekaterim srečanjem nisem uspel slediti zaradi delovnih obveznosti«, nam je povedal Crisci, »in moram priznati, da je prvenstvo nadvse zanimivo. Najbolj me je presenetilo moštvo Zvezne republike Nemčije, ki je tokrat dobilo pravo zmes med fizično močjo in taktično igro. Interjevi igralci so nedvomno stebri moštva.«

»Poleg Nemčije me je prijetno presenetila tudi ekipa Češkoslovaške, ki je res homogena. V boju najboljših ne bi podcenjeval tudi Jugoslavije (intervju je bil narejen prd tekmo Jugoslavija - Španija, op. ur.), ki je z izjemo uvodne tekme z Nemci igrala dobro. Belgija je tudi prikazala solidno igro. Žal so povsem razočarali igralci Brazilijske, ki so imeli v tekmi proti Argentini res veliko mero smole. Zelo pa me je razočarala Argentina, ki živi le na izumih Maradone.«

Kaj mislite o Italiji? Ponedeljkovo srečanje proti Urugvaju je bilo res zanimivo in napeto vse do prvega gola Schillacija.

»Italija nedvomno spada med ožji krog favoritov za osvojitev prvega mesta. Trener Vicini je do sedaj dokazal, da ima smisel za menjave. Mislim, da je prepričan v moštvo, ki je pričelo letošnji mundial, to se pravi Ancelotti na sredini in Viali v napadu. Carnevalejev poskusni nastop ni bil najboljši, zato pa ima še odlične štiri igralce, kot so Baggio, De Agostini, Berti in Serena. Večjih problemov po mojem mnenju ne bi smel imeti. Vsako srečanje igra s trinajstimi igralci, kar je čisto dovolj.«

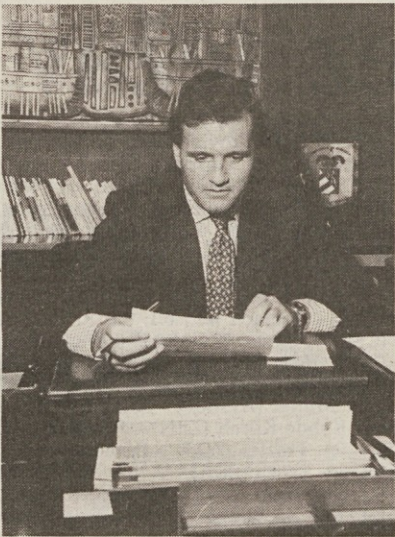
»Včeraj je Italija dokazala, da zna tudi v kritičnih trenutkih obdržati hladno kri. Je prav gotovo zrela ekipa, saj je znala počakati in najti pravo rešitev. Obramba deluje res učinkovito, tudi v napadu znajo igralci postati sila nevarni.«

Sedaj čaka Italijane srečanje z Irci.

»Videl sem srečanje med Irsko in Romunijo. Irci igrajo moško igro, ki temelji na dolgih podajah in zaključnim strelom z glavo. Vendar tudi Italija razpolaga z nekaterimi dobrimi igralci, ki dobro obvladajo igro iz zraka, kot npr. Ferri, Bergomi in Maldini. Zmaga ne bo prav lahka, vendar Irska ni ne Brazilija pa niti Nemčija.«

Nato še polfinale z Argentino...

»Ne vem, če bo Argentina dosegla polfinale. Maradona in tovariši se bodo morali močno potruditi proti zmagovalcu srečanja med Jugoslavijo in Španijo. Prepričan sem, da bo to

Gian Franco Crisci

znati, da nam je takšen razplet ugodnejši.«

Recimo, da bo Italija dospela do finala. Ali bo njen nasprotnik nemška reprezentanca?

»Mislim, da bo prav Nemčija dospela do velikega finala, vendar outsider bi lahko bilo prav moštvo Češkoslovaške. Italija je sicer lepo odpravila nevarne Čehoslovake, vendar je vsaka tekma poglavje zase. Poleg tega bodo Nemci igrali brez Völlerja, zato bo srečanje zelo zanimivo in odprto vsakemu rezultatu.«

Kaj pa menite o sodnikih letošnje-ga mundiala?

»Niso se preveč izkazali. Italijanski so, mimo sporne izločitve Agnolina, prav gotovo dokazali, česa so sposobni. Sodnik, ki že vrsto let vodi mednarodna srečanja, pa ne bi smel s tako majhne razdalje prezreti očitnega igranja z roko (beri Maradonov podvig). Nekateri sodniki bi res morali obesiti piščalko na klin.«

Kaj pa menite o organizaciji?

»Do danes je teklo vse kot po olju in zato gre pripravljalnemu odboru in Lucu Di Montezemolo vsa čast in hvala za izpeljavo svetovnega prvenstva. Že vabilo organizatorja prvenstva v ZDA, kjer se bo vsa svetovna elita ponovno zbrala čez štiri leta, je odraz profesionalnosti in učinkovitosti dolgega in naporega dela.«

In končno, morda banalno, vendar obvezno vprašanje. Kdo bo v Rimu igral za svetovni naslov?

»Upam, da bo to Italija. Vrhunsko srečanje pa bi vsekakor bilo med Italijo in Zvezno republiko Nemčijo.« (mč)

Po podatkih Auditel

»Azzurri« TV zvezde

RIM — Italija-TV superstar. Italijanska nogometna reprezentanca je postala na Škornju prava televizijska zvezda. Njene štiri tekme na tem svetovnem prvenstvu si je ogledalo skupno celih 100 milijonov gledalcev. Ponedeljkovi tekmi med »azzurri« in Urugvajem je prisostvovalo povprečno 25 milijonov 333 tisoč ljudi ali 79,85 odstotka vseh televizijskih gledalcev tistega večera. Tolikšen TV avditorij predstavlja tudi rekord za drugo italijansko TV mrežo, ki je tekmo oddajala.

Po statistiki Auditel je bila to druga najbolj gledana TV oddaja, odkar so pred tremi leti začeli statistično »izračunavati« TV gledalce. Rekord je tudi »v rokah« italijanske nogometne reprezentance, saj si tekmo med Italijo in ZDA 14. junija ogledalo 25.749.000 gledalcev. »Azzurri« si na tej televizijski lestvici lastijo tudi tretje in četrto mesto (Italija - ČSFR 25.287.000 gledalcev; Italija - Avstrija 23.939.000 gledalcev). Po podatkih Auditel naj bi si torej prve štiri tekme Italije na TV ogledalo kar 100.308.000 gledalcev.

Italijanska nogometna reprezentanca pa »ugaja« tudi Zahodnim Nemcem. Vsaj tako gre sklepati po podatkih zahodnonemške televizijske mreže. Ponedeljkovo tekmo med Italijo in Urugvajem si je ogledalo več kot 13 milijonov ljudi, to je 37 odstotkov vseh televizijskih gledalcev tistega večera. Doslej ni nobena nogometna reprezentanca, če izvajemo seveda reprezentanco ZRN, zabeležila tolikšen televizijski uspeh na zahodnonemških tleh.

Disciplinska komisija Berti »out«

Disciplinska komisija svetovnega nogometnega prvenstva je imela včeraj še kar dosti dela, saj je bilo na srečanjih osmine finala veliko opomnjenih, čeprav igra ni bila pretirano groba, pa tudi nekaj izključenih. Po predvidevanjih (in seveda po pravilniku, ki predpisuje, da vsak igralec, ki prejme dva opomina, ne igra ene tekme) ne bo na četrtfinalnem srečanju Italija - Irska nastopil Nicola Berti, ki je dobil rumeni karton na zmagoitem srečanju proti Urugvaju. Na tem srečanju so bili opomnjeni tudi trije urugvajski igralci, vendar le Perdomo drugič.

Na srečanju med Irsko in Romunijo so rumeni karton dobili štirje igralci, le Hagi pa drugič, tako da ga ne bo na naslednji mednarodni tekmi Romunije. Na srečanju Argentina - Brazilija je bil, kot znano, izključen brazilski kapetan Ricardo Gomez, disciplinska komisija pa mu je potrdila eno kolo izključitve. V vrstah Argentine sta bila opomnjena Giusti in Monzon. Za slednjega je to drugi rumeni karton, tako da ne bo mogel igrati na četrtfinalnem srečanju proti Jugoslaviji.

Divjanje prenapetežev povzročilo 20 ranjenih, aretirali pa so jih 246 Britanski huligani opustošili Rimini

RIMINI — Po nekajdnevem zatišju so se angleški huligani znova oglasili. Tokrat so razsajali po Riminiju po tekmi med Italijo in Urugvajem. Okrog polnoči so s pripadniki varnostnih sil začeli pravo bitko, ki je trajala dve dobri uri in so opustošili središče znane italijanskega poletnega letovišarskega središča. Povzročili so veliko materialne škode, saj so poškodovali mnogo izložb, parkiranih avtomobilov in drugih objektov, zanetili pa so tudi nekaj požarov.

Najhuje je bilo, ko so huligani prišli v »stik« z Italijani, ki so po ulicah proslavljali zmago »azzuurov«. Prišlo je do množičnih pretepev in 20 oseb (pet Angležev, Francoz, Tunizijec, dva policista, ostali pa so domačini) se je moralo zateči po pomoč v bolnišnico. Najhuje jo je skupila neka turistka, ki si je zlomila ramo. Dveurni spopad se je končal z aretacijo kar 246 angleških navijačev. Noč so prebedeli na komisaratu in v karabinjerski kasarni, že včeraj popoldne pa so jih s posebnim čarterskim poletom nagnali domov. Po nepotrjenih vesteh je med njimi tudi

nekaj vidnejših vodij tolpe, čeprav so bili mnogi prenapeteži brez dokumentov. Angleži so se pritožili, da so jih italijanski navijači izzivali, vendar pa je kvestor iz Forlija to zanikal.

Na to, da bi lahko Rimini postal prizorišče nemirov, so organi varnosti resno računali, saj se je tam v pričakovanju tekme osmine finala utaborilo najmanj dva tisoč Britancev. Zato so tudi postrili budnost in okrepili število policistov, vendar pa jim kljub uporabi solzilcev ni uspelo takoj zatreti divjanja prenapetežev.

Spet se je ozračje v Riminiju napelo v jutranjih urah, ko so nekateri Britanci grozili lastnikom barov in gostiln, naj jim natočijo alkoholne pijače. Nastopila je policija, ki je navijače razgnala. Kvestor je izdal ukaz o prepovedi uživanja alkoholnih pijač, ki velja do danes.

Nekaj vandalskih dejanj so zabeležili tudi v Rimu po tekmi »azzurrov«. Policija je prijela pet mladih Italijanov, ki so poškodovali nekaj vozil.

Na sliki AP: policisti so imeli z angleškimi navijači veliko dela

Navijaška strast pa taka!

Navijaška strast res nima mej. Na sliki (telefoto AP) vidimo belgijskega navijača z nogo v mavcu na ramenih rojaka, ki se je dobrohotno ponudil, da mu pomaga priti do stadiona na sinočnjo tekmo med Anglijo in Belgijo

OSMINA FINALA	ČETRTRFINALE	POLFINALE	FINALE
ITALIJA	ITALIJA		
URUGVAJ	RIM 30. junija ob 21.00	zmagovalec A	
IRSKA	IRSKA		
ROMUNIJA	JUGOSLAVIJA	NEAPELJ 3. julija ob 20.00	
ŠPANIJA	FIRENCE 30. junija ob 17.00	zmagovalec B	1. mesto RIM 8. julija ob 20.00
JUGOSLAVIJA	ARGENTINA		
BRAZILIJA	ZRN		3. mesto BARI 7. julija ob 20.00 (poraženca polfinala)
ARGENTINA	MILAN 1. julija ob 21.00	zmagovalec C	
ZRN	ČSFR		
NIZOZEMSKA	ANGLIJA	TURIN 4. julija ob 20.00	
ČSFR	NEAPELJ 1. julija ob 21.00	zmagovalec D	
KOSTARIKA	KAMERUN		
ANGLIJA	KAMERUN		
BELGIJA			
KAMERUN			
KOLUMBIJA			

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST i, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 27. junija 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Drugi dan mednarodnega teniškega turnirja v Wimbledonu Monika Seleš brez težav

LONDON — Medtem ko je Jugoslovanka Monika Seleš brez večjih težav premostila prvo kolo (Švedinji Stranlundovi je vsega pustila tri igre), so Italijanke na mednarodnem teniškem turnirju v Wimbledonu spet imele črn dan. Včeraj pa je prišlo tudi do nekaj provrstnih presenečenj: že v prvem kolu so namreč izpadli kar tri nosilci skupin, št. 4 Američan John McEnroe, št. 5 Ekvadorc Andres Gomez in št. 6 Američan Tim Mayotte.

V središču pozornosti pa je bila včeraj gotovo Nemka Steffi Graf, toda ne zaradi igre, temveč zaradi grožnje same igralki, da bo izbrala ameriško državljanstvo, če ne bo nemški tisk prenehal s skrajno žaljivim pisanjem o njeni družini. Del nemškega »škandalističnega« tiska se je namreč spravil na očeta Petra, s katerim naj bi zanosilo mlado dekle, on pa »seveda« ne bi priznal otroka.

IZIDI 1. KOLA
MOŠKI: Mecir (ČSFR) - Carbonell (Šp.) 6:4, 6:1, 6:1; Kratzmann (Avstral.) -

Motta (Braz.) 6:2, 6:1, 6:3; Grabb (ZDA) - Gomes (Ekv.) 6:4, 6:2, 6:2; Bruguera (Šp.) - Castle (VB) 6:7, 6:4, 6:3, 6:1; Antonisch (Av.) - Robertson (J. Afr.) 7:6, 6:4, 3:6, 4:6, 6:4; Stoltenberg (Avstral.) - Woodbridge (Avstral.) 6:3, 7:5, 7:6; Ringlewski (ZRN) - Paloheimo (Fin.) 6:4, 7:5, 7:5; Pugh (ZDA) - Gunnarsson (Šve.) 6:3, 1:6, 5:7, 6:3, 6:4; Kövermans (Niz.) - Bailey (VB) 6:4, 6:4, 6:2; Muller (J. Afr.) - Mayotte (ZDA) 4:6, 7:6, 7:5, 6:3. Srejšer (ČSFR) - Reneberg (ZDA) 6:7, 3:6, 7:6, 6:3, 6:2; Shelton (ZDA) - Hogstedt (Šve.) 7:6, 5:7, 7:6, 6:4; Edberg (Šve.) - Dyke (Avstral.) 4:6, 6:1, 6:3, 6:1; Bloom (Izr.) - Korde (ČSFR) 6:0, 6:4, 4:6, 6:2; Camberlin (ZDA) - Petčev (VB) 3:6, 6:0, 7:6, 6:3; Van Rensburg (J. Afr.) - Sampras (ZDA) 7:6, 7:5, 7:6; Rostagno (ZDA) - McEnroe (ZDA) 7:5, 6:4, 6:4.

ŽENSKES: Seleš (Jug.) - Strandlund (Šve.) 6:2, 6:0; McNeil (ZDA) - Piccolini (It.) 6:1, 3:6, 6:1; McQuillan (Avstral.) - Reggi (It.) 7:6, 7:6; Sukova (ČSFR) - Bollegraf (Niz.) 7:5, 6:2; Helard (Fr.) - Jordan

(ZDA) 7:5, 6:2; Provis (Avstral.) - Martinek (ZRN) 6:1, 6:0; Garrison (ZDA) - Smith (VB) 6:2, 6:1; Novotna (ČSFR) - Golarsa (It.) 3:6, 7:6, 6:2; Fairbank (ZDA) - Baranski (Polj.) 6:2, 3:6, 6:2; Malejeva (Bolg.) - Lindqvist (Šve.) 6:7, 6:4, 6:2; Sidane (ZDA) - Ferrando (ZDA) 1:6, 7:6, 6:3; Graf (ZRN) - Porwick (ZRN) 6:1, 6:2; Navratilova (ZDA) - Amiach (Fr.) 6:1, 6:1; Rajchrtova (ČSFR) - Keller (ZDA) 7:5, 6:7, 6:4; Faber (ZDA) - Stubbs (Avstral.) 5:7, 7:5, 8:6; Cunnighem (ZDA) - Borneo (VB) 4:6, 6:2, 11:9; Minter (Avstral.) - Salmon (VB) 6:2, 6:2; Kohde-Kilsch (ZRN) - Paz (Arg.) 4:6, 6:1, 6:1; Frazier (ZDA) - Demongeot (Fr.) 6:1, 6:4; Smith (ZDA) - Wood (VB) 6:3, 4:6, 6:2; Jagerman (Niz.) - Zrubakova (ČSFR) 6:4, 6:1; McGraith (ZDA) - Bridukovec (SZ) 6:1, 6:2; Gomer (VB) - E. Malejeva (Bolg.) 6:2, 6:3; Zvereva (SZ) - harner (ZDA) 6:3, 6:3; Magers (ZDA) - Smylie (Avstral.) 6:1, 7:6; Tanvier (Fr.) - Santrock (ZDA) 6:4, 6:1; Fendick (ZDA) - Hu Na (ZDA) 7:5, 7:5.

Še eno priznanje za našo atletiko Macchiutova azzurra

Naša atletinja, sicer članica tržaškega CUS Margaret Macchiut - bila izbrana v državno reprezentanco za dvo-boj Italija - Španija under 17, ki bo v nedeljo, 24. t. m., v Macerati. Macchiutova bo nastopala na 100 m ovire. Naša ženska atletika (pred dnevi je z italijansko mladinsko reprezentanco nastopila tudi Claudia Coslovich) nam torej daje lepa zadoščenja.

Iračani na AI v Siriji

BAGDAD — Iraški olimpijski odbor je odločil, da se bodo iraški tekmovalci udeležili arabskih iger, ki bodo na sporedu v Siriji novembra letos. Najprej so iraški predstavniki sklenili, da se teh iger ne bodo udeležili, sedaj pa odločitev »največjega političnega foruma«, da se je treba te manifestacije udeležiti. Bo prišlo do sprave med Irakom in Sirijo s pomočjo športa, kot se je to zgodilo že za več drugih držav.

Maxicono odslovil trenerja

PARMA — Odbojkarjski klub Maxicono iz Parme je dokaj nepričakovano zamenjal svojega trenerja, 30-letnega Montalija, ki je z ekipo osvojil državno prvenstvo, italijanski pokal in pokal pokalnih prvakov in svetovni klubski pokal. Montalija bo zamenjal Brazillec Paulo Roberto de Freitas »Bebeto«. Društvo iz Parme je kot tujca najelo tudi brazilskega državnega reprezentantca Carlaa.

Italijansko prvenstvo v razredu superbike Naša zadovoljila

PERGUSA (SICILIJA) — Pilota Primotor kluba Edmund Hlabian in Gianfranco Pisetta, ki sta se v nedeljo na dirkališču v Pergusi udeležila veljavne preizkušnje za italijansko prvenstvo v razredu superbike, sta dosegla dobra rezultata.

Hlabian (Primotor - Adriaimpex), ki je prvič nastopal na sedlu novega motorja in nasploh prvič letos, se je v prvi vožnji uvrstil na 15. mesto, v drugi pa je zasedel 16. mesto. Gianfranco Pisetta (Bertocchi arcal), ki je bil na progi prvič po težji poškodbi obeh zapetsti, se je v prvi vožnji uvrstil na 18. mesto, v drugi pa na 16.

Rezultata sta za oba dirkača Primotor kluba zelo spodbudna, če upoštevamo, da sta oba prvič nastopala na sicilskem dirkališču in da sta oba nastopala po precejšnjem premoru. Poleg tega je italijansko prvenstvo v razredu superbike nasploh zelo kakovostno in prvouvrščeni piloti na državnem prvenstvu sodijo med vodilne tudi v svetovnem merilu, tako da sta oba naša predstavnika lahko zadovoljna z doseženim.

Za Hlabiana in za Pisetto je bila dirka v Pergusi prav gotovo zahtevna in ustrezna priprava na prvo dirko za prvenstvo Alpe-Jadran, ki bo že v nedeljo na sporedu na reškem dirkališču Grobnik. Na tej dirki lahko pričakujemo dobri uvrstitvi naših pilotov, ki bosta nastopala na domači progi. Naj še navedemo, da bo v nedeljo na Grobniku prisotnih tudi nekaj mednarodno priznanih motociklistov.

Tudi 23 Italijanov na Touru Bugno eden izmed favoritov

PARIZ — V nedeljo so se v raznih državah odvijala državna kolesarska prvenstva. Medtem ko je v Belgiji osvojil državni naslov 34-letni Criquelion, nizozemski prvak pa je 33-letni Winnen, v Italiji pa je prišlo do presenečenja, saj je zmagal mladi in nepoznani Furlan iz Trevisa, bodo privrženec kolesarstva od sobote naprej uživali ob etapah 77. francoskega Toura.

Najpomembnejša etapna dirka na svetu, Tour de France, bo torej startala v soboto, 30. t. m., iz kraja Futuroscope, ki je v srednji Franciji, in to s prologom od 6,5 km. Francoska etapna dirka se bo končala 22. julija kot običajno na Elizejskih poljanah v Parizu, potem ko bodo kolesarji prevozili 3.420 km.

Italijani bodo nastopili v Franciji s štirimi ekipami in s 23 kolesarji. Italijanske ekipe pa so naslednje: Ariostea Ceramiche, Carrera, Chateaux D' Ax. Giovannetti pa bo dirkal za špansko ekipo Secur. Ariostea bo edino moštvo, ki bo sestavljeno iz samo italijanskih kolesarjev. Le-ti pa so: Argentin, Cassani, Baffi, Massi, Cenghialta, Elli, Siboni, Conti in Piva. Eden od favoritov za končno zmago Bugno pa bo nastopal za ekipo Chateaux d' Ax.

obvestila

TAJNIŠTVO ZSSDI
obvešča, da bo danes, 27. t. m., ob 19.30 na sedežu ZSSDI v Trstu seja izvsnega odbora.

PRIMOTOR KLUB
vabi člane, ki bodo sodelovali na dirki Alpe-Adria, da se udeležijo seje, ki bo drevi ob 20.30 v baru »G« na Fernetičih.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE DOM
sklicuje za petek, 29. t. m., ob 20.30 v prvem sklicu in ob 21. uri v drugem redni občni zbor, ki bo v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE
sklicuje za petek, 29. t. m., redni občni zbor, ki bo v prostorih domačega Kulturnega doma. Prvi sklic skupščine bo ob 20.30, drugi pa ob 21.00.

ŠZ GAJA
organizira od 2. do 8. julija mešani turnir v odbojki.
Vpisovanja in informacije v športnem centru na Padričah jutri, danes, in jutri, 28. t. m., od 17. do 19. ure (tel. 226115).

TPK SIRENA
organizira tečaje za otroke in odrasle. Tečaj windsurfia za odrasle mladince od 16. leta dalje od 9. do 14. julija in od 20. do 25. avgusta, jadranje od 16. do 21. julija. Tečaj optimistov za otroke od 8. do 14. leta od 25. julija do 8. avgusta. Vpisovanje najkasneje 8 dni pred začetkom tečaja. Vse podrobnejše informacije in navodila dobiš na pomorskem sedežu v popoldanskih urah - tel. 422696 v Trstu, Miramarski drevored 32.

SPDT
obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za 24-dnevni trekking v Nepal do baznega tabora pod Everestom. Odhod 16. oktobra t. l. Mesta so omejena. Vpisuje in vsa potrebna pojasnila daje Lojze Abram (tel. 415534).

BIKE TEAM
vabi v Praprotno (zbirališče na prostoru vaške šagre) v nedeljo, 1. julija, na shod z gorskimi kolesi (mountain bike). Start bo ob 10. uri, vpisovanje pa od 8. ure dalje. Izkupiček gre v korist malega Giulia Vidalija. Informacije dobite na tel. št. 200939 ali 200393.

Turnir Topolino v miniodbojki

Borova A ekipa zasluženo prva

Kot smo že poročali, je tržaška odbojkarjska zveza pred dnevi priredila pokrajinsko fazo turnirja Topolino v miniodbojki.

Medtem ko so se v moški konkurenci prijave samo tri šesterke, med temi ni bilo slovenske, je bila udeležba med dekleti kot običajno mnogo bolj spodbudna (okoli 20 trojk), lahko pa bi bila še bolj številčna, če bi tekmovalje izvedli vsaj pred koncem šolskega leta. Na ženskem tekmovalju je nastopilo šest slovenskih miniekip, se pravi tri Borove, dve Sokolovi in ena Kontovelova.

Po prvem dnevu tekmovalja, ki se je odvijalo na odprtem igrišču rikreatorija Cobolli, je v boju za prvo mesto ostalo le osem ekip, od teh kar štiri slovenske (dve Borovi, Kontovelova in Sokolova), zanimivo pa je, da so italijanska društva v finalu zastopali sami rikreatoriji, kjer instruktorji v zadnjih letih mladino vse bolj uvajajo v igro ob mreži.

Neuradni naslov pokrajinskega prvaka je osvojila Borova A ekipa. V finalu za 1. mesto je z 2:1 premagala ekipo rikreatorija Ricieri.

Po letošnjih propozicijah napreduje iz Trsta v državno fazo samo moški prvak.

KONČNI VRSTNI RED

1. Bor Friulexport A, 2. Ricieri, 3. Gentili, 4. Kontovel, 5. Pitteri, 6. Cobolli, 7. Sokol A, 8. Bor Friulexport C.

POSTAVE NAŠIH EKIP

BOR FRIULEXPORT A: Mara Bogatec, Giulia Sadlowski, Ivana Flego, Roberta Orel.

BOR FRIULEXPORT B: Fjona in Karin Mezgec, Nastja Milič.

BOR FRIULEXPORT C: Tanja Giugovaz, Tanja Sternad, Tanja Tomaselli, Mirjam Cermelj.

KONTOVEL: Ivana Sasso, Martina Hrovatin, Anja Starec, Manuela Škrk, Karin Gabrovce.

SOKOL A: Tamara Legiša, Jesenka Furlan, Kristina Bohgatec.

SOKOL B: Jasna Tuta, Elizabeta Legiša, Andra Sanna, Laura Bogatec.

Borove ekipe je vodila Elizabeta Nacinovijeva, Kontovelova prof. Dragica Hrovatin, Sokolovi pa Cirila Kralj.

Ob napredovanju nabrežinskega moštva v promocijsko košarkarsko ligo

Vztrajnost glavna vrlina sokolovcev

Predsednik ŠD Sokol
Pavel Vidoni

Vztrajnost je v športu nezamenljiva vrlina, ki se prej ali slej obrestuje. Da je temu skoraj vedno tako, potrjuje tudi primer Sokolovih košarkarjev, ki so si pred nekaj dnevi priborili pravico do nastopa med članskimi pokrajinskimi promocijskimi ligami.

V zadnji, odločilni tekmi so sokolovci premagali »krajčevnega« tekmečka Lego Nazionale in prestopili v višji rang tekmovalja.

Napredovanja so se Nabrežinci dokopali natanko pet let po debitu v prvenstvu prve divizije in priznati je treba, da so se po dveh sezonah »aklimatizacij«, v teh treh zadnjih letih sokolovci vselej potegovali za napredovanje, ki jim je letos tudi uspelo.

Tako bo Sokol v prihodnji sezoni verjetno četrti slovensko moštvo, ob Boru, Ciciboni in Kontovelu, ki bo nastopalo v članskem promocijskem prvenstvu. Od ostalih naših ligašev pa se Nabrežinci razlikujejo po tem, da so vsi »domači«, v smislu, da so prav vsi začeli s športno dejavnostjo pod okriljem Sokola, že kar pri minibasketu, ter da so potem, nekatere po večletnem nastopanju za Kontovel in za druge klube, okreplili domačo člansko vrsto, s katero nameravajo povsem dostojno nastopati v promocijskem prvenstvu, kot zatrjuje tudi predsednik društva Pavel Vidoni: »V prihodnji sezo-

Moštvo nabrežinskega Sokola pred petkovim odločilnim srečanjem za prvo mesto v promocijski ligo
(Foto Križmančič)

ni bomo potrdili celotno postavbo, saj so si vsi fantje to zaslužili na igrišču. Tudi ne izključujemo, da bi se nam pridružil kak nov igralec, če bo do tega prišlo spontano ali po prijateljski liniji, preko koga izmed naših košarkarjev. Prav gotovo pa ne bomo iskali nikogar, tudi ne bomo nikogar pregovarjali, da bi ekipo okreplili. Na dlani je, da bo tekmovalje zahtevnejše, vendar menim, da nam taka zasedba omogoča častno in dostojno nastopanje na igrišču. Ko smo pred petimi leti sestavili člansko postavbo, smo to storili predvsem zato, da bi igralcem, ki so takrat odslužili mladinske kategorije in ki niso našli mesta pri drugih slovenskih klubih, omogočili nadaljnje igranje. V nekaj letih smo nazaj dobili vse igralce, ki so prej nastopali v drugih sredinah in že takrat smo zastavili delo nekoliko resneje. Dvakrat nam je napredovanje za las ušlo, letos pa nam je uspelo.

In Sokol se torej uvršča v višjo kategorijo. Pri tem je najbolj zanimivo, to še enkrat poudarjamo, da sestavljajo ekipo izključno domači igralci. Nekateri so vedno nastopali samo pri Sokolu, nekateri drugi pa so igrali pri Kontovelu, Boru in Jadranu, v tistem obdobju, ko še ni bilo članskega moštva v Nabrežini ali pa, če hočete, ko so bili vsi tile igralci koristnejši drugim klubom.

Ne gre pa zanemariti dejstva, da imajo sokolovci nekaj solidnih igralcev v Jad-

ranovem mladinskem oz. članskem moštvu. Navedeni igralci bodo seveda nadaljevali svojo košarkarsko pot pri Jadranu, njihova prisotnost pa je le jamstvo za poznejše morebitne generacijske zamenjave.

Glede nastopov v promocijskem prvenstvu je bolj optimistično razpolozen tudi trener Andrej Pupis, ki je letos uspešno nastopal tudi v vlogi igralca. »Prav gotovo bomo tudi v prihodnji sezoni prilagodili priprave in treninge začetku prvenstva. Verjetno bomo v pripravljalnem obdobju tudi nekam šli, morebiti na kak turnir ipd. Letos smo imeli največje težave v igri s postavbo Fincantieri, ki je pa bila najpopolnejša ekipa v prvenstvu. Pri nas ni skrajno visokih igralcev, vendar se uspešno prilagajamo glede na značilnosti nasprotnikov.«

Boste v promocijski ligi nastopali brez težav?

»Vsekakor ne. Letos sem si ogledal nekaj tekem v promocijskem prvenstvu in priznati moram, da raven ni kdove kako visoka. Sedaj pa je tudi prerano razpravljati o tem. Nedvomno je, da bodo pred nami drugačne in večje zahteve, toda menim, da bomo dostojno nastopali in da bomo lahko zadovoljili tudi glede rezultatov.«

(Cancia)